ENONTEKIÖ
Met tehemä yhessä
Mii bargat outtas

LIITE 1
Kvalt 7.12.16 § 45

Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2017-2019

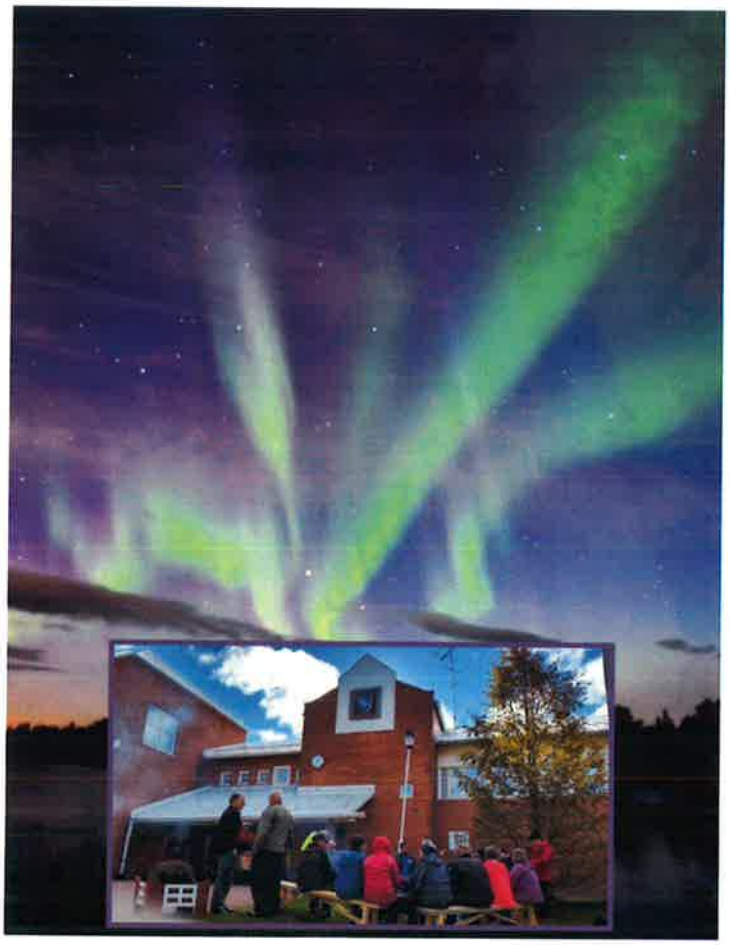

Enontekiön kunta

SISÄLLYSLUETTELO

1 YLEINEN OSA **3**

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS 3
KUNTAKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET 2017 5
KUNTAKONSERNI JA KUNTAKONSERNIIN KUULUVIEN YHTIÖIDEN TAVOITTEET 6
YHTEENVETO SUURIMPIEN TYTÄRYHTIÖIDEN TALOUSARVIOISTA 2017 9

2 KÄYTTÖTALOUSOSA **10**

KÄYTTÖTALOUDEN TUOTOT, KULUT, NETTOMENOT, HENKILÖSTÖKULUT JA PALVELUJEN OSTOT 10
YLEISHALLINTO 11
SIVISTYSTOIMI 16
PERUSTURVA 22
TEKNINEN TOIMI 27

3 TULOSLASKELMAOSA **31**

4 INVESTOINTIOSA **34**

5 RAHOITUSOSA **41**

LIITE

Taustamateriaali

1 YLEINEN OSA

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Enontekiön kunnan tulevaisuus on omissa käsissä.

Enontekiön tulevaisuus riippuu meistä itsestä. Enontekiön kunnan tulevaisuuteen vaikuttavat monet tekijät kuntalaisten aktiivisuudesta, yhdistystoiminnan vireydestä ja yrittäjyyden kannattavuudesta aina yhteistyön onnistumiseen saakka. Voimme pitkälti kukin itse vaikuttaa siihen kuinka valoisa tulevaisuutemme on ja kuinka hyvin yhteisössämme, Enontekiön kunnassa voimme. Yksi toimii yrittäjänä, toinen on yhdistysaktiivi, kolmas liikkuu luonnossa, neljäs tekee kunnallispolitiikkaa ja viides poimii hilloja sekä kalastaa ja metsästää. Kaikki nämä ja monet muut ovat arvokkaita tapoja vaikuttaa elämänlaatuun Enontekiöllä. Tärkeintä on loppujen lopuksi oikea asenne. Hyvinvoiva kuntalainen on ykköstavoitteemme.

Enontekiön tulevaisuutta tehdään myös kunnan rajojen ulkopuolella. Päätökset keskeisimmistä muutoksista kuten maakuntahallinnosta sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen (sote) uudistamisesta on tehty valtakunnallisella tasolla. Lapin maakunnassa tullaan tekemään paljon työtä, joka näkyy myös Enontekiöllä. Tärkeää on olla vaikuttamassa näissä pöydissä. Kukaan muu ei puhu puolestamme. Tämä vaatii kunnalta resursseja, ennen kaikkea ihmisten työpanosta ja aikaa.

Enontekiön kunta elää historiansa suurimman muutoksen aikaa. Enontekiön kunnan tehtävät tulevat muuttumaan lähivuosina merkittävästi. Budjetistamme yli puolet siirretään käsistämme muualle. Myös osa henkilöstöstä siirtyy pois kuntamme palveluksesta. Kunnalle sote-uudistus on ennen kaikkea mahdollisuus. Hallitsemattomat erikoissairaanhoitokulut siirtyvät kunnan kontolta. Positiivista on, että se vakauttaa talouttamme. Suuri muutos on myös se, että kunnassa vastataan jatkossa terveyden edistämisestä, ei enää sairaiden hoidosta.

Palveluiden järjestäminen ja elinvoimaisuus vaativat meiltä kykyä uudistua. Tavoitteena on, että kykenemme ennakoimaan tulevat muutokset mahdollisimman hyvin jo vuonna 2017. Strategiamme on, että haluamme ja kykenemme tekemään yhteistyötä eri tahojen kanssa ja hyvässä hengessä. Myönteisyys ja vuoropuhelu kantavat hedelmää. Mikään muutos ei kuitenkaan ole pelkästään hyvä. Muutoksiin liittyy paljon pelkoa ja epävarmuuksia. Varmaa on, että sosiaali- ja terveyspalveluita sekä pelastuspalveluita koskevat muutokset tulevat näkymään lähivuosina enontekiöläisten arjessa. Me tarvitsemme toisiamme enemmän kuin aikoihin.

Mihin rahamme riittävät? Tästä ovat luottamushenkilöt, viranhaltijat ja kuntalaiset keskustelleet jälleen lähes koko vuoden. Talouden näkökulmasta rahamme eivät riittäneet vuonna 2015 vaan teimme 123 000 euroa alijäämäisen tuloksen. Tänä vuonna 2016 olemme tilanteessa, joka näyttää sille, että tuloksemme on vielä huomattavasti heikompi. Enontekiön kunta on ottanut lainaa viimeisten vuosien aikana paljon ja lainakanta on kasvanut. Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota, että omavaraisuusasteemme ei ole tarpeeksi hyvä. Talouden suunta on monella mittarilla huolestuttava. Olemme sen edessä, että rahamme eivät riitä millään kaikkiin hyviin palveluihin ja asioihin. Joudummeko jälleen ottamaan lainaa? Kiristämmekö verotusta? Vuonna 2015 otimme lainaa 1,97 miljoonaa euroa, ja vuodelle 2016 nostimme tuloveroprosenttia. Erityisesti perusturva kamppailee budjettinsa kanssa, myös sivistystoimella on paineita lisätä menoja. Tämä meno ei voi jatkua. Me emme saa elää yli varojemme. Olemme siinä pisteessä, että pelkkä "juustohöylä" ei tule ratkaisemaan taloudellisia haasteita vaan tarvitsemme rakenteellisia muutoksia. Näitä mahdollisuuksia selvitämme talven ja kevään aikana. Olemme siinä pisteessä, että jokaisen on parannettava kustannustietoisuutta. Tämä talousarvio on vastaus muutokseen ja osa kestävämpää tulevaisuutta.

Kuntakonsernilla on yhteinen päämäärä ja yhteiset tavoitteet. Uskon, että ne tunnetaan omaksi ja niihin sitoudutaan. Yhteiset tavoitteet ovat hyvinvoiva kuntalainen, luontomatkailun edistäminen, poro- ja luontaiselinkeinojen tukeminen sekä hyvä johtaminen ja hallinto.

Esitän toimeenpantavaksi seuraavia toimia vuonna 2017:

- Kuntalaiset, yhdistykset ja yritykset on saatava nykyistä paremmin toimintamme keskiöön. Siirrytään kuntakeskeisestä toimintamallista kuntakonsernimalliin. On uudistettava asioiden valmistelu- ja päätöksentekoprosesseja sekä organisaatioita mm. luopumalla nykyisistä hallintokunnista ja selvittämällä millaiset varhaiskasvatus- ja koulurakenteet olisivat sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävämpiä.
- Uusi arvopohjainen kuntastrategia tulee voimaan vuonna 2017. Enontekiön visio on se, että kaikilla on hyvä elää ihmisarvoisesti Enontekiöllä. Enontekiön strategia on "Met tehemä yhessä!" Se että teemme asioita yhdessä kuntalaisten, yhdistysten ja yritysten sekä mökkiläisten kanssa.
- Valmistaudutaan maakuntahallintouudistukseen ja sote-uudistukseen
- Panostetaan saavutettavuuteen (lentoliikenne ja maaliikenne sekä viestintä) osallistumalla mm. Aurora-projekteihin
- Toimitaan monikulttuurisen Enontekiön parhaaksi
- Suunnitelmasta voi poimia myös seuraavia asioita:
    - Uudistetaan kunnan nykyinen kehitys- ja elinkeinotoimintamalli
    - Tarjotaan *Hetta hiihtomaa* ulkopuoliselle taholle, esim. yrittäjälle ja ostetaan lähiliikuntapalveluita ko. taholta
    - Suunnitellaan kunnan tilojen monitoimikäyttö, esim. kunnanvirastosta kuntalaisten, yhdistysten ja kuntakonsernin talo
    - Investoidaan pienyrittäjyyden tukemiseksi.

En esitä kulttuuritoimen enkä kirjaston lakkauttamista vaan niiden kehittämistä.

Miten nämä toimenpiteet ja suunniteltu budjetti 2017 näyttäytyvät kuntalaisille? Budjetti on realistinen. Kovin suuria muutoksia kunnan palvelutasoissa ei tule vuonna 2017 tapahtumaan. Toisaalta selvitystyöt tulevat näyttämään mitä muutoksia tullaan esittämään ja millaisia päätöksiä Enontekiön tulevaisuudesta 2017 kuluessa tehdään. Sen sijaan kunnan organisaatioissa muutos on suurempi ja se voi näkyä palveluiden käytettävyydessä. Suunnitelmassa kuntalaisille tarjotaan nykyistä suuremmat vaikuttamismahdollisuudet yhteisten asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon. Myös kuntakonsernin toimitilat ovat tehokkaammassa käytössä, jolloin kokonaiskustannukset alenevat. Muutokset vaativat paljon erityisesti tiedonkululta ja viestinnältä. Pyrimme resursoimaan viestintään, koska se tehostaa työajan käyttöä joka taas parantaa palveluiden laatua.

Kiitän kuntalaisia lukuisista tapaamisista sekä avoimista keskusteluista ja mielipiteistä. Ne on rekisteröity. Osalle toiveista kykenemme varmasti tekemään jotain mutta kaikkeen ei riitä paukut. Meitä on täällä alle 2000 ihmistä Suomen kolmanneksi suurimmassa kunnassa. Kunnan tehtävät ovat samat kuin muissakin Suomen yli 300 kunnassa mutta työntekijöitä on todella vähän. He ovat kovilla ja haluankin kiittää kunnan työntekijöitä hyvästä työstä. Haluan myös kiittää kaikkia ihmisiä, kuntalaisia ja mökkiläisiä ja tahoja, jotka jaksavat tehdä töitä Enontekiön parhaaksi.

Met tehemä yhessä! Mii bargat ovttas!

Enontekiöllä 21.11.2016 *Jari Rantapelkonen*, Enontekiön kunnanjohtaja

KUNTAKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET 2017

1. HYVINVOIVA KUNTALAINEN

Tavoite	Mittari	Vastuutahot
Hyvinvoiva kuntalainen - Riittävä toimeentulo - Osallisuuden kokeminen - Riittävät peruspalvelut suomenkielellä ja saamenkielellä - Yhteishengen, myönteisen ilmapiirin vahvistaminen ja paikallisidentiteetin vahvistaminen - Aktiivisiin ja terveellisiin elämäntapoihin kannustaminen (kulttuuri, liikunta jne.) - Kiintiöpakolaisten vastaanotto	**Hyvinvointikysely**	**Luottamushenkilöt ja toimielimet** **Vastuuviranhaltijat** **Kuntakonsernin yhtiöt**

2. LUONTOMATKAILUN EDISTÄMINEN

Tavoite	Mittari	Vastuutahot
Luontomatkailu kehittyy - Revontuli-brändin tunnettavuus lisääntyy - Kunnan maine sekä Enontekiön imago ja vetovoimaisuus luontomatkailukohteena paranee (mm. yhteismarkkinointi) - Yritysmyönteinen kunta - Matkailijoiden määrä kasvaa	Elinvoimakysely Matkailijoiden määrä kasvu + 1 %	**Luottamushenkilöt ja toimielimet** **Vastuuviranhaltijat** **Kuntakonsernin yhtiöt**

3. PORO- JA LUONTAISELINKEINOJEN TUKEMINEN

Tavoite	Mittari	Vastuutahot
Poro- ja luontaiselinkeinojen tukeminen - Poro- ja luontaiselinkeinoja kehitetään yhteistyössä paliskuntien ja luontaiselinkeinon harjoittajien kanssa - Porotuotteiden ja luonnontuotteiden tunnettavuus ja jalostusaste paranee - Lähiruokaa saadaan kuntalaisten ja matkailijoiden pöytiin	Elinvoimakysely Vuosittainen keskustelutilaisuus	**Luottamushenkilöt ja toimielimet** **Vastuuviranhaltijat** **Kuntakonsernin yhtiöt**

4. HYVÄ JOHTAMINEN JA HALLINTO

Tavoite	Mittari	Vastuutahot
Johtamisen uudistaminen ja virtaviivaistaminen, hyvä hallinto ja kestävä talous - Uusi toimintamalli 1.6.2017 - Elinkeinojohtamisen uusi organisointi - Kuntakonsernia johdetaan ennakoivasti - Prosessit ja organisaatio - Ennakoiva ja kestävä kuntakonsernin talous - Byrokratian vähentäminen	Asiakaspalaute Uusi toimintamalli käynnistynyt Kunnallisvalitusten ja kanteluiden määrä sekä näistä saadut päätökset Vuosikate kattaa vähintään (netto)inves-toinnit Kuntakonsernin velkamäärä ei kasva Pysytään talous-arvioraamissa Kriisikuntakriteerit eivät täyty	**Luottamushenkilöt ja toimielimet** **Vastuuviranhaltijat** **Kuntakonsernin yhtiöt**

KUNTAKONSERNI JA KUNTAKONSERNIIN KUULUVIEN YHTIÖIDEN TAVOITTEET

Kuntakonserni on määritelty kuntalaissa kirjanpitolain konsernimääritelmän mukaisesti. Kuntalain 16 a § mukaan yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta on kunnan tytäryhteisö. Kunnalla katsotaan olevan määräysvalta toisessa yhteisössä, kun sillä on

1) enemmän kuin puolet kohdeyrityksen kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä ja tämä äänten enemmistö perustuu omistukseen, jäsenyyteen, yhtiöjärjestykseen, yhtiösopimukseen tai niihin verrattaviin sääntöihin taikka muuhun sopimukseen
2) oikeus nimittää tai erottaa enemmistö jäsenistä kohdeyrityksen hallituksessa tai siihen verrattavassa toimielimessä taikka toimielimessä, jolla on tämä oikeus, ja oikeus perustuu samoihin seikkoihin kuin 1 kohdassa tarkoitettu ääntenenemmistö.

Kunta kirjanpitolain mukaisineen tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin.

Kuntakonserniin kuuluville tytäryhteisöille asetettavat tavoitteet

Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista (KuntaL 14 §). Valtuuston hyväksymässä kuntastrategiassa on 37 §:n mukaan otettava huomioon omistajapolitiikka. Tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä. Konsernijohdolle asetettavat tavoitteet voivat koskea tytäryhteisöjen valvontaa ja raportointia sekä keskitettyjen konsernitoimintojen järjestämistä.

Kunnanhallituksen tehtävänä on kuntalain 39 §:n mukaan vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä huolehtia sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kuntalain uudet säännökset omistajaohjauksesta, kunnan tytäryhteisöjen toiminnasta ja konserniohjeista sekä konsernijohdosta terävöittävät kuntakonsernin johtamista. Omistajaohjausta ja omistajaohjauksen välineitä pyritään selkeyttämään kuntalain 46 §:ssä.

Omistajaohjauksen toimenpiteet voivat liittyä ainakin perustamissopimuksiin, yhtiöjärjestysmääräyksiin, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen kuntaa eri yhteisöissä edustaville henkilöille sekä muuhun kunnan määräysvallan käyttöön. Omistajaohjaus tarkoittaa toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä vaikuttaa yhtiön tai muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Keskeistä omistajaohjauksessa on se, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisetu. Tässä lakisääteisillä kuntalain 47 §:n mukaisilla konserniohjeilla on keskeinen merkitys.

Konserniohjeissa annetaan kuntalain 47 §:n mukaan määräyksiä kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta, konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestämisestä, tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeudesta, velvollisuudesta hankkia kunnan kanta asiaan ennen päätöksentekoa, konsernin sisäisistä palveluista, kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanosta ja nimittämisestä, kunnan tytäryhteisöjen hyvästä hallinto- ja johtamistavasta. Sääntelyn tarkoituksena on yhdenmukaistaa menettelytapoja ja tehostaa kuntakonsernin johtamisen edellytyksiä. Konserniohjeilla ohjataan sekä kunnan omia toimielimiä ja viranhaltijoita että konserniin kuuluvia tytäryhteisöjä.

Kuntalain 47 §:ssä ohjataan myös siihen, että kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus. Sääntelytapa ei estä hallituksen jäsenten valintaa poliittisin perustein, mutta ohjaa ottamaan hallituksen kokoonpanossa huomioon myös yhtiön toiminnan tuntemusta. Kuntalain 48 §:n mukaan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari, kuntaa johtava kunnanhallituksen puheenjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Hallintosäännössä määritellään konsernijohdon tehtävistä.

Keskitetyt toiminnot voivat koskea muun muassa konserniyhteisöjen hankintoja, rahoitusta ja riskienhallintaa sekä taloushallinnon tukipalveluja. Lisäksi konsernijohdolle tulee asettaa konsernin asemaa sekä konsernin tulorahoituk-

sen riittävyyttä ja rahoitusasemaa koskevat tavoitteet. Valtuuston tulee lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kun nan edustajia tytäryhteisön toimielimissä.

Valtuuston tulee ohjata asettamillaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa.

Konserniohjaus ja Enontekiön kuntakonserni

Enontekiön kunnalla on konserniohje. Ohjeissa on määritelty ohjeen tarkoitus ja tavoite, soveltamisala, ohjeen sitovuus, konsernijohto ja toimielinten toimivallanjako, konserniraportointi, keskitetyt konsernitoiminnot ja -palvelut, konsernin tarkastus ja valvonta, tytäryhteisöjen neuvotteluvelvoitteet sekä tiedottaminen konsernia koskevista asioista. Konserniohje sisältää mm. tytäryhteisöjen neuvotteluvelvoitteet, konserniraportoinnin sekä tarkastusta ja valvontaa koskevat velvoitteet. Konserniohjeessa linjataan hankintoja, henkilöstöpolitiikkaa, riskienhallintaa ja tietoturvapolitiikkaa, konsernipalveluita sekä tiedotusta.

Konserniohjeen mukaan kunnanvaltuusto määrittelee kunnan tavoitteet ja sen mukaiset kunnan omistajapolitiikan linjaukset sekä päättää kuntakonserniin kuuluvien yhtiöiden ja yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista. Enontekiön kuntakonsernin konsernijohdolla tarkoitetaan kunnanhallitusta ja kunnanjohtajaa.

Enontekiön kuntakonserniin kuuluvat seuraavat kunnan määräysvallassa olevat tytäryhteisöt:
- Enontekiön Kehitys Oy

- Enontekiön Sähkö Oy

- Enontekiön Vesihuolto Oy

- Kiinteistö Oy Enontekiön kunnan asunnot

- Kiinteistö Oy Ounasmajat

- Kiinteistö Oy Virastotalo

-Asunto Oy Jussaeno

-Asunto Oy Saanansäde 3

Tavoitteiden asettaminen tytäryhtiöille, konsernijohdolle ja kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista (KuntaL 13 §). Valtuusto asettaa strategiset tavoitteet kuntakonsernissa samaan tapaan kuin se määrittelee ne kunnassa. **Tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä.**

Konsernijohdolle asetettavat tavoitteet voivat koskea tytäryhteisöjen valvontaa ja raportointia sekä keskitettyjen konsernitoimintojen järjestämistä. Keskitetyt toiminnot voivat koskea muun muassa konserniyhteisöjen hankintoja, rahoitusta ja riskienhallintaa sekä taloushallinnon tukipalveluja. Lisäksi konsernijohdolle tulee asettaa konsernin asemaa sekä konsernin tulorahoituksen riittävyyttä ja rahoitusasemaa koskevat tavoitteet.

Valtuuston tulee lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisön toimielimissä.
Valtuuston tulee ohjata asettamillaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa.

Konsernijohdolle asetettavat tavoitteet :

- Raportointi valtuustolle vähintään kaksi kertaa vuodessa ajankohtaisista asioista

Enontekiön kunnan tytäryhtiöille annettavat yhteiset tavoitteet:

- Yhtiöiden toimintojen pitkän aikavälin suunnittelu, menokuri ja tuottavuuden lisääminen sekä tarvittaessa taksojen tarkistukset.
- Ylijäämäinen tilinpäätös.
- Konserniohjeen noudattaminen.
- Yhtiöiden tulee selvittää omaisuusmassansa tila ja kehittämisvaihtoehdot, ja niihin mahdollisesti liittyvien investointien suunnittelussa tulee suunnitella myös investointien kattamiseen tarvittava rahoitus ja lainojen hoitokustannukset sekä takaisinmaksu koko investoinnin elinkaaren aikana.
- Yhtiöiden tulee selvittää yhdessä kunnan kanssa kiinteistöjen tulevaisuuden käyttö, uusien rakentaminen ja mahdollinen realisointi kuntastrategian linjausten mukaisesti.
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkastelu vuoden 2017 aikana, raportointi konsernijohdolle.

Enontekiön Sähkö Oy

Yhtiön tulee em. yleisten tavoitteiden lisäksi selvittää vuoden 2017 aikana mahdollisuudet yhteistyön tiivistämiseen eri sähköverkkoyhtiöiden kanssa ja mahdolliset omistusjärjestelyt yhteistyössä kunnan kanssa.

Enontekiön Kehitys Oy:

Enontekiön Kehitys Oy:n mahdollisen uudelleenjärjestelyn toimeenpano yhteistyössä konsernijohdon kanssa.

YHTEENVETO SUURIMPIEN TYTÄRYHTIÖIDEN TALOUSARVIOISTA 2017

	ENONTEKIÖN KEHITYS OY	ENONTEKIÖN SÄHKÖ OY	ENONTEKIÖN VESIHUOLTO OY	KOY ENONTEKIÖN KUNNAN ASUNNOT	KOY OUNASMAJAT	KOY ENONTEKIÖN VIRASTOTALO	AS OY SAANANSÄDE III
TUOTOT							
Myyntituotot	313 000	1 513 680	489 400				
Maksutuotot							
Tuet ja avust.							
Vuokratuotot	75 360	6 200		339 897	268 204	105 095	48 576
Muut tuotot				29 717		30 207	
TUOTOT YHT	**388 360**	**1 519 880**	**489 400**	**369 614**	**268 204**	**135 302**	**48 576**
KULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat	142 650	280 500	-3 000	47 877	15 255	42 164	
Sivukulut	32 810	65 000		15 959	5 085	10 142	
Korvaukset						3 570	
Henkilöstökulut	**175 460**	**345 500**	**-3 000**	**63 836**	**20 340**	**55 876**	
Palvelujen ostot							
As.palv.ostot							
Muut palvelut	12 000	153 000	-174 600				
Palvelujen ostot	**12 000**	**153 000**	**-174 600**				
Aineet ja tarv.							
Ostot tk:n aik.	2 400	479 400	-57 000				
Aineet ja tarv.	**2 400**	**479 400**	**-57 000**				
Avustukset							
Muut kulut	**150 640**	**255 000**	**-173 800**	**154 634**	**176 423**	**62 455**	**48 576**
KULUT YHT.	**340 500**	**1 232 900**	**-408 400**	**218 470**	**196 763**	**118 331**	**48 576**
TOIMINTA-KATE	**47 860**	**286 980**	**81 000**	**151 144**	**71 441**	**16 971**	**0**
Rah.tuotot ja kulut							
Osinkotuotot		10 000					
Korkotuotot		10 000	3 050				
Korkokulut		35 372	-7 000	39 756	28 815		
Muut korkok.		1 000					
Rah.tuotot ja kulut yht.		**-16 372**	**-3 950**	**-39 756**	**-28 815**		
VUOSIKATE	**47 860**	**270 608**	**77 050**	**111 388**	**42 626**	**16 971**	**0**
Poistot	**46 733**	**270 000**	**-74 000**	**111 378**	**42 626**	**16 971**	
Satunn.tulot							
Satunn.menot							
TILIKAUDEN TULOS	**1 127**	**608**	**3050**	**10**	**0**	**0**	**0**

2 KÄYTTÖTALOUSOSA

Talousarvion ja -suunnitelman käyttötalousosassa valtuusto asettaa kunnan **toiminnalliset tavoitteet** ja osoittaa tavoitteiden edellyttämän **nettomenon (toimintakate)** toimielimelle tehtävien hoitamiseen.

Alla yhteenvetotaulukko, jossa sitova erä hallintokunnittain on toimintakate (nettomenot).

KÄYTTÖTALOUDEN TUOTOT, KULUT, NETTOMENOT, HENKILÖSTÖKULUT JA PALVELUJEN OSTOT 2011-TA 2017

	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Yleishallinto							
Toimintatuotot	264616	155742	262 160	263 536	211 501	179 800	222540
Toimintamenot	1417892	1615581	1 715 827	1 668 523	1 456 907	1 510 630	1402540
Nettomenot	1153276	1459839	- 1 453 667	- 1 404 987	- 1 245 406	1 330 830	1180000
Henkilöstökulut	677608	763847	698 545	697 037	667 995	516 540	513650
Palvelujen ostot	642397	765537	933 998	884 726	712 073	911 850	802950
Sivistyslautakunta							
Toimintatuotot	792092	859045	841 026	1 050 441	1 005 692	844 070	832900
Toimintamenot	4593957	5199987	5 374 340	5 676 882	5 754 725	5 790 080	5472900
Nettomenot	3801865	4340941	- 4 533 314	- 4 626 441	- 4 749 033	4 946 010	4 640 000
Henkilöstökulut	3432691	3717223	3 836 796	4 143 962	4 059 781	4 053 820	3 877 900
Palvelujen ostot	605360	760748	816 963	831 628	894 061	892 730	830 550
Perusturvalautakunta							
Toimintatuotot	696688	647491	603 652	609 743	652 042	639 780	605910
Toimintamenot	7667643	7978711	8 120 553	8 076 180	8 861 956	8 240 580	8451910
Nettomenot	6970955	7331220	- 7 516 901	- 7 466 437	- 8 209 914	7 600 800	7846000
Henkilöstökulut	1619175	1849415	1 805 214	1 891 788	1 958 595	2 121 480	1952538
Palvelujen ostot	5426907	5492416	5 671 760	5 588 058	6 213 691	5 459 140	5948062
Tekninen lautakunta							
Toimintatuotot	991292	995367	887 729	981 010	724 340	904 940	604940
Toimintamenot	1631901	1434663	1 495 480	1 491 529	1 257 987	1 564 290	1539940
Nettomenot	640608	439296	- 607 751	- 510 519	- 533 647	659 350	635000
Henkilöstökulut	505597	458337	529 680	465 463	422 750	693 800	669450
Palvelujen ostot	635980	547138	535 215	576 448	472 392	481 540	481540
Kaikki yhteensä							
Toimintatuotot	2744689	2662647	2594566	2904729	2593574	2 568 590	2 566 290
Toimintamenot	15315617	16232080	16706199	16913114	17331575	17 105 580	16867290
Nettomenot	12570927	13569433	14111632	14008384	14738000	14 536 990	14301000
Henkilöstökulut	6235073	6791148	6870235	7198250	7109119	7 385 640	7013538
Palvelujen ostot	7314868	7565841	7957937	7880861	8292218	7 745 260	8063102

YLEISHALLINTO

Kunnanhallitus johtaa kuntakonsernia ja kunnan strategisten päämäärien saavuttamiseen tähtäävää työskentelyä ja päätöksentekoa sekä käyttää tarvittaessa kunnan ohjausvaltaa kuntakonsernissa. Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valmistelee valtuustossa päätettävät asiat ja vastaa valtuuston päätösten täytäntöönpanosta.
Kunnanhallituksen alaisuudessa toimivat kunnanjohtaja ja hallinto-osasto, joka tuottaa hallinnon ja talouden tukipalvelut. Kunnanhallituksen tehtäväalueita ovat hallinto, työllistäminen, elinkeinotoimi. Kunnanhallituksen alaiset kustannuspaikat ovat seuraavat: vaalit, tarkastuslautakunta, kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, keskustoimisto, henkilöstöhallinto, atk-palvelu, kunnallisverotus, toimikunnat, suhdetoiminta ja edustus, tiedotustoiminta, muu toiminta (mm. jäsenmaksut), oikeustoimi, M-E ky palkanlaskenta, työsuojelu, työllistäminen, elinkeinotoimi, lentoliikenne, maaseututoimi, Väärtipäivät, Enontekiön juhlavuosi 2017, hallinnon auto YHT-280, hallinnon auto YTH-284, ikäihmisten neuvosto ja yhteispalvelupiste.

Vuonna 2017 kuntakonsernin strategiseen johtamiseen panostetaan erityisesti siten, että konserni toteuttaa uutta kuntastrategiaa. Kuntastrategia on valmisteltu kunnanjohtajan johdolla yhdessä kuntalaisten ja muiden sidosryhmien kanssa. Enontekiön elivoimaisuus on keskeinen tavoite vuonna 2017. Tavoitteena on, että uusi elinvoimajohtamisen toimintamalli otetaan käyttöön alkuvuonna 2017.

Elinvoimaisessa kunnassa kuntalaiset osallistuvat kuntakonsernin toimintaan ja kehittämiseen. Uusi kuntalaki myös korostaa kuntalaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien kehittämistä ja kuntalaisten osallisuuden parantamista. Osallistumismahdollisuuksien lisäksi uuden toimintamallin valmistelussa haetaan kuntalaisten uudenlaisia, toimivia vaikuttamisen tapoja yhteistyössä muiden alueen toimijoiden kanssa. Kunta kannustaa kokeilukulttuurin lisäämiseen kunnan toiminnassa ja yhdistys- ja muussa kansalaistoiminnassa.

Vuonna 2017 on vahvistaa luottamuksellista ilmapiiriä ja tiiviistä vuorovaikutusta ihmisten ja yhteisöjen välillä. Tämä työ nähdään erityisen tärkeänä Enontekiöllä, jossa toimijoita on vähän. Kuntakonserni kehittää keinoja vuorovaikutuksen ja kumppanuuden edistämiseen eri tahojen suuntaan. Toimiva vuorovaikutus ja avoin keskusteluyhteys erityisesti kunnan kehittämisen suunnasta vahvistaa kuntalaisten ja eri toimijoiden sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin sekä auttaa toimijoita toimimaan yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Y4-ideologian (Yrittäjyys Ylös Yhteiskunnassa Yhteistyöllä) viemistä päätöksentekoon tulee edelleen parantaa. Enontekiön kunnan yrittäjyysvaikutusten arvioinnin käsikirjan mukainen yrittäjyysvaikutusten arviointi sisällytetään kaikkien hallintokuntien päätöksentekoon myös vuoden 2017 aikana.

Vuoden 2017 haasteena on kunnan talous, jonka tasapaino vaatii tiukkaa menokuria ja kustannustehokkuuden parantamista, jota toteutetaan tekemällä eri toiminnoissa selvitykset kustannustehokkuuden parantamiseksi. Tavoitteena on kestävä talous, jossa vuosikate kattaa vähintään (netto)investoinnit ja velkaantuminen pysähtyy. Tulevana vuonna tavoitteena on myös kassan tulovirran tasainen toteutuminen (laskutukset, tilitykset ja perinnät ajoissa).

Kunnan sisäisen ja ulkoisen viestinnän parantaminen on painopistealueena. Tämä on erittäin tärkeää muutostilanteissa. Kunnassa panostetaan aktiiviseen ulkoiseen viestintään, sen oikea-aikaisuuteen sekä kohdentamiseen. Talousarviossa on varattu lisäresursseja viestinnän toteuttamiseen.

Kunnan juhlavuosi 2017 vaatii kuntaorganisaatiolta työtä tulevana vuonna. Juhlavuoden suunnittelu on käynnistynyt vuoden 2016 alussa ja tavoitteena on, että juhlavuosi vahvistaa paikallisidentiteettiä ja lisää positiivista yhdessä yrittämistä. Juhlavuoden tapahtumiin ja tempauksiin on saatu sitoutettua kuntalaisia ja sidosryhmiä monin tavoin.

Budjetti ja suunnitelma

Virallinen talousarvio
Ulkoinen

EUR

01.01.2017 - 31.12.2017

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2018 2018	TS2019 2019	Tot5 2016
YLEISHALLINTO							
0003 TULOSLASKELMA							
3000 TOIMINTATUOTOT							
3001 Myyntituotot							
3080 Täydet valtiol	1.702						50
3130 Muut suorittei	17.573	20.000	17.020	-14,9	17	17	441
3001 Myyntituotot	19.275	20.000	17.020	-14,9	17	17	491
3200 Maksutuotot							
3290 Muut palveluma	107.693	75.620	86.020	13,8	86	86	
3200 Maksutuotot	107.693	75.620	86.020	13,8	86	86	
3300 Tuet ja avustuk	16.584	74.300	54.300	-26,9	54	54	18.457
3400 Muut toimintatu							
3410 Vuokratuotot	3.053	2.100	8.100	285,7	8	8	-230
3500 Muut toimintat	64.895	19.580	57.100	191,6	57	57	2.798
3400 Muut toimintatu	67.949	21.680	65.200	200,7	65	65	2.567
3000 TOIMINTATUOTOT	211.501	191.600	222.540	16,1	222	222	21.516
4000 TOIMINTAKULUT							
4001 Henkilöstökulut							
4002 Palkat ja palk							
4003 Maksetut palk	-505.847	-379.660	-364.840	-3,9	-364	-364	-120.693
4010 Henkilöstökor	5.137						
4002 Palkat ja palk	-500.711	-379.660	-364.840	-3,9	-364	-364	-120.693
4100 Henkilösivukul							
4101 Eläkekulut	-142.532	-120.080	-125.600	4,6	-125	-125	-20.616
4150 Muut henkilös	-24.752	-16.800	-23.210	38,2	-22	-22	-6.891
4100 Henkilösivukul	-167.284	-136.880	-148.810	8,7	-147	-147	-27.508
4001 Henkilöstökulut	-667.995	-516.540	-513.650	-0,6	-511	-511	-148.200
4300 Palvelujen osto							
4301 Asiakaspalvelu	-464.563	-581.700	-502.900	-13,5	-503	-503	-29.139
4340 Muiden palvelu	-247.510	-330.150	-300.050	-9,1	-301	-301	-104.591
4300 Palvelujen osto	-712.073	-911.850	-802.950	-11,9	-804	-804	-133.730
4500 Aineet, tarvikk							
4501 Ostot tilikaud	-15.744	-19.390	-20.790	7,2	-18	-18	-4.868
4500 Aineet, tarvikk	-15.744	-19.390	-20.790	7,2	-18	-18	-4.868
4700 Avustukset							
4740 Avustukset yht	-9.800	-26.250	-15.250	-41,9	-15	-15	-3.568
4700 Avustukset	-9.800	-26.250	-15.250	-41,9	-15	-15	-3.568
4800 Muut toimintaku							
4801 Vuokrat	-40.516	-40.500	-43.000	6,2	-43	-43	-40.800
4900 Muut toimintak	-10.779	-7.900	-6.900	-12,7	-7	-7	-2.378
4800 Muut toimintaku	-51.295	-48.400	-49.900	3,1	-50	-50	-43.178
4000 TOIMINTAKULUT	-1.456.907	-1.522.430	-1.402.540	-7,9	-1.398	-1.398	-333.545
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄ	-1.245.406	-1.330.830	-1.180.000	-11,3	-1.176	-1.176	-312.029
6999 VUOSIKATE	-1.245.406	-1.330.830	-1.180.000	-11,3	-1.176	-1.176	-312.029
7000 Poistot ja arvon							
7100 Suunnitelman mu	-8.701	-34.440	-7.460	-78,3			-6.952
7000 Poistot ja arvon	-8.701	-34.440	-7.460	-78,3			-6.952
8499 TILIKAUDEN TULOS	-1.254.106	-1.365.270	-1.187.460	-13,0	-1.176	-1.176	-318.981
8800 TILIKAUDEN YLI-/	-1.254.106	-1.365.270	-1.187.460	-13,0	-1.176	-1.176	-318.981

YLEISHALLINTO 2017

Yleishallinnon painopistealueet

- Kuntaa johdetaan strategiaan nojaten ja muutoksia ennakoidaan
- Toimiva talousprosessi ja kuntakonsernin kestävä talous
- Aktiivinen ja luottamusta herättävä henkilöstöpolitiikka
- Aktiivinen yhteistyö elinkeinoelämän, seutukunnan ja naapurimaiden eri toimijoiden välillä
- Viestintä tukee kunnan strategisia päämääriä ja kuntakonsernin yhteisiä tavoitteita

Tehtävä

- Vastaa kuntakonsernin johtamisesta, kunnanhallituksen asioiden esittelystä, suhdetoiminnan hoitamisesta ja elinvoimajohtamisesta sekä viestinnästä (kunnanjohtaja).
- Järjestää kunnan päätöksenteko- ja hallintopalvelut kunnalle ja osin tytäryhtiöille.
- Antaa hallinnollisia palveluja kunnan eri toimialoille ja tarvittaessa neuvoa eri yksikköjä niille kuuluvien tehtävien hoitamisessa, vastaa taloussuunnittelusta, taloudenhoidosta, henkilöstöasioista, maaseututoimesta, ICT-palveluista ja vaaleista.

YLEISHALLINNON BSC-KORTTI 2017

HYVINVOIVA KUNTALAINEN	Tavoitteet	Mittarit
Kuntalaiset, yhdistykset ja yritykset toiminnan keskiöön (osallistuminen ja vaikutusmahdollisuudet)	Kuntalaisten, yhdistysten ja yritysten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia parannetaan jo asioiden valmisteluvaiheessa Kuntastrategia jalkautettu Myönteinen ja kannustava ilmapiiri	Kysely kuntalaisille ja sidosryhmille Järjestöjen yhteistyöasiakirja valmis ja toimet toteutettu
Asiakaspalvelun hyvä laatu	Luottamushenkilöt, kuntalaiset ja muut asiakkaat (eri toimipisteet) kokevat yhteydenpidon kunnanviraston henkilöstön kanssa sujuvana, luottamusta herättävänä, asiakaslähtöisenä ja informoivana.	Kysely

LUONTOMATKAILUN EDISTÄMINEN	Tavoitteet	Mittari
Kunnan maine, Enontekiön imago ja vetovoimaisuus luontomatkailukohteena	Revontuli-brändin tunnettavuus lisääntyy Enontekiön myönteinen imago Yhteismarkkinointi toimii	Elinvoimakysely Matkailijoiden määrä kasvu + 1 %

	Matkailijoiden määrä kasvaa Yritysmyönteisyys paranee	

PORO- JA LUONTAISELINKEINOJEN TUKEMINEN	**Tavoitteet**	**Mittari**
Yhteistyön kehittäminen eri toimijoiden kanssa jalostusmahdollisuuksien ja lähiruoan saatavuuden lisäämiseksi	"Käsivarren ruoka-aitta –hankesuunnitelma" tehdään	Elinvoimakysely Suunnitelma tehty

HYVÄ JOHTAMINEN JA HALLINTO	**Tavoitteet**	**Mittarit**
Kuntakonsernin johtamisen virtaviivaistaminen ja kestävä talous sekä strategiaa ja kuntakonsernin yhteisiä tavoitteita tukeva viestintä	Uusi luottamushenkilö ja viranhaltijaorganisaatio 1.6.2017 Uusi elinvoimajohtamisen malli alkuvuonna käyttöön Kuntastrategia jalkautettu Yhteistyö ja luottamus kunnan päättäjien ja viranhaltijoiden kanssa hyvä Aktiivinen viestintä Edunvalvonta Yhteistyösuhteet sidosryhmiin	Uusi organisaatio otettu käyttöön. Elinvoimajohtamisen malli otettu käyttöön Konsernin johtoryhmä toimii kuntastrategiaa toteuttavasti ja kokoontuu sovitusti. Kunnanhallituksen ja valtuuston työskentelymuotoja lisätään (iltakoulut, kyselytunnit, infotilaisuudet) Viestintä säännöllistä Edunvalvontatoimenpiteet
Kuntakonsernin talouden tasapaino ja ennakointi	Kuntakonsernin talous on tasapainossa	Vuosikate kattaa vähintään (netto)investoinnit Velkamäärä ei kasva Pysytään talousarvioraamissa Kriisikuntakriteerit eivät täyty
Kunta on hyvä ja turvallinen työnantajana	Henkilöstöpolitiikka koetaan tasapuolisena, oikeudenmukaisena ja luottamusta herättävänä sekä uudistumiseen kannustavana Työhyvinvointi, tuloksellisuus ja luottamus kunnan työpaikoilla paranee edelleen.	Työhyvinvointikysely Sairastavuus pienenee per henkilö edellisvuoteen verrattuna

Vastuualue: Yleishallinto	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Vakinainen henkilöstö					
kokoaikaiset	13	8,30	8,3	8,30	8,30
osa-aikaiset					
Määräaikainen henkilöstö (ilman sijaisia ja palkkatuella palkattuja)					
kokoaikaiset					
osa-aikaiset					
Yhteensä	13	8,30	8,30	8,30	8,30

*)Toimistosihteerit siirretty hallintokuntien alle 1.1.2016

ELINKEINOTOIMI

Enontekiön kunta hankkii elinkeinotoimen palvelut ostopalveluna Enontekiön Kehitys Oy:ltä, joka on Enontekiön kunnan omistama elinkeinoyhtiö. Tavoitteena on, että uusi elinkeinojohtamisen malli otetaan käyttöön alkuvuonna 2017.

Enontekiön Kehitys Oy toteuttaa Enontekiön kunnan elinkeinostrategiaa, jonka tavoitteena on luoda edellytykset elinkeinoelämän positiiviselle kehittymiselle. Yhtiön toimintoja ohjaavana tavoitteena on, että Enontekiö on tulevaisuudessakin elävien kylien ja hyvinvoivien ihmisten kotikunta, jossa eri elinkeinoelämän toimialat kehittyvät rinnakkain erämaaluonto kunnioittain.

Yhtiöllä on kolme päävastuualuetta:

1. Elinkeinotoimi
2. Kunnan kehittäminen ja palveluntuotanto
3. Kulttuuritoimi, museot ja tapahtumakoordinointi

Enontekiön Kehitys Oy:n kanssa on tehty vuosittain sopimus, jonka hyväksyy kunnanhallitus. Talousarviossa on varattu ostopalvelusopimukseen 280.000 €.

Enontekiön Kehitys Oy:lle kuntastrategiassa asetetut strategiset painopistealueet ovat seuraavat:

- Nykyisen yrityskannan kannattavuus ja kestävyys, sukupolven vaihdokset
- Uusien yritysten ja työpaikkojen syntyminen terveelle pohjalle ja uusille aloille
- Toimitilapalvelut, jotka tukevat yritysten kehittymistä
- Monipuolinen hanketyö, jonka avulla tuetaan elinvoimaa kyliin ja elinkeinoelämään
- Virkeä, ympärivuotinen tapahtumakalenteri ja kulttuuritoiminta
- Kunnan vetovoimaisuuden korostaminen, viestintä ja markkinointi
- Sidosryhmäyhteistyö alueellisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti

SIVISTYSTOIMI

Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunta vastaa päivähoidon/varhaiskasvatuksen, opetustoimen, kirjasto- ja kulttuuritoimen, kansalaisopiston, nuoriso- ja liikuntapalveluiden, työpajan sekä tukipalveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä. Sivistyslautakunnan alaisten tehtäväalueiden toiminnassa turvataan palveluiden riittävä taso ja laadukkuus kuntalaisen asuinpaikasta riippumatta.

Koulutoimi

Sivistystoimen alaisuudessa toimiva koulutoimi vastaa ensisijaisesti kunnan lakisääteisten perusopetuspalveluiden tuottamisesta. Enontekiön kunnassa perusopetusta järjestetään Hetan ja Kilpisjärven yhtenäisessä peruskoulussa sekä Peltovuoman ja Karesuvannon kouluissa. Opetustoiminta on laadukasta, minkä mahdollistavat erityisesti henkilöstön korkea pätevyysaste ja pienet ryhmäkoot. Ei-lakisääteisenä palveluna järjestetään joka koululla mahdollisuus iltapäivätoimintaan. Erilaisten kehittämishankkeiden turvin tarjotaan yhteistyössä kolmannen sektorin, Revontuliopiston, nuoriso- ja vapaa-aikatoimen, kirjasto- ja kulttuuritoimen ja työpajan kanssa koulujen lapsille ja nuorille vahva ja turvallinen kasvuympäristö.

Perusopetuksen ohella koulutoimi tarjoaa laadukasta toisen asteen lukiokoulutusta kunnan omassa erälukiossa. Toisen asteen ammattilukioyhteistyön suunnittelua yhteistyökumppaneiden kanssa jatketaan siten, että opiskelijoilla on jo lukio-opintojensa aikana mahdollisuus suorittaa ammatillisia erä-, luonto- ja porotalousalan opintoja kotipaikkakunnallaan. Koulutuksen suunnittelussa pyritään parhaalla mahdollisella tavalla huomioimaan paikallinen erä-, luonto- ja matkailualan asiantuntemus sekä kokemus. Elinkeinoelämän, työvoimahallinnon, kuntalaisten, paikallisten yrittäjien, yhteisöjen, riistanhoitoyhdistyksien ja paliskuntien sitouttaminen yhteistyöhön on ensiarvoisen tärkeää samalla, kun erälukion houkuttavuutta lisätään panostamalla paikallisten vetovoimatekijöiden markkinointiin ympäri Suomen. Lukuvuonna 2016-2017 lukionsa aloittaville uusille opiskelijoille turvataan viihtyisä ja motivoiva työ- ja asuinympäristö, jossa Kalottialue- ja eräteema huomioidaan.

Varhaiskasvatus

Sivistystoimen alaisuudessa toimiva Enontekiön kunnan päivähoito tarjoaa lapsille päivähoitoa kunnan varhaiskasvatussuunnitelman määrittelemissä puitteissa. Ryhmäperhepäiväkoteja on kolmessa eri kylässä; Peltovuoma, Karesuvanto ja Kilpisjärvi. Päiväkoti on valmistui Hettaan vuonna 2015. Ruotsin Karesuandossa toimii saamenkielinen päivähoitoyksikkö Lavvu, jossa Suomen puolella asuvat saamenkieliset lapset käyvät hoidossa. Päivähoidon tulosyksikkö toimii läheisessä yhteistyössä koulutoimen erityisopetuksen sekä neuvolan kanssa ja tarjoaa niin yksilö- kuin pienryhmäkuntoutusta niille lapsille, joilla on ongelmia puheen tai tarkkaavaisuuden kehityksessä. Varhaiskasvatuksessa huomioidaan varhainen puuttuminen mahdollisiin tuleviin oppimisvaikeuksiin sekä erityisopetuksen tarpeeseen.

Vapaa-aikatoimi

Vapaa-aikatoimen tehtävänä on edistää kaikenikäisten yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, tukea ja luoda edellytyksiä nuorten kansalaistoiminnalle, elinolojen parantamiselle, syrjäytymisen ennaltaehkäisylle ja kasvun tukemiselle ja luoda edellytyksiä liikunnan harrastamiselle sekä edistää terveyttä ja hyvinvointia.. Ennaltaehkäisevällä päihdetyöllä on keskeinen asema erityisesti nuorisotyössä.

Tukipalvelut

Keskuskeittiön toimintana on ateriapalvelujen tuottaminen koko päivän aterioiden osalta vanhainkodin asukkaille ja avopalveluasiakkaille joko kotiin kuljetettuna tai ruokailumahdollisuutena vanhainkodin ruokasalissa sekä Hetan

koulukeskuksen ja Peltovuoman koulun oppilaille lakisääteinen kouluruoka jokaisena koulupäivänä. Oppilailla on myös mahdollisuus maksulliseen välipalaan. Lounasruokia lähetetään ryhmäperhepäiväkoteihin Hetassa ja Peltovuomassa sekä toimintakeskus Hyrylään. Karesuvannon ja Kilpisjärven koulukeittiöt siirrettiin keskuskeittiön alaisuuteen v. 2015 ja 2016 aikana.

Kunnan ja terveysaseman henkilöstöllä on työpaikkaruokailumahdollisuus eri ruokailupisteissä. Lisäksi järjestetään esimerkiksi kahvitilaisuuksia, jotka liittyvät kunnan toimintaan. Keskuskeittiön erityisenä painopistealueena on lähiruoan käytön lisääminen sekä paikallisen tilaaja-toimittajaketjun luominen.

Valtakunnalliset ravitsemissuositukset ovat pohjana suunniteltaessa eri ikäryhmien ruokailua. Suosituksilla halutaan edistää ja tukea ravitsemuksen sekä terveyden myönteistä kehitystä. Ruokahuollon ohjaimina ovat myös eri lait, mm. laki kouluruokailusta, elintarvikelaki. Keskuskeittiö myös ylläpitää valmiutta järjestää poikkeusolojen ruokahuolto.

Siivouspalveluyksikön tavoitteena on ylläpitää siivoustaso sovitun vaatimustason mukaisena nykyaikaisten ja taloudellisten menetelmien mukaan asiakaskunta huomioiden. Siivoustyön kokonaistarkastelua ja mitoituksen ajantasaistamista jatketaan v. 2017 aikana. Selvitellään myös mahdollisuuksia tehtävien ulkoistamiseen erityisesti siivouksen osalta.

SIVISTYSTOIMEN HANKKEET 2017 (Päivitetty 25.11.2016)

022 035 Kerhotoiminnan kehittäminen (OPH)
15 000 €+ OR 5000 € , käytettävä 20 000. OR 2017 on 1500 euroa.
1.1.2016- 30.6.2017 (sai jatkoaikaa) käytetty n. 10 000. Vakiinnuttaa hyväksi havaittuja kerhoja eri kouluihin.

022 030 Hetan koulu ja Erälukio – Soma paikka oppia (OPH)
Oppimisympäristön kehittäminen ja monipuolistaminen, 26.9.2014-30.6.2017. Saatu 30 000 + OR 7 500 €. Hetan koulu ja Erälukio, kouluviihtyvyyden lisääminen ja oppimistulosten parantaminen.

022 029 Ennaltaehkäisevä monitoimijuus (EMOK): Osallisuus ja syrjäytymisen ehkäisy osaksi koulujen toimintaa
Lapin yliopisto hallinnoi, eu-hanke, 2015-2018. Yhteistyötahoja Enontekiön kunta, Rovaniemi,
OR 16 920 euroa.
022 033 Ennaltaehkäisevä monitoimijuus (EMOK), OR 2700 eur.

022 037 KalottiKulttuuria tunturilapsille, Lastenkulttuurin saatavuuden parantaminen (OKM)
Tarkoituksena lisätä lasten mahdollisuuksia harrastaa taidetta ja kulttuuria koulupäivän yhteydessä *(kärkihankekerho)*. Haettu 26 320 (OR 6580), saatu 20.000,- Käytettävä 25. 000,-. Käyttöaika lukuvuosi 2016-2017. Saamen kulttuuriharrastetunnit Hetassa ja Karesuvannossa sekä harrastetunnit Hetassa.

022 038 KV Tuntureiden lapset maailmalla (OPH)
Kansainvälistymisen kehittämishanke (peruskoulun saamenkielisten kansainvälistyminen ja lukiolaisten saamen opiskelijoiden alkuperäiskansayhteyksien verkostoituminen). Haettu 30.700,- (josta omarahoitus 6.140,-). Saatu 10.000 €, käytettävä 12.500 €. Hanke päättyy 31.12.2017

022 039 Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet, erityisopetuksen laadun kehittäminen, siihen liittyvään koulunkäyntiavustajien palkkaamiseen ja opetusryhmäkoon pienentämiseen. (OKM)
Saamenkielinen koulunkäynninohjaaja Karesuvantoon. Saatu 15.000 € (Vuosille 2016-2017).

022 040 Valokuitua tunturikouluun Kilpisjärvelle. Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistämiseen esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa. (OPH) Avustusta 6400 €, käytettävä 8000 € (hyv. kokonaismenot) Käytetään 2016.

MUITA

023 006 Saamelaismusiikin aikuiskoulutushanke, Utsjoki hallinnoi

Hankkeen tarkoituksena on järjestää kaksi vuoden kestävää saamelaismusiikin koulutusta Utsjoella. Projektin omarahoitusosuudesta vastaavat Utsjoen, Inarin ja Enontekiön kunnat. OR 2017 on 2500 €.

023 007 Arktista pedagogiikkaa -hanke, 1.3.2016-28.2.2018. Sakk hallinnoi.
Hankkeessa luodaan ja kehitetään arktista pedagogiikkaa, jonka avulla ylitetään haasteita kuten etäisyydet, harva asutus ja muut olosuhteet. Arktinen pedagogiikka on koulutusta alueen ihmisiä ja kulttuuria kunnioittaen, tieto- ja viestintäteknologian uusia mahdollisuuksia hyödyntäen. Enontekiön kunnan rahoitus yht. 10.000 euroa, (2016: 4000 €, 2017: 5000 €, 2018: 1000 €). Lisäksi Enontekiön kunnan henkilöstö osallistuu hankkeen toteuttamiin koulutuksiin erikseen raportoitavilla kustannuksilla 1667 €:lla (2016: 695 €, 2017: 834 €, 2018: 138 €).

KIRJASTO (AVI) haettu

Kirjastosta kiinnostava lukupaikka ja toimintatupa
Haettu 28 000, josta omarahoitus 5 800 (päätös keväällä 2017)

VAPAA-AIKATOIMI

028 008 Etsivä nuorisotyö (OKM)
Muonion kunnan hakema, Enontekiön OR osuus 10 000 €

028 011 MOP- (Humak) Monialaisten ohjaus- ja palveluverkostojen koordinointihanke

028 009 Nuorten työpajahanke Eväitä elämään 2 (Lapin Avi), saatu 35 000 €, OR 11 530

029 003 Liikkuva koulu "Yhessä ja erikseen"-hanke (Lapin Avi)
Haettu 16 620 €, saatu 8 200 €. Käytettävä 16 400 € , OR 4080

028 007 Nuorten harrastustoiminta (Lapin Avi), harrastekerhot
Saatu 3 000 €, käytettävä 5 500 €, OR 1360

029 010 100 lumista lahjaa Enontekiöltä
Tehdään vähintään 100 lumiveistosta eri puolille Enontekiötä. Saatu 3000 € OR 2000

Budjetti ja suunnitelma

Virallinen talousarvio EUR
Ulkoinen 01.01.2017 - 31.12.2017

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2018 2018	TS2019 2019	Tot5 2016
SIVISTYSTOIMI							
0003 TULOSLASKELMA							
3000 TOIMINTATUOTOT							
3001 Myyntituotot							
3080 Täydet valtiol	25.235	1.500	8.500	466,7	10	10	467
3130 Muut suorittei	78.429	97.800	101.000	3,3	101	101	32.388
3001 Myyntituotot	103.665	99.300	109.500	10,3	111	111	32.855
3200 Maksutuotot							
3250 Sosiaalitoimen	85.686	55.000	44.500	-19,1	45	45	38.924
3270 Opetus- ja kul	5.060	3.200	2.200	-31,3	2	2	1.440
3290 Muut palveluma	17.088	13.050	13.600	4,2	14	14	
3200 Maksutuotot	107.833	71.250	60.300	-15,4	61	61	40.364
3300 Tuet ja avustuk	696.806	615.700	608.100	-1,2	609	609	329.780
3400 Muut toimintatu							
3410 Vuokratuotot	10.421	3.000	2.000	-33,3	2	2	1.975
3500 Muut toimintat	86.967	54.820	53.000	-3,3	53	53	62.471
3400 Muut toimintatu	97.388	57.820	55.000	-4,9	55	55	64.446
3000 TOIMINTATUOTOT	1.005.692	844.070	832.900	-1,3	836	836	467.445
4000 TOIMINTAKULUT							
4001 Henkilöstökulut							
4002 Palkat ja palk							
4003 Maksetut palk	-3.226.246	-3.140.470	-2.998.103	-4,5	-3.017	-3.017	-1.274.565
4010 Henkilöstökor	67.428	19.300	8.000	-58,5	8	8	17.808
4002 Palkat ja palk	-3.158.818	-3.121.170	-2.990.103	-4,2	-3.009	-3.009	-1.256.757
4100 Henkilösivukul							
4101 Eläkekulut	-737.409	-737.000	-714.726	-3,0	-720	-720	-235.988
4150 Muut henkilös	-163.553	-195.650	-173.071	-11,5	-169	-169	-73.491
4100 Henkilösivukul	-900.963	-932.650	-887.797	-4,8	-889	-889	-309.479
4001 Henkilöstökulut	-4.059.781	-4.053.820	-3.877.900	-4,3	-3.898	-3.898	-1.566.236
4300 Palvelujen osto							
4301 Asiakaspalvelu	-220.231	-230.250	-217.330	-5,6	-218	-218	-95.953
4340 Muiden palvelu	-673.830	-662.480	-613.220	-7,4	-616	-616	-264.936
4300 Palvelujen osto	-894.062	-892.730	-830.550	-7,0	-834	-834	-360.889
4500 Aineet, tarvikk							
4501 Ostot tilikaud	-564.265	-635.960	-593.810	-6,6	-594	-594	-263.127
4500 Aineet, tarvikk	-564.265	-635.960	-593.810	-6,6	-594	-594	-263.127
4700 Avustukset							
4701 Avustukset kot	-35.230	-24.000		100,0			-10.645
4740 Avustukset yht	-22.918	-25.150	-24.150	-4,0	-25	-25	
4700 Avustukset	-58.148	-49.150	-24.150	-50,9	-25	-25	-10.645
4800 Muut toimintaku							
4801 Vuokrat	-141.000	-137.650	-127.070	-7,7	-128	-128	-41.286
4900 Muut toimintak	-37.470	-20.770	-19.420	-6,5	-18	-18	-9.365
4800 Muut toimintaku	-178.469	-158.420	-146.490	-7,5	-146	-146	-50.651
4000 TOIMINTAKULUT	-5.754.725	-5.790.080	-5.472.900	-5,5	-5.497	-5.497	-2.251.548
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄ	-4.749.033	-4.946.010	-4.640.000	-6,2	-4.661	-4.661	-1.784.103
6999 VUOSIKATE	-4.749.033	-4.946.010	-4.640.000	-6,2	-4.661	-4.661	-1.784.103
7000 Poistot ja arvon							
7100 Suunnitelman mu	-154.592	-177.090	-192.280	8,6	-191	-191	-72.079
7200 Kertaluonteiset	-118.093						
7000 Poistot ja arvon	-272.685	-177.090	-192.280	8,6	-191	-191	-72.079
8499 TILIKAUDEN TULOS	-5.021.718	-5.123.100	-4.832.280	-5,7	-4.852	-4.852	-1.856.182
8800 TILIKAUDEN YLI-/	-5.021.718	-5.123.100	-4.832.280	-5,7	-4.852	-4.852	-1.856.182

SIVISTYS 2017

Sivistyksen painopistealueet

- turvataan palveluiden riittävä taso ja laadukkuus kuntalaisten asuinpaikasta riippumatta
- lasten ja nuorten koulumotivaation lisääminen
- paikallisen kulttuurin ja perinteisten arvojen kunnioittaminen
- terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen
- viihtyisät toimintaympäristöt
- Kalotti-yhteistyö

Tehtävä

Järjestää laadukkaat, monipuoliset ja kehittyvät sivistyspalvelut.

HYVINVOIVA KUNTALAINEN	Tavoitteet	Mittarit
Sivistystoimen palvelut tukevat jatkumoa lapsuudesta aikuisuuteen ja vanhuuteen	Lakisääteisten palveluiden ja tehtävien turvaaminen. Kuntalaisen sivistyksen edistäminen mukaan lukien vapaa-ajantoiminta	Palautteet.
Työhyvinvointi ja terveys	Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö, joka sopeutuu muuttuviin toimintaympäristöihin.	Sairauspoissaolomäärät.

LUONTOMATKAILUN EDISTÄMINEN	Tavoitteet	Mittarit
Lapset ja nuoret kasvavat luontomatkailuyrittäjyyteen	Luontomatkailuyrittäjyys osaksi varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmia (toiminnallisesti näkyy päivittäisessä työssä) Luontomatkailu huomioidaan vapaa-aikatoimen toiminnoissa	Sisällytetty suunnitelmiin

PORO- JA LUONTAISELINKEINOJEN TUKEMINEN	Tavoitteet	Mittarit
Lapset ja nuoret kasvavat poro- ja luontaiselinkeinojen lähellä	Poro- ja luontaiselinkeinoyrittäjyys osaksi varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmia (toiminnallisesti näkyy päivittäisessä työssä)	Sisällytetty suunnitelmiin

HYVÄ JOHTAMINEN JA HALLINTO	Tavoitteet	Mittarit
Ammattitaitoisen henkilöstön tehokas käyttö.	Ammattitaitoisen henkilöstön käyttö koko kunnan alueella, hyödyntää osaamista eri työyksiköissä.	Virkasiirtojen määrä, työpisteiden vaihdokset.
Tieto- ja viestintäteknologian hyödyntäminen.	Pedanetin käytön kehittäminen.	Käyttäjien määrä.
Kalotti-yhteistyö ja kansainvälisyys	Lähialueyhteistyön syventäminen ja vakinaistaminen, kansainvälinen toiminta (matkat ulkomaille).	Hankkeiden määrä, vierailujen määrä.
Realistinen budjetointi, talouden hallinta ja budjetissa pysyminen	Taloudellisen tilanteen aktiivinen tarkastelu ja muutoksiin reagointi.	Raportointi osavuosikatsausten yhteydessä, budjettilukujen vertailu eri vuosilta alkaen vuodesta 2010
Ulkopuolisen kehittämisrahoituksen hankkiminen	Perustoiminnan kehittäminen ulkopuolisella rahoituksella, määrää vähennetään nykyisestä omarahoitusosuuden kasvun lisääntymisen vuoksi.	Hankkeiden määrä ja laatu

Vastuualue: **Sivistyslautakunta**	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
SIVISTYSTOIMI					
Vakinainen henkilöstö					
kokoaikaiset		72,35	70	69	69
osa-aikaiset			1		
Määräaikainen henkilöstö (ilman sijaisia ja palkkatuella palkattuja)					
kokoaikaiset		8,5	7,5	6,5	6,5
osa-aikaiset			2,5	1,5	1
Yhteensä	**82,76**	**80,85**	**81,00**	**77**	**76,5**

TP 2015 = otettu 2015 tilinpäätöksestä yhteensä vak. + määräaik.
TA 2016 = otettu 2016 talousarviosta

Koulujen ja varhaiskasvatuksen lukukausi vaihtuu aina 1.8.,
joten henkilömäärissä voi tapahtua muutoksia, mitä ei voi
välttämättä ennakoida.

PERUSTURVA

Perusturvalautakunta

Perusturvalautakunnan tehtävänä on järjestää kuntalaisille yhteistyössä terveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon kuntayhtymien kanssa hyvinvointia ja terveyttä tukevat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut, jotka tuotetaan taloudellisesti ja tehokkaasti, laadukkaasti, lainsäädännön mukaisesti, oikein kohdennettuina ja mitoitettuina. Tavoitteena on tukea ja edistää kuntalaisten omaehtoista suoriutumista ja elämänhallintaa sekä ennaltaehkäistä sosiaalisia ja terveydellisiä ongelmia.

Perusturvalautakunta tekee yhteistyötä seutukunnan, saamelaisalueen toimijoiden sekä naapurikuntien kanssa.

Perusterveydenhuollon palvelut hankitaan ostopalveluna Muonion-Enontekiön terveydenhuollon kuntayhtymältä ja erityissairaanhoito Lapin sairaanhoitopiiriltä.

Sosiaalipalvelut ja toimeentuloturva

Sosiaalipalvelut ja toimeentuloturva järjestää sosiaalihuoltolain, lastensuojelulain, vammaispalvelulain, toimeentulotukilain, Laki kuntouttavasta työtoiminnasta sekä Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja ikääntyneiden palveluista sekä muun erityislainsäädännön mukaiset lakisääteiset sosiaalipalvelut Enontekiön kuntalaisille. Tavoitteena on toimia ennaltaehkäisevästi sekä luotettavasti ja tehdä poikkihallinnollista yhteistyötä hyvinvointipalvelujen tuottamiseksi.

Toimeentulotuenavulla turvataan välttämätön toimeentulo sekä edistetään henkilön tai perheen itsenäistä selviytymistä. Perustoimeentulotuki siirtyy Kelalle 1.1.2017. Kunnalle jää täydentävä ja ennalta ehkäisevä toimeentulotuki, jonka avulla edistetään sosiaalista turvallisuutta ja omatoimista suoriutumista, ehkäistään syrjäytymistä ja pitkäaikaista riippuvuutta toimeentulotuesta sekä edistetään työllistymistä. Vapautuva työaika kohdennetaan syrjäytymisen ehkäisyyn ja velkaneuvontaan sekä työttömien palveluihin.

Sosiaalityön tarkoituksena on ylläpitää ja edistää yksilöiden ja perheiden turvallisuutta ja suoriutumista sekä yhteisöjen toimivuutta ammattihenkilöstön neuvonnan ja ohjauksen sekä sosiaalisten ongelmatilanteiden selvittelyn ja muiden tukitoimien avulla.

Lastensuojelun tarkoituksena on turvata lapsen oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun lapsi- ja perhekohtaisella lastensuojelulla sekä ehkäisevällä lastensuojelulla.

Vanhus- ja vammaispalvelut

Kotipalvelun tehtävänä on turvata vanhusten, vammaisten ja pitkäaikaissairaiden kotona asumisen edellytykset. Omaishoidontukea käytetään tehokkaana kotona asumisen tukena.

Enontekiön vanhainkoti eli Luppokoti tarjoaa mahdollisuuden kodinomaiseen asumiseen ja vuorotteluhoitoon niille enontekiöläisille ikäihmisille sosiaalihuollon laitoksessa, jotka eivät enää selviydy kotipalvelun turvin kotihoidossa. Keskeistä on yhteisöllisyyden ja virikkeellisyyden lisääntyminen sekä lämmin ja avoin ilmapiiri, jossa asukkaiden on hyvä elää ja työntekijöiden työskennellä.

Kehitysvammaisille ja näkö- ja kuulovammaisille sekä mielenterveyskuntoutujille järjestetään tavoitteellista ja kuntouttavaa työtoimintaa toimintakeskuksessa ja avotyötoimintana sekä kotihoidonohjauksena kotona oleville. Erityishuollon asiakkaille järjestetään myös muut lain mukaiset palvelut. Asumispalveluita kunta hankkii ostopalveluna ASPA PALVELUT OY:N toimintayksiköltä ASPA-koti Riekonmarjasta.

Työtoiminta tukee asiakkaiden elämänhallintaa ja asumista kotipaikkakunnalla, kuntouttaa ja vähentää asiakkaiden kokemaa erilaisuuden tunnetta ja tarvetta pitkäaikaiseen sairaala/ laitoshoitoon. Tarvittavat erityisosaamista vaativat tutkimus- ja kuntoutuspalvelut ostetaan edelleen Kolpeneen palvelukeskuksesta.

Päihdehaittoja vähennetään jatkamalla yhteistyötä Sami Soster ry:n päihdetoiminnan kanssa: mettäterapia jatkuu. Paljon alkoholia käyttävien elämän laatua ja hyvinvointia kohennetaan heille järjestettävällä kerhotoiminnalla.

Työttömien osallisuutta ja työttömien työelämävalmiuksia ylläpidetään ja kehitetään tukityöllistämisellä sekä kuntouttavalla työtoiminnalla.

Yhteistyökumppanina Raha-automaattiyhdistyksen rahoitusta saavassa yhdistystoiminnassa:
Sámi Soster ry:

Birgen ruovttus-pärjään kotona toiminta (työhuonekulut 1000 € /vuosi), yhteistyö omaishoitajien vertaistukiryhmässä sekä yhteistyö ikäihmisten kerhoja koskien sekä Luovatupaa koskeva yhteistyö (avustus Luovatuvan työntekijän palkkaukseen 3000 € /vuosi 2015)

Päihdetyö: mettäterapia, toteuttajana Sámi Soster ry., työparina sosiaalityöntekijä.
Paljon alkoholia käyttävien kerho, toteuttajan Enontekiön sosiaalitoimi, yhteistyökumppanina Sámi Soster ry.

Hyvinvointialan naisyrittäjyyden kehittämishanke, jonka hallinnoijana ja toteuttajana on Lapin yliopisto. Kuntaosuus varattu yleishallintoon/elinkeinotoimi. Sosiaalitoimi osallistuu työpanoksella, n. 10 työpäivää tavoitteena Sosiaalihuoltolain mukaisen kotipalvelun tukipalveluja koskevan tarjonnan lisääminen paikkakunnalla.

Paljon sosiaali- ja terveyspalveluita käyttävien palvelua koskeva kehittämishanke on alkanut syksyllä 2015. Kolpeneen palvelukeskus hallinnoi, Lapin sairaanhoitopiirin perusterveydenhuollon kehittämisyksikkö maksaa kuntaosuuden. Toteuttajana : Pohjois-Suomen sosiaalialan kehittämiskeskus ja Lapin sairaanhoitopiirin perusterveyden huollon kehittämisyksikkö. Kunta on osatoteuttajana.

Valtakunnallisesti pyritään vanhustenhuoltopalvelujen rakenteen muuttaminen niin, että laitospainotteisesta hoidosta siirrytään kotona asumisen tukemiseen. Enontekiön kunta on mukana tässä alueellisen hankkeen kautta.

Budjetti ja suunnitelma

Virallinen talousarvio EUR
Ulkoinen 01.01.2017 - 31.12.2017

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2018 2018	TS2019 2019	Tot5 2016
PERUSTURVA							
0003 TULOSLASKELMA							
3000 TOIMINTATUOTOT							
3001 Myyntituotot							
3010 Liiketoiminnan	6.280	3.200	3.200		3		3.618
3080 Täydet valtiol	20.455	20.470	20.470		20		10.027
3130 Muut suorittei	4.446	7.400	7.400		7		1.106
3001 Myyntituotot	31.181	31.070	31.070		30		14.751
3200 Maksutuotot							
3210 Terveydenhuoll							44
3250 Sosiaalitoimen	329.440	360.500	362.500	0,6	364		99.534
3290 Muut palveluma							330
3200 Maksutuotot	329.440	360.500	362.500	0,6	364		99.908
3300 Tuet ja avustuk	192.309	169.120	126.710	-25,1	128	26	27.242
3400 Muut toimintatu							
3410 Vuokratuotot	75.836	74.560	80.560	8,0	81	5	31.001
3500 Muut toimintat	23.275	4.530	5.070	11,9	5		3.555
3400 Muut toimintatu	99.111	79.090	85.630	8,3	86	5	34.556
3000 TOIMINTATUOTOT	652.042	639.780	605.910	-5,3	608	31	176.456
4000 TOIMINTAKULUT							
4001 Henkilöstökulut							
4002 Palkat ja palk							
4003 Maksetut palk	-1.551.771	-1.603.180	-1.530.144	-4,6	-1.532	-31	-605.021
4010 Henkilöstökor	23.806	24.000	24.000		24		1.885
4002 Palkat ja palk	-1.527.964	-1.579.180	-1.506.144	-4,6	-1.508	-31	-603.136
4100 Henkilösivukul							
4101 Eläkekulut	-362.030	-453.090	-374.821	-17,3	-374	-1	-108.189
4150 Muut henkilös	-68.600	-89.210	-71.573	-19,8	-65		-30.098
4100 Henkilösivukul	-430.630	-542.300	-446.394	-17,7	-439	-1	-138.288
4001 Henkilöstökulut	-1.958.595	-2.121.480	-1.952.538	-8,0	-1.947	-32	-741.423
4300 Palvelujen osto							
4301 Asiakaspalvelu	-5.942.044	-5.244.000	-5.707.572	8,8	-5.710	-8	-2.312.157
4340 Muiden palvelu	-271.647	-215.140	-240.490	11,8	-240	-2	-99.188
4300 Palvelujen osto	-6.213.691	-5.459.140	-5.948.062	9,0	-5.950	-10	-2.411.345
4500 Aineet, tarvikk							
4501 Ostot tilikaud	-169.899	-135.100	-127.450	-5,7	-128		-44.928
4500 Aineet, tarvikk	-169.899	-135.100	-127.450	-5,7	-128		-44.928
4700 Avustukset							
4701 Avustukset kot	-390.037	-407.610	-300.610	-26,3	-301		-133.668
4740 Avustukset yht		-100	-100				
4700 Avustukset	-390.037	-407.710	-300.710	-26,2	-301		-133.668
4800 Muut toimintaku							
4801 Vuokrat	-119.922	-115.500	-121.500	5,2	-122		-48.304
4900 Muut toimintak	-9.813	-1.650	-1.650		-1		-1.648
4800 Muut toimintaku	-129.735	-117.150	-123.150	5,1	-123		-49.952
4000 TOIMINTAKULUT	-8.861.956	-8.240.580	-8.451.910	2,6	-8.449	-42	-3.381.317
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄ	-8.209.914	-7.600.800	-7.846.000	3,2	-7.841	-11	-3.204.860
6999 VUOSIKATE	-8.209.914	-7.600.800	-7.846.000	3,2	-7.841	-11	-3.204.860
7000 Poistot ja arvon							
7100 Suunnitelman mu	-36.858	-49.550	-49.550		-50	-50	-15.357
7000 Poistot ja arvon	-36.858	-49.550	-49.550		-50	-50	-15.357
8499 TILIKAUDEN TULOS	-8.246.772	-7.650.350	-7.895.550	3,2	-7.891	-61	-3.220.217
8800 TILIKAUDEN YLI-/	-8.246.772	-7.650.350	-7.895.550	3,2	-7.891	-61	-3.220.217

PERUSTURVAN BSC-TULOSKORTTI 2017

PERUSTURVA 2017

Perusturvan painopistealueet

- turvataan palveluiden riittävä taso ja laadukkuus kuntalaisille
- tuetaan ja edistetään kuntalaisten omaehtoista suoriutumista ja elämänhallintaa sekä ennalta ehkäistä sosiaalisia ja terveydellisiä ongelmia.

Tehtävä
Perusturvalautakunnan tehtävänä on järjestää kuntalaisille yhteistyössä terveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon kuntayhtymien kanssa hyvinvointia ja terveyttä tukevat sosiaali-ja terveydenhuollon palvelut, jotka tuotetaan taloudellisesti ja tehokkaasti, laadukkaasti , lainsäädännön mukaisesti , oikein kohdennettuina ja mitoitettuina. Tavoitteena on tukea ja edistää kuntalaisten omaehtoista suoriutumista ja elämänhallintaa sekä ennalta ehkäistä sosiaalisia ja terveydellisiä ongelmia.

HYVINVOIVA KUNTALAINEN	**Tavoite**	**Mittarit**
	Asiakas saa vaikuttavaa tukea pärjäämiseensä	Kotona asuvien yli 75 vuotiaiden vanhusten suhteellinen osuus nousee Yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneiden määrä
	Työnohjaus varmistaa laatua ja työhyvinvointia. Säännölliset tulosalueen vastaavan vetämät työpaikkakokoukset	Työnohjaus kerrat Kokoontumiskerrat sairauspoissaolot vähenevät

LUONTOMATKAILUN EDISTÄMINEN	**Tavoitteet**	**Mittarit**
	Yrittäjien perheiden palveluiden varmistaminen	**Kysely**

LUONTOMATKAILUN EDISTÄMINEN SEKÄ PORO- JA LUONTAIS-ELINKEINOJEN TUKEMINEN	**Tavoitteet**	**Mittarit**
	Poro- ja luontaiselinkeinoyrittäjien tukeminen mm. velkaneuvonta	Kysely

HYVÄ JOHTAMINEN JA HALLINTO	Tavoitteet	Mittarit
	Vanhustenhuollon palvelurakennetta kehitetään yhdessä Lapin maakunnan muiden toimijoiden kanssa kotona asumista edistäväksi osana sote-valmistelua . Suunnitelma ikäihmisten tukemisesta ja palveluista tarkistetaan. Toimintakykyä ja pärjäämistä edistetään yhteistyössä paikkakunnan muiden toimijoiden ja järjestöjen kanssa. Perustoimeentulotuen Kelalle siirtymisestä vapautuva työaika siirretään työttömien palvelujen ja velkaneuvonnan tehostamiseen.	Kotipalvelun ja vanhainkotihoidon uudet kriteerit käytössä. Vuodeosaston käyttö vähenee Mielenterveys-ja päihdetyössä sovittu yhteistyökäytännöt terveydenhuollon kanssa. Paljon apua tarvitsevien palveluohjauksen malli sovittu. Järjestöyhteistyöasiakirjan mukainen yhteistyö järjestöjen kanssa
	Asukaskohtaisten kustannusten määrä verrattuna Lapin maakunnan muihin kuntiin , ei kasva Terveydenhuollon menojen seuranta ja nopea reagointi muutoksiin	Talous-ja toimintatilasto
	Henkilökunta tuntee kuntastrategian ja hallintokunnan tavoitteet.	Kuntastrategian ja hallintokunnan toteuttamisesta on laadittu työpaikalla suunnitelma.

Vastuualue: Perusturva	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Vakinainen henkilöstö kokoaikaiset osa-aikaiset	30,7	31,2	30,7	30,7	
Määräaikainen henkilöstö (ilman sijaisia ja palkka-tuella palkattuja) kokoaikaiset osa-aikaiset	1	1	1	1	
Yhteensä	31,7	32,2	31,7	31,7	

TEKNINEN TOIMI

Teknisen lautakunnan tehtävänä on vastata kunnan rakentamisesta, tilapalveluista, kunnallistekniikasta lukuun ottamatta vesi- ja viemärihuoltoa, mittaustoimesta, maankäytön suunnittelun valmistelusta, yleisistä alueista, kunnalle kuuluvista liikenneväylistä, yksityisteistä, kunnan metsistä, kaukolämmöstä ja moottorikelkkareiteistä, kunnan rakennusvalvonnasta ja ympäristönsuojelusta sekä maastoliikennelain ja vesilain mukaisista lupa- ja valvontaviranomaistehtävistä.

Budjetti ja suunnitelma

Virallinen talousarvio
Ulkoinen

EUR

01.01.2017 - 31.12.2017

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2018 2018	TS2019 2019	Tot5 2016
TEKNINEN TOIMI							
0003 TULOSLASKELMA							
3000 TOIMINTATUOTOT							
3001 Myyntituotot							
3010 Liiketoiminnan	226.753	313.700	313.700		314	314	102.402
3080 Täydet valtiol	364	2.000	2.000		3	3	
3130 Muut suorittei	1.610	800	800		1	1	1.059
3001 Myyntituotot	228.727	316.500	316.500		318	318	103.461
3200 Maksutuotot							
3280 Yhdyskuntapalv	33.131	29.500	29.500		30	30	12.038
3290 Muut palveluma	184.166	310.740	310.740		311	311	54.816
3200 Maksutuotot	217.297	340.240	340.240		341	341	66.853
3300 Tuet ja avustuk	3.411	600	600		1	1	9.887
3400 Muut toimintatu							
3410 Vuokratuotot	262.107	239.600	239.600		241	241	91.472
3500 Muut toimintat	12.798	8.000	8.000		8	8	
3400 Muut toimintatu	274.904	247.600	247.600		249	249	91.472
3000 TOIMINTATUOTOT	724.340	904.940	904.940		909	909	271.673
4000 TOIMINTAKULUT							
4001 Henkilöstökulut							
4002 Palkat ja palk							
4003 Maksetut palk	-284.362	-507.650	-483.300	-4,8	-484	-484	-190.379
4010 Henkilöstökor	5.113						10.753
4002 Palkat ja palk	-279.249	-507.650	-483.300	-4,8	-484	-484	-179.627
4100 Henkilösivukul							
4101 Eläkekulut	-129.188	-159.490	-159.490		-160	-160	-32.962
4150 Muut henkilös	-14.312	-26.660	-26.660		-21	-21	-10.928
4100 Henkilösivukul	-143.500	-186.150	-186.150		-181	-181	-43.890
4001 Henkilöstökulut	-422.750	-693.800	-669.450	-3,5	-665	-665	-223.517
4300 Palvelujen osto							
4301 Asiakaspalvelu	-301.259	-313.540	-313.540		-314	-314	-127.621
4340 Muiden palvelu	-171.133	-168.000	-168.000		-172	-172	-83.319
4300 Palvelujen osto	-472.392	-481.540	-481.540		-486	-486	-210.940
4500 Aineet, tarvikk							
4501 Ostot tilikaud	-318.049	-344.500	-344.500		-350	-350	-149.518
4500 Aineet, tarvikk	-318.049	-344.500	-344.500		-350	-350	-149.518
4700 Avustukset							
4740 Avustukset yht	-3.650	-6.000	-6.000		-6	-6	-2.850
4700 Avustukset	-3.650	-6.000	-6.000		-6	-6	-2.850
4800 Muut toimintaku							
4801 Vuokrat	-36.151	-34.950	-34.950		-36	-36	-12.576
4900 Muut toimintak	-4.995	-3.500	-3.500		-2	-2	-2.369
4800 Muut toimintaku	-41.146	-38.450	-38.450		-38	-38	-14.944
4000 TOIMINTAKULUT	-1.257.987	-1.564.290	-1.539.940	-1,6	-1.545	-1.545	-601.769
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄ	-533.647	-659.350	-635.000	-3,7	-636	-636	-330.096
6999 VUOSIKATE	-533.647	-659.350	-635.000	-3,7	-636	-636	-330.096
7000 Poistot ja arvon							
7100 Suunnitelman mu	-166.573	-134.990	-133.310	-1,2	-134	-134	-68.528
7000 Poistot ja arvon	-166.573	-134.990	-133.310	-1,2	-134	-134	-68.528
8499 TILIKAUDEN TULOS	-700.220	-794.340	-768.310	-3,3	-770	-770	-398.624
8800 TILIKAUDEN YLI-/	-700.220	-794.340	-768.310	-3,3	-770	-770	-398.624

TEKNIIKKA 2017

Tekniikan painopistealueet

- Kaavoitettuja tontteja elinkeinotoimintaan, asumiseen ja lomarakentamiseen
- Yleisten alueiden ja asemakaavakatujen yllä- ja kunnossapito
- Viranomaislupien käsittely
- Kiinteistöhuollon ja –palvelun järjestäminen kunnan omistuksessa olevissa kiinteistöissä
- Kunnan rakentaminen ja peruskorjaustoimet ennakoivasti ja taloudellisesti
- Lähiliikuntapaikkojen yllä- ja kunnossapito
- Toiminta Enontekiön sähkö Oy:n, Enontekiön Vesihuolto Oy:n sekä Enontekiön Kehitys Oy:n kanssa yhteistyössä

Tehtävä

Luoda puitteet kuntalaisten jokapäiväiselle hyvinvoinnille sekä elinkeinotoiminnalle: kaavoituksen, rakentamisen, rakennusvalvonnan sekä ympäristösuojelullisten näkökulmien kautta.

Tekniikan tehtävänä on vastata kunnan rakentamisesta, tilapalveluista, kunnallistekniikasta lukuun ottamatta vesi- ja viemärihuoltoa, mittaustoimesta, maankäytön suunnittelun valmistelusta, yleisistä alueista, kunnalle kuuluvista liikenneväylistä, yksityisteistä, kunnan metsistä, kaukolämmöstä ja moottorikelkkareiteistä, kunnan rakennusvalvonnasta ja ympäristönsuojelusta sekä maastoliikennelain ja vesilain mukaisista lupa- ja valvontaviranomaistehtävistä.

HYVINVOIVA KUNTALAINEN	Tavoitteet	Mittarit
Tekniset palvelut mahdollistavat viihtyisän ja terveellisen asumisen, toiminnan, rakentamisen sekä elinkeinotoiminnan kunnan alueella.	Enontekiön kunnan alueella riittävästi eri toimintoihin kaavoitettuja tontteja Lähiliikuntapaikat hoidettuna	Tonttien määrä ja myydyt tontit. Huomautusten määrä
Koulutus ja ammattitaidon ylläpito Työhyvinvointi	Työssä kehittymistä ja ammattitaidon ylläpitoa kannustetaan Työhyvinvointisuunnitelman tavoitteiden saavuttaminen Henkilöstön kuormitus kohtuullinen	Koulutussuunnitelman toteutumisen seuranta Sairauspoissaolojen lkm. Työtyytyväisyys, kysely 2 kertaa valtuustokaudessa

LUONTOMATKAILUN EDISTÄMINEN SEKÄ PORO- JA LUONTAIS-ELINKEINOJEN TUKEMINEN	Tavoitteet	Mittarit
Kunnan maapoliittisen ohjelman toteuttaminen ekologiset näkökohdat huomioon ottaen	Kaavoituksella tuetaan kunnan kehitysstrategiaa	Voimassa olevat kaavat Käynnissä olevat kaavaprosessit
Viranomaisten toiminta lupa-asioiden käsittelyssä asiantuntevaa ja asiakasta neuvovaa	Viranomaislupien käsittely jouhevaa, käsittelyaikojen ollessa kohtuulliset	Lupien käsittelyaika Lupien lukumäärä
HYVÄ JOHTAMINEN JA HALLINTO	**Tavoitteet**	**Mittarit**
Teknisen lautakunnan toiminta ja laadukas valmistelu	Kokoustoiminta säännöllistä	Käsiteltyjen pykälien lukumäärä Kokousmateriaalin laatu ja siitä tehdyt huomautukset
Realistinen budjetointi, talouden hallinta ja budjetissa pysyminen	Taloudellisen tilanteen aktiivinen seuranta Ulkopuolisen rahoituksen hankkiminen hankkeisiin	Kokousten lukumäärä Vuosittainen talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukainen seuranta ja raportointi Rahoitusta saaneiden hankkeiden määrä

Vastuualue: Tekninen lautakunta	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Vakinainen henkilöstö kokoaikaiset osa-aikaiset	13	13	13	13	13
Määräaikainen henkilöstö (ilman sijaisia ja palkkatuella palkattuja) kokoaikaiset osa-aikaiset	4	4	2	2	2
Yhteensä	17	17	15	15	15

3 TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa osoittaa, kuinka tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Tuloslaskelma sisältää varsinaisten käyttötalouden toimintojen menojen ja tulojen yhdistelmät, joista johdetaan toimintakate. Lisäksi tuloslaskelmassa **määritellään vuosikate ja tilikauden tulos.**

Toimintakate ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulos. Vuosikate ilmoittaa, riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuneet kulut eli käyttöomaisuuden poistot. Ennen vuosikatetta esitetään vain säännönmukaisen toiminnan tuotot ja kulut.

Talouden tasapainon tärkein arviointikriteeri on vuosikate. vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:
Vuosikate prosenttia poistoista = 100* Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset.
Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenosta valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan varauksia tai vapaata omaa pääomaa Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään tuloksen käsittelyerät eli vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset.

Budjetti ja suunnitelma

Virallinen talousarvio EUR
Ulkoinen 01.01.2017 - 31.12.2017

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2018 2018	TS2019 2019	Tot5 2016
ENONTEKIÖN KUNTA							
0003 TULOSLASKELMA							
3000 TOIMINTATUOTOT							
3001 Myyntituotot							
3010 Liiketoiminnan	233.034	316.900	316.900		317	314	106.019
3080 Täydet valtiol	47.757	23.970	30.970	29,2	33	13	10.544
3130 Muut suorittei	102.057	126.000	126.220	0,2	126	119	34.994
3001 Myyntituotot	382.848	466.870	474.090	1,5	476	446	151.558
3200 Maksutuotot							
3210 Terveydenhuoll							44
3250 Sosiaalitoimen	415.125	415.500	407.000	-2,0	409	45	138.458
3270 Opetus- ja kul	5.060	3.200	2.200	-31,3	2	2	1.440
3280 Yhdyskuntapalv	33.131	29.500	29.500		30	30	12.038
3290 Muut palveluma	308.947	399.410	410.360	2,7	411	411	55.146
3200 Maksutuotot	762.264	847.610	849.060	0,2	852	488	207.126
3300 Tuet ja avustuk	909.111	859.720	789.710	-8,1	792	690	385.366
3400 Muut toimintatu							
3410 Vuokratuotot	351.417	319.260	330.260	3,4	332	256	124.217
3500 Muut toimintat	187.935	86.930	123.170	41,7	123	118	68.824
3400 Muut toimintatu	539.352	406.190	453.430	11,6	455	374	193.042
3000 TOIMINTATUOTOT	2.593.575	2.580.390	2.566.290	-0,5	2.575	1.998	937.091
4000 TOIMINTAKULUT							
4001 Henkilöstökulut							
4002 Palkat ja palk							
4003 Maksetut palk	-5.568.226	-5.630.960	-5.376.387	-4,5	-5.397	-3.896	-2.190.658
4010 Henkilöstökor	101.484	43.300	32.000	-26,1	32	8	30.446
4002 Palkat ja palk	-5.466.742	-5.587.660	-5.344.387	-4,4	-5.365	-3.888	-2.160.212
4100 Henkilösivukul							
4101 Eläkekulut	-1.371.159	-1.469.660	-1.374.637	-6,5	-1.379	-1.006	-397.756
4150 Muut henkilös	-271.218	-328.320	-294.514	-10,3	-277	-212	-121.409
4100 Henkilösivukul	-1.642.377	-1.797.980	-1.669.151	-7,2	-1.656	-1.218	-519.164
4001 Henkilöstökulut	-7.109.120	-7.385.640	-7.013.538	-5,0	-7.021	-5.106	-2.679.377
4300 Palvelujen osto							
4301 Asiakaspalvelu	-6.928.098	-6.369.490	-6.741.342	5,8	-6.745	-1.043	-2.564.870
4340 Muiden palvelu	-1.364.120	-1.375.770	-1.321.760	-3,9	-1.329	-1.091	-552.035
4300 Palvelujen osto	-8.292.218	-7.745.260	-8.063.102	4,1	-8.074	-2.134	-3.116.904
4500 Aineet, tarvikk							
4501 Ostot tilikaud	-1.067.957	-1.134.950	-1.086.550	-4,3	-1.090	-962	-462.441
4500 Aineet, tarvikk	-1.067.957	-1.134.950	-1.086.550	-4,3	-1.090	-962	-462.441
4700 Avustukset							
4701 Avustukset kot	-425.266	-431.610	-300.610	-30,4	-301		-144.313
4740 Avustukset yht	-36.368	-57.500	-45.500	-20,9	-46	-46	-6.418
4700 Avustukset	-461.635	-489.110	-346.110	-29,2	-347	-46	-150.731
4800 Muut toimintaku							
4801 Vuokrat	-337.590	-328.600	-326.520	-0,6	-329	-207	-142.965
4900 Muut toimintak	-63.056	-33.820	-31.470	-6,9	-28	-27	-15.760
4800 Muut toimintaku	-400.646	-362.420	-357.990	-1,2	-357	-234	-158.725
4000 TOIMINTAKULUT	-17.331.575	-17.117.380	-16.867.290	-1,5	-16.889	-8.482	-6.568.178
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄ	-14.738.001	-14.536.990	-14.301.000	-1,6	-14.314	-6.484	-5.631.088
5000 Verotulot	6.023.223	6.237.000	6.310.000	1,2	6.369	6.430	2.489.431
5500 Valtionosuudet	8.832.996	8.605.600	8.832.118	2,6	8.943	3.412	3.698.538
6000 Rahoitustuotot j							
6001 Korkotuotot	137						39
6100 Muut rahoitustu	503.743	438.400	401.400	-8,4	402	402	153.831
6200 Korkokulut	-93.174	-141.900	-150.500	6,1	-151	-151	-32.098
6300 Muut rahoitusku	-167.438	-155.900	-155.900		-156	-156	-106.395
6000 Rahoitustuotot j	243.268	140.600	95.000	-32,4	95	95	15.377

Budjetti ja suunnitelma

Virallinen talousarvio EUR
Ulkoinen 01.01.2017 - 31.12.2017

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2018 2018	TS2019 2019	Tot5 2016
6999 VUOSIKATE	361.486	446.210	936.118	109,8	1.093	3.453	572.258
7000 Poistot ja arvon							
7100 Suunnitelman mu	-366.723	-396.070	-382.600	-3,4	-375	-375	-162.917
7200 Kertaluonteiset	-118.093						
7000 Poistot ja arvon	-484.816	-396.070	-382.600	-3,4	-375	-375	-162.917
8499 TILIKAUDEN TULOS	-123.330	50.140	553.518	003,9	718	3.078	409.341
8800 TILIKAUDEN YLI-/	-123.330	50.140	553.518	003,9	718	3.078	409.341

4 INVESTOINTIOSA

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille. Useamman vuoden aikana toteuttava investointihanke jaetaan eri vuosille.

Investointiosassa valtuusto hyväksyy kustannusarviot, määrärahat ja tuloarviot hankkeille tai hankeryhmille. Hankkeet ja hankeryhmät ryhmitellään toimielimittäin ja tarvittaessa tehtävittäin. Investoinneiksi katsotaan kunnassa 8.400 € tai yli maksavat hankkeet ja hankinnat.

Investointiosan tuloarviona esitetään arvioidut valtion ja muiden yhteisöjen rahoitusosuudet investointimenoihin.

Vuonna 2013 perustettu taloustyöryhmä tekee laajan tarkastelun kunnan investointitarpeista. Taloustyöryhmä myös seuraa tiiviisti investointien toteutumista.

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj.uutos 2017	%	TS2017 2018	TS2018 2019	Tot 12
099031 Kiinteistöjen osto							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Muut menot		-50.000	-200.000	00,0	-50	-50	-1.240
9030 MUUT INVESTOINTI		-50.000	-200.000	00,0	-50	-50	-1.240
9000 INVESTOINTIMENOT		-50.000	-200.000	00,0	-50	-50	-1.240
9049 INVESTOINTITULOT							
9050 KÄYTTÖOMAISUUDEN							
Inv/Käyttöomaisuuden							2.185
9050 KÄYTTÖOMAISUUDEN							2.185
9049 INVESTOINTITULOT							2.185
9080 INVESTOINNIT NETT	0	-50.000	-200.000	00,0	-50	-50	945
099032 Lapin sähkövoima (Kejo lainanlyhennys)							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Muut menot	-1.339						-2.515
9030 MUUT INVESTOINTI	-1.339						-2.515
9000 INVESTOINTIMENOT	-1.339						-2.515
9080 INVESTOINNIT NETT	-1.339	0	0		0	0	-2.515
099051 Kilpisjärven monitoimitalo							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Tarvikeet, oma r							-162.034
Inv/Palvelukset, oma		-1.650.000	-2.800.000	69,7			-724.455
Inv/Muut menot, oma							-1.300
9001 OMA RAKENTAMINEN		-1.650.000	-2.800.000	69,7			-887.789
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Muut menot							-149
9030 MUUT INVESTOINTI							-149
9000 INVESTOINTIMENOT		-1.650.000	-2.800.000	69,7			-887.938
9049 INVESTOINTITULOT							
9060 RAHOITUSOSUUDET							
Inv/Rahoitusosuudet		1.650.000	2.800.000	69,7			685.004
9060 RAHOITUSOSUUDET		1.650.000	2.800.000	69,7			685.004
9070 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Muut tulot							100.000
9070 MUUT INVESTOINTI							100.000
9049 INVESTOINTITULOT		1.650.000	2.800.000	69,7			785.004
9080 INVESTOINNIT NETT	0	0	0		0	0	-102.933
099053 Liikuntahallin kunnostaminen							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Alv-palkat/Statu							-14.942
Inv/Muut henkilöstöm							-177
Inv/Tarvikeet, oma r	-12.445						23.607
Inv/Palvelukset, oma	-127.512				-500	-500	-56.753
Inv/Muut menot, oma	-228		-20.000	00,0			
9001 OMA RAKENTAMINEN	-140.185		-20.000	00,0	-500	-500	-48.265
9000 INVESTOINTIMENOT	-140.185		-20.000	00,0	-500	-500	-48.265
9049 INVESTOINTITULOT							
9060 RAHOITUSOSUUDET							
Inv/Rahoitusosuudet					250	250	

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj.uutos 2017	%	TS2017 2018	TS2018 2019	Tot 12
Inv/Rahoitusosuudet	60.000						
9060 RAHOITUSOSUUDET	60.000				250	250	
9049 INVESTOINTITULOT	60.000				250	250	
9080 INVESTOINNIT NETT	-80.185	0	-20.000	00,0	-250	-250	-48.265
099055 Terveysaseman kunnostus							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Alv-palkat/Statu	-10.657						-8.771
Inv/Muut henkilöstöm	-392						-95
Inv/Tarvikeet, oma r	-12.385						-10.868
Inv/Palvelukset, oma	-12.719	-100.000		00,0			-92.439
Inv/Muut menot, oma							-355
9001 OMA RAKENTAMINEN	-36.152	-100.000		00,0			-112.528
9000 INVESTOINTIMENOT	-36.152	-100.000		00,0			-112.528
9080 INVESTOINNIT NETT	-36.152	-100.000	0	00,0	0	0	-112.528
099057 Päiväkoti Hetta							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Alv-palkat/Statu	-180.957						
Inv/Muut henkilöstöm	-1.709						
Inv/Tarvikeet, oma r	-303.093						
Inv/Palvelukset, oma	-177.421						
Inv/Muut menot, oma	-94						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-663.275						
9000 INVESTOINTIMENOT	-663.275						
9080 INVESTOINNIT NETT	-663.275	0	0		0	0	0
099058 Luppokoti							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Tarvikeet, oma r		-40.000		00,0			-3.746
Inv/Palvelukset, oma							-37.091
9001 OMA RAKENTAMINEN		-40.000		00,0			-40.837
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Muut menot						-750	
9030 MUUT INVESTOINTI						-750	
9000 INVESTOINTIMENOT		-40.000		00,0		-750	-40.837
9049 INVESTOINTITULOT							
9060 RAHOITUSOSUUDET							
Inv/Rahoitusosuudet						375	
9060 RAHOITUSOSUUDET						375	
9049 INVESTOINTITULOT						375	
9080 INVESTOINNIT NETT	0	-40.000	0	00,0	0	-375	-40.837
099059 Karesuvannon koulun/monitoimitalo							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Rakennuttaminen						-650	
9030 MUUT INVESTOINTI						-650	
9000 INVESTOINTIMENOT						-650	
9049 INVESTOINTITULOT							
9060 RAHOITUSOSUUDET							
Inv/Rahoitusosuudet						325	
9060 RAHOITUSOSUUDET						325	
9049 INVESTOINTITULOT						325	

Budjetti ja suunnitelma

Virallinen talousarvio EUR
Ulkoinen 01.01.2017 - 31.12.2017

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj.uutos 2017	%	TS2017 2018	TS2018 2019	Tot 12
9080 INVESTOINNIT NETT	0	0	0		0	-325	0
099065 Kiinteistöjen kunnostus							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Muut menot, oma		-30.000	-30.000				
9001 OMA RAKENTAMINEN		-30.000	-30.000				
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Rakennuttaminen					-30	-30	
9030 MUUT INVESTOINTI					-30	-30	
9000 INVESTOINTIMENOT		-30.000	-30.000		-30	-30	
9080 INVESTOINNIT NETT	0	-30.000	-30.000		-30	-30	0
099066 Hetan paloasema							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Rakennuttaminen					-50		
9030 MUUT INVESTOINTI					-50		
9000 INVESTOINTIMENOT					-50		
9080 INVESTOINNIT NETT	0	0	0		-50	0	0
099067 Rami-tilat							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Muut menot, oma	-19.300						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-19.300						
9000 INVESTOINTIMENOT	-19.300						
9080 INVESTOINNIT NETT	-19.300	0	0		0	0	0
099068 Vanhusten tehost.palv.as.yksikkö							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Muut menot					-85		
9030 MUUT INVESTOINTI					-85		
9000 INVESTOINTIMENOT					-85		
9080 INVESTOINNIT NETT	0	0	0		-85	0	0
099101 Kilpisjärven osayleiskaava							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Palvelukset, oma		-30.000	-20.000	33,3			-6.233
9001 OMA RAKENTAMINEN		-30.000	-20.000	33,3			-6.233
9000 INVESTOINTIMENOT		-30.000	-20.000	33,3			-6.233
9080 INVESTOINNIT NETT	0	-30.000	-20.000	33,3	0	0	-6.233
099106 Karesuvannon asemakaava							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Palvelukset, oma						-15	
9001 OMA RAKENTAMINEN						-15	
9000 INVESTOINTIMENOT						-15	
9080 INVESTOINNIT NETT	0	0	0		0	-15	0
099108 Pohjois Kilpisjärven asemakaava							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Palvelukset, oma		-20.000	-25.000	25,0			-5.193

Budjetti ja suunnitelma

Virallinen talousarvio EUR
Ulkoinen 01.01.2017 - 31.12.2017

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj.uutos 2017	%	TS2017 2018	TS2018 2019	Tot 12
9001 OMA RAKENTAMINEN		-20.000	-25.000	25,0			-5.193
9000 INVESTOINTIMENOT		-20.000	-25.000	25,0			-5.193
9080 INVESTOINNIT NETT	0	-20.000	-25.000	25,0	0	0	-5.193
099110 Moottorikelkkareitit							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Tarvikeet, oma r	-194						
Inv/Palvelukset, oma	-7.429		-20.000	00,0			
9001 OMA RAKENTAMINEN	-7.622		-20.000	00,0			
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Rakennuttaminen					-30	-30	
9030 MUUT INVESTOINTI					-30	-30	
9000 INVESTOINTIMENOT	-7.622		-20.000	00,0	-30	-30	
9080 INVESTOINNIT NETT	-7.622	0	-20.000	00,0	-30	-30	0
099111 Kemi-Ounasjoen kalatien rahoitusosuus							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Muut menot	-1.188	-10.000	-8.400	16,0	-8	-8	-1.112
9030 MUUT INVESTOINTI	-1.188	-10.000	-8.400	16,0	-8	-8	-1.112
9000 INVESTOINTIMENOT	-1.188	-10.000	-8.400	16,0	-8	-8	-1.112
9080 INVESTOINNIT NETT	-1.188	-10.000	-8.400	16,0	-8	-8	-1.112
099112 Hetan alueen moottorikelkkareiti							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Alv-palkat/Statu							-2.500
Inv/Palvelukset, oma		-30.000		00,0			-175
9001 OMA RAKENTAMINEN		-30.000		00,0			-2.675
9000 INVESTOINTIMENOT		-30.000		00,0			-2.675
9080 INVESTOINNIT NETT	0	-30.000	0	00,0	0	0	-2.675
099114 Hetan kaukolämpöverkko							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Tarvikeet, oma r	-3.379						
Inv/Palvelukset, oma	-21.782						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-25.161						
9000 INVESTOINTIMENOT	-25.161						
9049 INVESTOINTITULOT							
9060 RAHOITUSOSUUDET							
Inv/Rahoitusosuudet	9.140						
9060 RAHOITUSOSUUDET	9.140						
9049 INVESTOINTITULOT	9.140						
9080 INVESTOINNIT NETT	-16.021	0	0		0	0	0
099116 Jyppyrän kaavatiet							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Palvelukset, oma			-165.000	00,0			
9001 OMA RAKENTAMINEN			-165.000	00,0			
9000 INVESTOINTIMENOT			-165.000	00,0			
9080 INVESTOINNIT NETT	0	0	-165.000	00,0	0	0	0
099118 Tuulivoimarakentamista ohjaava kaava							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj.uutos 2017	%	TS2017 2018	TS2018 2019	Tot 12
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Palvelukset, oma	-34.614						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-34.614						
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Muut menot	-506						
9030 MUUT INVESTOINTI	-506						
9000 INVESTOINTIMENOT	-35.120						
9049 INVESTOINTITULOT							
9060 RAHOITUSOSUUDET							
Inv/Rahoitusosuudet	32.312						
9060 RAHOITUSOSUUDET	32.312						
9049 INVESTOINTITULOT	32.312						
9080 INVESTOINNIT NETT	-2.809	0	0		0	0	0
099120 Tulvasuojaus Tsahkaljoki/Kilpisjärvi							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Palvelukset, oma		-45.000	-45.000				
9001 OMA RAKENTAMINEN		-45.000	-45.000				
9000 INVESTOINTIMENOT		-45.000	-45.000				
9080 INVESTOINNIT NETT	0	-45.000	-45.000		0	0	0
099121 Enontekiön opas- ja virkistyskartta							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Palvelukset, oma			-12.000	00,0			
9001 OMA RAKENTAMINEN			-12.000	00,0			
9000 INVESTOINTIMENOT			-12.000	00,0			
9080 INVESTOINNIT NETT	0	0	-12.000	00,0	0	0	0
099151 ATK-Hankinnat							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Tarvikeet, oma r	-1.198				-20	-20	
9001 OMA RAKENTAMINEN	-1.198				-20	-20	
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Käyttöomaisuuden	-4.129						
9030 MUUT INVESTOINTI	-4.129						
9000 INVESTOINTIMENOT	-5.327				-20	-20	
9080 INVESTOINNIT NETT	-5.327	0	0		-20	-20	0
099163 Autojen uusiminen							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Käyttöomaisuuden					-30	-15	
Inv/Muut menot			-30.000	00,0			
9030 MUUT INVESTOINTI			-30.000	00,0	-30	-15	
9000 INVESTOINTIMENOT			-30.000	00,0	-30	-15	
9080 INVESTOINNIT NETT	0	0	-30.000	00,0	-30	-15	0
099168 ATK/vuosittaiset hankinnat							
Sisältää vuosittaiset tietokonehankinnat, asianhallintajärjestelmän sekä sähköinen kokous ja sähköinen asiointi -järjstelmät.							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Muut menot		-18.500	-49.000	64,9	-28	-19	

Budjetti ja suunnitelma

Virallinen talousarvio EUR
Ulkoinen 01.01.2017 - 31.12.2017

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj.uutos 2017	%	TS2017 2018	TS2018 2019	Tot 12
9030 MUUT INVESTOINTI		-18.500	-49.000	64,9	-28	-19	
9000 INVESTOINTIMENOT		-18.500	-49.000	64,9	-28	-19	
9080 INVESTOINNIT NETT	0	-18.500	-49.000	64,9	-28	-19	0
099169 Mediatri-tietojärjestelmä							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Käyttöomaisuuden			-25.000	00,0			
9030 MUUT INVESTOINTI			-25.000	00,0			
9000 INVESTOINTIMENOT			-25.000	00,0			
9080 INVESTOINNIT NETT	0	0	-25.000	00,0	0	0	0
099170 Kirjastoautomaatti							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Muut menot			-10.000	00,0			
9030 MUUT INVESTOINTI			-10.000	00,0			
9000 INVESTOINTIMENOT			-10.000	00,0			
9080 INVESTOINNIT NETT	0	0	-10.000	00,0	0	0	0
Yhteensä							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Alv-palkat/Statu	-191.614						-26.212
Inv/Muut henkilöstöm	-2.100						-271
Inv/Tarvikeet, oma r	-332.694	-40.000		00,0	-20	-20	-153.041
Inv/Palvelukset, oma	-381.478	-1.875.000	-3.087.000	64,6	-500	-515	-922.340
Inv/Muut menot, oma	-19.622	-30.000	-50.000	66,7			-1.655
9001 OMA RAKENTAMINEN	-927.508	-1.945.000	-3.137.000	61,3	-520	-535	-1.103.520
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Käyttöomaisuuden	-4.129		-25.000	00,0	-30	-15	
Inv/Rakennuttaminen					-110	-710	
Inv/Muut menot	-3.033	-78.500	-297.400	78,9	-171	-827	-5.016
9030 MUUT INVESTOINTI	-7.162	-78.500	-322.400	10,7	-311	-1.552	-5.016
9000 INVESTOINTIMENOT	-934.670	-2.023.500	-3.459.400	71,0	-831	-2.087	-1.108.536
9049 INVESTOINTITULOT							
9050 KÄYTTÖOMAISUUDEN							
Inv/Käyttöomaisuuden							2.185
9050 KÄYTTÖOMAISUUDEN							2.185
9060 RAHOITUSOSUUDET							
Inv/Rahoitusosuudet	32.312				250	575	
Inv/Rahoitusosuudet	69.140	1.650.000	2.800.000	69,7		375	685.004
9060 RAHOITUSOSUUDET	101.452	1.650.000	2.800.000	69,7	250	950	685.004
9070 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Muut tulot							100.000
9070 MUUT INVESTOINTI							100.000
9049 INVESTOINTITULOT	101.452	1.650.000	2.800.000	69,7	250	950	787.190
9080 INVESTOINNIT NETT	-833.218	-373.500	-659.400	76,5	-581	-1.137	-321.346

5 RAHOITUSOSA

Rahoitusosassa osoitetaan, miten kunnan menot rahoitetaan ja kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin. Rahoitusosaan kootaan tulorahoituksen ja investointien sekä anto- ja ottolainauksen kassavirrat yhteen laskelmaan. Kunnan toiminnan häiriötön jatkuminen edellyttää, että rahan lähteiden on katettava rahan käyttö. Mikäli tulorahoitus ei riitä menoihin, kunnan on rahoitusosassa osoitettava tarvittava rahoitus. Kunta voi kattaa rahoitustarvettaan lainanotolla tai vapauttamalla rahoitus- tai vaihto-omaisuuteen sitoutunutta pääomaa.

ENONTEKIÖN KUNTA	TP 2015	Bud.2016	Bud.2017	Bud.2018	Bud.2019
RAHOITUSLASKELMA					
9315 TULORAHOITUS					
9320 VUOSIKATE	361486	446 210	936 120	1 093 000	3 453 000
9325 SATUNNAISET ERÄT					
9330 TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT					
9331 Pakolliset varaukset					
9332 MUUT OIKAISUT					
9330 TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT					
9315 TULORAHOITUS	361 486	446 210	936 120	1 093 000	3 453 000
9350 INVESTOINNIT					
9355 KÄYTTÖOMAISUUSINVESTOINNIT	-934 670	2 023 500	-3 459 400	-831 000	-2 087 000
9360 RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTE	101 452	1 650 000	2 800 000	250 000	950 000
9365 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTITULO					
9366 KÄYTTÖOMAISUUDEN VARS.MYYN					
9365 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTITULO					
9350 INVESTOINNIT	-833 218	-373 500	-639 400	-581 000	-1 137 000
9310 KASSAVIRTA/VARS.TNTA JA INVES	-471 732	72 710	296 720	512 000	2 316 000
9400 RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA					
9410 ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
9411 ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSE					
9415 ANTOLAINOJEN VÄHENNYKSET					
9410 ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
9460 LAINAKANNAN MUUTOKSET					
9461 PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LIS	1 970 000	1 140 000	1 620 000	1 200 000	1 400 000
9465 PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄH	-930 943	-1 131 000	-608 000	-768 000	-830 000
9468 LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUU	-653000				
9460 LAINAKANNAN MUUTOKSET	386 057	9 000	1 012 000	432 000	570 000
9480 MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSE					
9481 TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA					
9482 VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS					
9485 LYHYTAIKAISTEN SAAMISTEN MU					
9486 KOROTT. PITKÄ- JA LYHYTAIK.					
9480 MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSE	176 690	81 710	1 308 720	1 029 000	2 886 000
9400 RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA					
9490 KASSAVAROJEN MUUTOS					
9500 KASSAVARAT 31.12.					
9501 KASSAVARAT 1.1.					
9502 KASSAVAROJEN MUUTOS					

Budjetti ja suunnitelma

Virallinen talousarvio EUR
Ulkoinen 01.01.2017 - 31.12.2017

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2018 2018	TS2019 2019	Tot5 2016
080001 Toiminnan rahoitus							
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄ	0	0	0		0	0	0
0003 TULOSLASKELMA							
5000 Verotulot							
5000 Kunnan tulovero	4.862.702	5.055.000	5.116.000	1,2	5.167	5.219	2.305.320
5100 Kiinteistövero	822.630	840.000	849.000	1,1	857	866	4.016
5200 Osuus yhteisöve	337.891	342.000	345.000	0,9	345	345	180.095
5000 Verotulot	6.023.223	6.237.000	6.310.000	1,2	6.369	6.430	2.489.431
5500 Valtionosuudet							
5500 Yleinen valtion	8.832.996	8.605.600	8.832.118	2,6	8.943	3.412	3.698.538
5500 Valtionosuudet	8.832.996	8.605.600	8.832.118	2,6	8.943	3.412	3.698.538
6999 VUOSIKATE	14.856.219	14.842.600	15.142.118	2,0	15.312	9.842	6.187.969
8499 TILIKAUDEN TULOS	14.856.219	14.842.600	15.142.118	2,0	15.312	9.842	6.187.969
8800 TILIKAUDEN YLI-/	14.856.219	14.842.600	15.142.118	2,0	15.312	9.842	6.187.969
080002 Korot							
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄ	0	0	0		0	0	0
0003 TULOSLASKELMA							
6000 Rahoitustuotot j							
6001 Korkotuotot							
6000 Korkotuotot an	137						
6020 Korkotuotot si	0						
6030 Maksuliikennet							39
6001 Korkotuotot	137						39
6100 Muut rahoitustu							
6100 Osinkotuotot j		500	500		1	1	
6120 Verotilitysten	1.519	500	500		1	1	130
6130 Viivästyskorko	5.301	7.000	7.000		7	7	3.825
6140 Peruspääoman k	-6.471	13.000	13.000		13	13	
6170 Muut rahoitust	12						3
6100 Muut rahoitustu	362	21.000	21.000		22	22	3.958
6200 Korkokulut							
6210 Korkokulut lai	-93.174	-141.400	-150.000	6,1	-150	-150	-32.062
6240 Maksuliikennet		-500	-500		-1	-1	-36
6200 Korkokulut	-93.174	-141.900	-150.500	6,1	-151	-151	-32.098
6300 Muut rahoitusku							
6310 Verotilitysten		-200	-200				-18
6320 Viivästyskorot	-1.584	-2.000	-2.000		-2	-2	-340
6350 Luottoprovisio	-1.108	-1.700	-1.700		-2	-2	-274
6380 Muut rahoitusk	-172	-2.000	-2.000		-2	-2	-315
6300 Muut rahoitusku	-2.864	-5.900	-5.900		-6	-6	-947
6000 Rahoitustuotot j	-95.540	-126.800	-135.400	6,8	-135	-135	-29.049
6999 VUOSIKATE	-95.540	-126.800	-135.400	6,8	-135	-135	-29.049
8499 TILIKAUDEN TULOS	-95.540	-126.800	-135.400	6,8	-135	-135	-29.049
8800 TILIKAUDEN YLI-/	-95.540	-126.800	-135.400	6,8	-135	-135	-29.049
080003 Muu rahoitus							
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄ	0	0	0		0	0	0
0003 TULOSLASKELMA							
6000 Rahoitustuotot j							
6100 Muut rahoitustu							
6100 Osinkotuotot j	1.781	2.000	2.000		2	2	
6130 Viivästyskorko							7
6140 Peruspääoman k	18						
6170 Muut rahoitust	34.662	10.000	10.000		10	10	566
6171 Kejo/Vuokratuo	466.921	405.400	368.400	-9,1	368	368	149.300
6100 Muut rahoitustu	503.382	417.400	380.400	-8,9	380	380	149.874
6300 Muut rahoitusku							
6380 Muut rahoitusk	-68.695	-50.000	-50.000		-50	-50	-49.277

Virallinen talousarvio
Ulkoinen

Budjetti ja suunnitelma

01.01.2017 - 31.12.2017

EUR

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2018 2018	TS2019 2019	Tot5 2016
6382 Osakassähkömak	-95.879	-100.000	-100.000		-100	-100	-56.170
6300 Muut rahoitusku	-164.574	-150.000	-150.000		-150	-150	-105.448
6000 Rahoitustuotot j	338.807	267.400	230.400	-13,8	230	230	44.426
6999 VUOSIKATE	338.807	267.400	230.400	-13,8	230	230	44.426
8499 TILIKAUDEN TULOS	338.807	267.400	230.400	-13,8	230	230	44.426
8800 TILIKAUDEN YLI-/	338.807	267.400	230.400	-13,8	230	230	44.426
RAHOITUS							
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄ	0	0	0		0	0	0
0003 TULOSLASKELMA							
5000 Verotulot							
5000 Kunnan tulovero	4.862.702	5.055.000	5.116.000	1,2	5.167	5.219	2.305.320
5100 Kiinteistövero	822.630	840.000	849.000	1,1	857	866	4.016
5200 Osuus yhteisöve	337.891	342.000	345.000	0,9	345	345	180.095
5000 Verotulot	6.023.223	6.237.000	6.310.000	1,2	6.369	6.430	2.489.431
5500 Valtionosuudet							
5500 Yleinen valtion	8.832.996	8.605.600	8.832.118	2,6	8.943	3.412	3.698.538
5500 Valtionosuudet	8.832.996	8.605.600	8.832.118	2,6	8.943	3.412	3.698.538
6000 Rahoitustuotot j							
6001 Korkotuotot							
6000 Korkotuotot an	137						
6020 Korkotuotot si	0						
6030 Maksuliikennet							
6001 Korkotuotot	137						39
6100 Muut rahoitustu							39
6100 Osinkotuotot j	1.781	2.500	2.500		3	3	
6120 Verotilitysten	1.519	500	500		1	1	130
6130 Viivästyskorko	5.301	7.000	7.000		7	7	3.832
6140 Peruspääoman k	-6.452	13.000	13.000		13	13	
6170 Muut rahoitust	34.674	10.000	10.000		10	10	569
6171 Kejo/Vuokratuo	466.921	405.400	368.400	-9,1	368	368	149.300
6100 Muut rahoitustu	503.743	438.400	401.400	-8,4	402	402	153.831
6200 Korkokulut							
6210 Korkokulut lai	-93.174	-141.400	-150.000	6,1	-150	-150	-32.062
6240 Maksuliikennet		-500	-500		-1	-1	-36
6200 Korkokulut	-93.174	-141.900	-150.500	6,1	-151	-151	-32.098
6300 Muut rahoitusku							
6310 Verotilitysten		-200	-200				-18
6320 Viivästyskorot	-1.584	-2.000	-2.000		-2	-2	-340
6350 Luottoprovisio	-1.108	-1.700	-1.700		-2	-2	-274
6380 Muut rahoitusk	-68.867	-52.000	-52.000		-52	-52	-49.592
6382 Osakassähkömak	-95.879	-100.000	-100.000		-100	-100	-56.170
6300 Muut rahoitusku	-167.438	-155.900	-155.900		-156	-156	-106.395
6000 Rahoitustuotot j	243.268	140.600	95.000	-32,4	95	95	15.377
6999 VUOSIKATE	15.099.486	14.983.200	15.237.118	1,7	15.407	9.937	6.203.346
8499 TILIKAUDEN TULOS	15.099.486	14.983.200	15.237.118	1,7	15.407	9.937	6.203.346
8800 TILIKAUDEN YLI-/	15.099.486	14.983.200	15.237.118	1,7	15.407	9.937	6.203.346

ENONTEKIÖ
Met tehemä yhessä
Mii bargat outtas

Kvalt
7.12.16 § 45

Taustamateriaali

talousarvioon ja –suunnitelmaan 2017-2019

Enontekiön kunta

SISÄLLYSLUETTELO

KUNTAKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET 2017	3
PERUSTIETOA ENONTEKIÖN KUNNASTA	4
HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN	6
1 TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN YLEISPERUSTELUT	**7**
YLEINEN TALOUDEN KEHITYS	7
KUNTATALOUDEN KEHITYS	7
VÄESTÖ JA TYÖPAIKAT	13
TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA	16
ENONTEKIÖN KUNNAN TALOUDEN KEHITYS JA TALOUSARVIO 2017	17
KUNNAN TULOPOHJA VUONNA 2017	22
YHTEENVETO KUNNAN TALOUDEN LUVUISTA	25
HENKILÖSTÖ	26
VUODEN 2017 TALOUSARVION KESKEINEN TOIMINNALLINEN SISÄLTÖ	28
KUNTAKONSERNI JA KUNTAKONSERNIIN KUULUVIEN YHTIÖIDEN TAVOITTEET	31
2 KÄYTTÖTALOUSOSA	**34**
KÄYTTÖTALOUDEN TUOTOT, KULUT, NETTOMENOT, HENKILÖSTÖKULUT JA PALVELUJEN OSTOT	34
YLEISHALLINTO	35
SIVISTYSTOIMI	40
PERUSTURVA	46
TEKNINEN TOIMI	51
3 TULOSLASKELMAOSA	**55**
4 INVESTOINTIOSA	**58**
5 RAHOITUSOSA	**65**
LIITTEET	
LIITE 1 Oppilasennusteet	69
LIITE 2, Toimintakatteen (nettomenot) jakautuminen hallintokunnittain	72
LIITE 3 Yhteenveto suurimpien tytäryhtiöiden talousarvioista vuodelle 2017	82

KUNTAKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET 2017

1. HYVINVOIVA KUNTALAINEN

Tavoite	Mittari	Vastuutahot
Hyvinvoiva kuntalainen - Riittävä toimeentulo - Osallisuuden kokeminen - Riittävät peruspalvelut suomenkielellä ja saamenkielellä - Yhteishengen, myönteisen ilmapiirin vahvistaminen ja paikallisidentiteetin vahvistaminen - Aktiivisiin ja terveellisiin elämäntapoihin kannustaminen (kulttuuri, liikunta jne.) - Kiintiöpakolaisten vastaanotto	**Hyvinvointikysely**	**Luottamushenkilöt ja toimielimet** **Vastuuviranhaltijat** **Kuntakonsernin yhtiöt**

2. LUONTOMATKAILUN EDISTÄMINEN

Tavoite	Mittari	Vastuutahot
Luontomatkailu kehittyy - Revontuli-brändin tunnettavuus lisääntyy - Kunnan maine sekä Enontekiön imago ja vetovoimaisuus luontomatkailukohteena paranee (mm. yhteismarkkinointi) - Yritysmyönteinen kunta - Matkailijoiden määrä kasvaa	Elinvoimakysely Matkailijoiden määrä kasvu + 1 %	**Luottamushenkilöt ja toimielimet** **Vastuuviranhaltijat** **Kuntakonsernin yhtiöt**

3. PORO- JA LUONTAISELINKEINOJEN TUKEMINEN

Tavoite	Mittari	Vastuutahot
Poro- ja luontaiselinkeinojen tukeminen - Poro- ja luontaiselinkeinoja kehitetään yhteistyössä paliskuntien ja luontaiselinkeinon harjoittajien kanssa - Porotuotteiden ja luonnontuotteiden tunnettavuus ja jalostusaste paranee - Lähiruokaa saadaan kuntalaisten ja matkailijoiden pöytiin	Elinvoimakysely Vuosittainen keskustelutilaisuus	**Luottamushenkilöt ja toimielimet** **Vastuuviranhaltijat** **Kuntakonsernin yhtiöt**

4. HYVÄ JOHTAMINEN JA HALLINTO

Tavoite	Mittari	Vastuutahot
Johtamisen uudistaminen ja virtaviivaistaminen, hyvä hallinto ja kestävä talous - Uusi toimintamalli 1.6.2017 - Elinkeinojohtamisen uusi organisointi - Kuntakonsernia johdetaan ennakoivasti - Prosessit ja organisaatio - Ennakoiva ja kestävä kuntakonsernin talous - Byrokratian vähentäminen	Asiakaspalaute Uusi toimintamalli käynnistynyt Kunnallisvalitusten ja kanteluiden määrä sekä näistä saadut päätökset Vuosikate kattaa vähintään (netto)inves-toinnit Kuntakonsernin velkamäärä ei kasva Pysytään talous-arvioraamissa Kriisikuntakriteerit eivät täyty	**Luottamushenkilöt ja toimielimet** **Vastuuviranhaltijat** **Kuntakonsernin yhtiöt**

PERUSTIETOA ENONTEKIÖN KUNNASTA

Enontekiö (pohjoissaameksi *Eanodat*) sijaitsee Suomen käsivarressa, ja se kuuluu saamelaisten kotiseutualueeseen. Naapurikuntia ovat kunnan etelärajalla Muonio ja Kittilä, idässä Inari. Enontekiö kuuluu Tunturi-Lapin seutukuntaan. Enontekiöllä on yhteistä valtakunnanrajaa Ruotsin ja Norjan kanssa yli 450 km. Norjassa naapurikunnat ovat Storfjord ja Kautokeino sekä Ruotsin puolella Kiirunan kunta. Storfjord on myös Enontekiön ystävyyskunta.

Kilpisjärveltä on matkaa Jäämerelle ja Skibotniin 50 km, Tromssaan 165 km ja Rovaniemelle 430 km. Kuntakeskuksesta Hetasta on matkaa Kautokeinoon 80 km, Altaan 210 km ja Rovaniemelle 310 km. Karesuvannosta on matkaa Kiirunaan 180 km.

Enontekiö on pinta-alaltaan Suomen kolmanneksi suurin kunta. Sen pinta-ala 8464 km^2, josta vesistöjen osuus 413 km^2. Kunnan alueelta saavat alkunsa vapaana virtaavat Muonionjoki, Ounasjoki, Ivalojoki ja yksi Tenojoen latvahaaroista. Enontekiöllä sijaitsee yli 60 % Suomen kaikista tuntureista ja kaikki yli 1000-metriset huiput. Tunnetuimmat niistä ovat Saana ja Halti Kilpisjärvellä. Enontekiön nimikkokivi on lumikvartsi.

Enontekiö on tunnettu laajoista omaleimaisista erämaa-alueistaan ja se onkin luontomatkailijoiden suosiossa. Enontekiöltä löytyy monipuoliset luontoharrastusmahdollisuudet kaikkina vuodenaikoina. Kunnan kokonaispinta-alasta noin 70 % kuuluu erilaisiin suojelualueisiin. Suurimpia suojelualueita ovat Pallas-Yllästunturin kansallispuistoon kuuluvat osat sekä Käsivarren, Puljun, Pöyrisjärven ja Tarvantovaaran erämaa-alueet.

Enontekiön nimi juontuu paikasta, jossa *eno* eli *joki* saa alkunsa. Ounasjoki saa alkunsa Ounasjärvestä, jonka rannalla sijaitsee Enontekiön kirkonkylä Hetta. Hetassa on noin 800 asukasta. Suurimmat kylät Hetan lisäksi ovat Peltovuoma, Karesuvanto, Vuontisjärvi, Palojoensuu ja Kilpisjärvi. Yhteensä Enontekiöllä on 1885 asukasta. Saamelaiskäräjien vaaliluettelon mukaan kuntalaisista 391 on saamelaisia, joista 275 puhuu äidinkielenään saamenkieltä.

Kuntaorganisaatio

Luottamushenkilöorganisaatio:

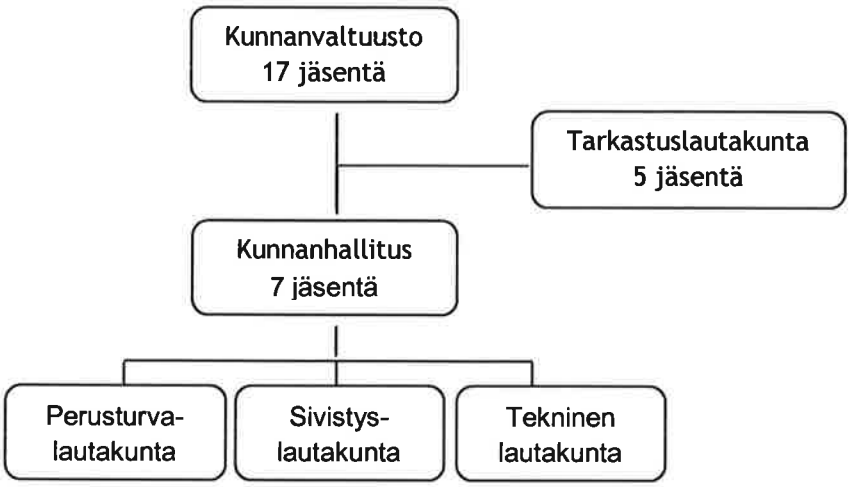

Virasto-organisaatio:

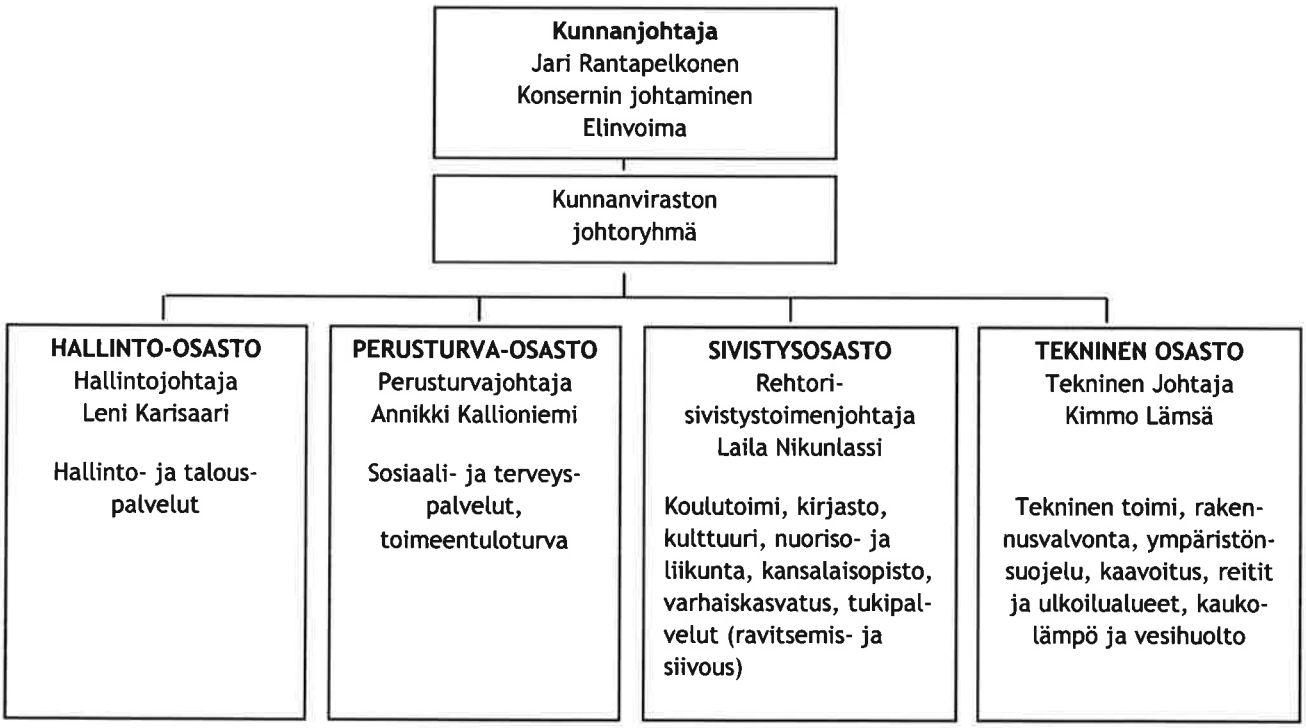

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

Kunnan johtoryhmä toimii hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtoryhmänä. Perusturvajaohtaja vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asioiden valmistelusta ja esittelystä johtoryhmässä.

Valmistelu- ja toimeenpanovastuu on kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ryhmällä, jonka puheenjohtajana toimii perusturvajohtaja (perusturvalautakunnan viranhaltijaedustaja).

Kunnanvaltuusto seuraa sähköisen hyvinvointikertomuksen ja siinä esille otettujen mittareiden avulla kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden kehittymistä valtuustokauden aikana ja hyödyntää hyvinvointikertomuksessa esiin tulevia asioita päätöksenteossaan.

Enontekiön kunnassa painopistealueena on kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä terveyserojen kaventuminen

Vuodelle 2017 painopistealueet ja kehittämiskohteet

- Ikärakenteen vinoutuma
  -syntyneiden lukumäärä, lapsiperheiden osuus kaikista ruokakunnista lisääntyy.

- Sairastavuus vähenee
  -sairastavuusindeksi, diabetesindeksi
  huomioita kiinnitetään ravintoon, tupakoinnin vähentämiseen ja liikuntaan

- Työllisyyden kasvu
  -verotettavat tulos asukasta kohti, pienituloisten lapsiperheiden osuus

- Saamenkieliset palvelut
  -painopiste vanhustenhuollossa ja sosiaalityössä.

Tavoitteet on kirjattu hyvinvointikertomuksessa olevaan suunnitelmaan hyvinvoinnin edistämisestä vuonna 2017

Sähköinen hyvinvointikertomus

Terveydenhoitolain mukaan kunnan on seurattava väestön hyvinvointia ja edistettävä kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Enontekiön kunnassa on seurantaa ja suunnittelua varten päätetty ottaa käyttöön sähköinen hyvinvointikertomus.

Hyvinvointikertomus löytyy osoitteesta : www.hyvinvointikertomus.fi

Kunnan luottamushenkilöt ja viranhaltijat voivat pyytää lukutunnukset sähköiseen hyvinvointikertomukseen ja sen indikaattoripankkiin, toimistosihteeri Teija Kelottijärveltä puhelimitse tai sähköpostilla. Hyväksyttyjen hyvinvointikertomusten katselu ei vaadi tunnuksia.

1 TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN YLEISPERUSTELUT

YLEINEN TALOUDEN KEHITYS

Suomen talous kasvoi vuonna 2015 0,2 prosenttia kolmen taantumavuoden jälkeen. Valtiovarainministeriön mukaan erittäin vaimean kasvun lähteenä oli pääasiassa kotimainen kysyntä. Ennusteen mukaan Suomen talous kasvaa kuluvana vuonna 1,1 % edelliseen vuoteen verrattuna. Seuraavien kahden vuoden aikana kasvu jää yhden prosentin tuntumaan ja koko ennusteperiodilla kumulatiivinen kasvu jää vain noin kolmeen prosenttiin.

Maan taloustilanne pysyy lähivuosien ajan heikkona. Ennusteen mukaan BKT tulee olemaan vielä 2018 noin 3 % pienempi kuin vuonna 2008 ja teollisuustuotannon taso jäisi samana vuonna 2018 hieman yli viidenneksen alemmalle tasolla kuin kymmenen vuotta sitten. Viennin kehitys jää edelleen maailmankauppaa vaisummaksi ja siten markkinaosuuksien menettäminen kansainvälisessä kaupassa jatkuu.

Ennusteen mukaan talouden orastava elpyminen perustuu kotimaiseen kysyntään. Viennin näkymät eivät ole vahvistumassa. Viennin hitaan kasvun taustalla on useita seikkoja, joista merkittävimmät liittyvät vientiteollisuuden rakenteeseen, Suomen huonoon kustannuskilpailukykyyn sekä heikkoon vientikysyntään. Viennin ennustetaan kääntyvän maltilliseen kasvuun kuluvana vuonna. Kehityksen taustalla on Suomen tärkeimpien vientimaiden kohtuullinen talouskasvu sekä hintakilpailukyvyn koheneminen. Kilpailukykysopimus tukee vientiä, mutta se ei yksin riitä viennin kääntämiseksi nousuun. Lisäksi teollisuuden rakennemuutos, pitkittyessään rakenteelliseksi muodostunut työttömyys ja väestön ikärakenteen muutos ovat heikentäneet talouden kasvun edellytyksiä. On varauduttava siihen, että Suomen talouskasvu ei palaudu finanssikriisiä edeltävien vuosien ja vuosikymmenten tasolle.

Työllisten määrä lisääntyy 0,3 % ja työttömyysasteen arvioidaan laskevan 8,8 prosenttiin vuonna 2017. Kuluttajahintojen nousu kiihtyy 1,1 prosenttiin. Pitkäaikaistyöttömien määrä on edelleen nousussa. Ansiotaso nousee hitaasti. Kilpailukykysopimus alentaa veroastetta merkittävästi, sillä työantajien sairausvakuutusmaksua alennetaan ja palkansaajien ansiotuloverotusta kevennetään v. 2017.

Hallitusohjelman mukaiset sopeutustoimet hidastavat menojen kasvua. Valtiontalouden alijäämä pienenee. Ensi vuoden alusta kilpailukykysopimus ja siihen liitetyt verokevennykset vaikuttavat heikentävästi valtiontalouden rahoitusasemaan. Rahoitusasema pysyy kuitenkin suunnilleen ennallaan verrattuna edelliseen vuoteen.

Valtio on julkisen talouden sektoreista voimakkaimmin alijäämäinen. Alijäämä oli viime vuonna yli 6 mrd. euroa. Alijäämän arvioidaan supistuvan vajaaseen puoleen vuosikymmenen loppuun mennessä. Paikallishallinnon alijäämä supistuu myös ennustejaksolla. Väestön ikääntymisestä aiheutuva sosiaali- ja terveyspalveluiden kysynnän kasvu luo kuitenkin paineita kuntatalouteen pidemmällä aikavälillä. Valtion ja paikallishallinnon yhteenlaskettu alijäämä pysyy suurena ennusteperiodilla. Julkinen velka ylittää 60 prosentin rajan eikä velkasuhde ole taittumassa lähivuosina.

KUNTATALOUDEN KEHITYS

Kuntatalousohjelman mukaan lähivuosina kuntatalouden näkymät arvioidaan vaikeaksi. Toimintamenojen kasvupaine pysyy tulevina vuosina suurena, sillä palvelutarvetta kasvattaa väestön ikärakenteen muutos, lisääntynyt maahanmuutto ja heikko työmarkkinatilanne. Hitaan talouskasvun vuoksi kuntatalouden verotulojen kasvu on jäämässä heikoksi. Kuntien ja kuntayhtymien toteuttamat sopeutustoimet kuitenkin vahvistavat kuntataloutta kuluvana vuonna. Myös valtion toimenpiteiden vaikutus on selvästi kuntataloutta vahvistava. Kuntatalouden ennuste vuosille 2017–2020 on niin sanottu painelaskelma. Siinä ei ennakoida kuntien veroprosenttien korotuksia eikä muitakaan kuntien omia sopeutustoimia.

Mittavista sopeutustoimista huolimatta kuntien tulot eivät riitä kattamaan toimintamenoja ja investointeja. Ilman uusia kuntataloutta vahvistavia toimia nettorahoitustarve myös uhkaa kasvaa vuosikymmenen loppua kohden. Tulojen ja menojen välisen epäsuhdan korjaaminen edellyttää rakenteellisten uudistusten toteuttamista, kuntien tehtäviä ja velvoitteita vähentävien toimien toimeenpanoa sekä sitä, että kunnat jatkavat omia kuntataloutta vahvistavia

toimiaan. Ilman menopaineita hillitseviä rakenteellisia uudistuksia kunnallisveroprosentteihin kohdistuu tulevina vuosina huomattava nostopaine.

Vuodesta 2017 voimaan astuvat kuntalakiin liittyvät säädösmuutokset, jotka muuttavat kuntatalouden tarkastelun kuntakonsernitarkasteluun. Tällä on merkittäviä muutoksia kuntien talouden seurantaan.
Kuntatalouden kehitysarvion perusteella tilanne muuttuu ilman lisätoimenpiteitä vuodesta 2018 lähtien huonommaksi. Tarkastelukauden lopulla noin 40 prosentilla kunnista olisi yli 3 tuloveroprosenttiyksikön suuruinen sopeutuspaine rahoitustasapainon saavuttamiseksi. Tämä ei tarkoita, että kyseisen suuruinen veroprosenttien korotusaalto tapahtuisi todellisuudessa, vaan se kuvaa yhteen kunnan päätösvallassa olevaan taloudelliseen muuttujaan suhteutettua muutospainetta. Suhteessa syksyn 2015 kuntatalousohjelman vastaavaan tarkasteluun tilanne kuntakohtaisten korotuspaineiden osalta on kokonaistasolla parempi, varsinkin tarkastelujakson alussa kuntien rahoitusasema näyttää aikaisempaa myönteisemmältä.

Työmarkkinatilanne on pitkän taantuman jäljiltä synkkä. Työllisyysaste ei ole noussut ja työttömyysjaksot ovat pitkittyneet ja rakennetyöttömyys on lisääntynyt. Korkea rakennetyöttömyys hidastaa työttömyyden laskua talouskasvun elpyessä. Siksi työttömyysaste pysyy lähivuosina korkeana. Heikko työmarkkinatilanne vaikeuttaa kuntatalouden tilaa heikentämällä verotulojen kasvua. Lisäksi kuntien työmarkkinatukimenot pysyvät korkealla tasolla.

Kuntien rahoitusaseman näkökulmasta kuntien tilanne muuttuu huonommaksi vuodesta 2018 lähtien. Arvioiden perusteella tarkastelukauden lopulla noin 40 prosentilla kunnista olisi yli 3 tuloveroprosenttiyksikön suuruinen sopeutuspaine rahoitustasapainon saavuttamiseksi. Kunnilla on suuri vastuu kuntatalouden tasapainottamisesta muun muassa rakenteellisia uudistuksia toteuttamalla ja tuottavuutta nostamalla.

Kuntalain säädökset eivät suoraan puutu kuntien velkaantumiseen, vaan yksittäistä kuntaa tai kuntayhtymää ohjataan tiukentuneella alijäämän kattamisvelvollisuudella ja arviointimenettelyn velkaantumista koskevilla mittareilla. Vuodesta 2017 lähtien kuntalain taloussäännökset ulotetaan koko kuntakonserniin.

Sote- ja maakuntauudistus

Sote- ja maakuntauudistuksella ei ole välittömiä vaikutuksia vuoden 2017 talousarvioon, mutta kunnan toiminnassa varaudutaan sote- ja maakuntauudistukseen sekä osallistutaan uudistusta valmistelevien työryhmien toimintaan.

Sote- ja maakuntauudistuksen hallituksen linjauksien mukaan kunnat ovat paikallisen osallistumisen, demokratian, sivistyksen ja elinvoiman yhteisöjä, jotka hoitavat asukkaiden päättämiä itsehallintotehtäviä (yleinen toimiala) ja laissa säädettyjä paikallisia tehtäviä. Kunnat vastaavat jatkossakin nykyisen lainsäädännön periaatteiden mukaisesti työllisyyden hoidosta ja edistämisestä. Kunnalla on edelleen vastuu seuraavista: osaamisen ja sivistyksen edistäminen, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, liikunta-, kulttuuri- ja muut vapaa-ajan palvelut, nuorisotoimi, paikallinen elinkeinopolitiikka, maankäyttö, rakentaminen ja kunta/kaupunkisuunnittelu.

Maakunnat vastaavat sosiaali- ja terveydenhuollosta, pelastustoimesta, ympäristöterveydenhuollosta, alueellisista kehittämistehtävistä ja elinkeinojen edistämisen tehtävistä, alueiden käytön ohjauksesta ja suunnittelusta sekä maakunnallisen identiteetin ja kulttuurin edistämisestä sekä maakunnalle lain perusteella annettavista muista alueellisista palveluista.

Vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä siirtyy 18 maakunnalle ja vastuu pelastustoimen tehtävien järjestämisestä siirretään viidelle maakunnalle vuoden 2019 alusta lukien. Samalla työelämä- ja elinkeinopalvelujen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, aluehallintoviraston sekä maakuntien liittojen tehtävät siirretään maakunnille. Maan hallitus antaa esitykset uudistuksesta eduskunnalle vuoden 2016 loppuun mennessä. Uudistuksen toimeenpanoa valmistelevan maakuntien väliaikaishallinnon on tarkoitus aloittaa toimintansa 1.7.2017. Väliaikaishallinto tekee maakunnan perustamista koskevia sitovia päätöksiä.

Uudistuksen tavoitteena on kaventaa ihmisten hyvinvointi- ja terveyseroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaisuutta, saatavuutta ja vaikuttavuutta sekä sovittaa yhteen valtion aluehallinto ja maakuntahallinto. Uudistuksella tavoitellaan julkisen talouden kestävyysvajeen pienentämistä 3 mrd. eurolla vuoteen 2030 mennessä, mikä edellyttää, että sosiaali- ja terveydenhuollon menot voivat jatkossa kasvaa reaalisesti vain 0,9 % vuodessa. Niiden on ennakoitu kasvavan keskimäärin 2,4 prosenttia vuosittain ilman uudistusta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun siirrolla on merkittäviä vaikutuksia kuntien toimintaan ja talouteen. Kunnilta maakunnille siirtyvien sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen sekä ympäristöterveydenhuollon kustannukset ovat yhteensä noin 17,7 mrd. euroa vuonna 2016. Nämä tehtävät muodostavat keskimäärin 57 prosenttia kuntien käyttötalousmenosta vuoden 2016 tasolla. Uudistuksen jälkeen kuntien käyttötalousmenot painottuvat pääosin varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetukseen.

Enotekiön kunnan kunnan toiminnan ja talouden osalta välittömiä vaikutuksia ovat vuositulojen ja -menojen vähentyminen tehtäväsiirtojen myötä sekä henkilön siirto maakunnan palvelukseen liikkeenluovutuksen periaattein. Uudistuksella on myös heijastusvaikutuksia muuhun kunnan toimintaan, kuten hallintoon, tukipalveluihin ja kiinteistöomistuksiin. Lakiuudistuksessa esitetään, että kunnat vuokraavat maakunnan tarvitsemat toimitilat yhteisen vuokrasopimuspohjan mukaisesti kolmen vuoden siirtymäajaksi maakunnan käyttöön ja irtain omaisuus siirtyy veloituksetta maakunnan omistukseen. Kuntayhtymien varat ja velat puolestaan siirtyvät sellaisenaan maakunnalle. Uudistuksen yhteydessä uudistettavalla kuntien valtionosuusjärjestelmällä pyritään tasaamaan sote- ja maakuntauudistuksen kuntien talouteen aiheutumat vaikutukset enintään 100 euroon asukasta kohden siirtymäajalla 2019–2022. Kuntakohtaisten ennakkolaskelmien mukaisesti sote- ja maakuntauudistuksen vaikutus on Enontekiön kunnan taloutta heikentävä vaikutus +52 euroa/asukas (noin 100.000 euroa) siirtymäajan loputtua vuoden 2022 jälkeen. Negatiivinen muutoslukema tuo painetta korottaa kunnallisveroprosenttia.

Kilpailukykysopimus

Työmarkkinaosapuolten kesäkuussa 2016 allekirjoittaman kilpailukykysopimuksen tavoitteena on parantaa suomalaisten yritysten hintakilpailukykyä kansainvälisillä markkinoilla, lisätä vientiä ja työllisyyttä sekä nopeuttaa talouskasvua. Tavoitteisiin pääsemiseksi tuotannon yksikkökustannuksia alennetaan noin neljällä prosentilla. Sopimus edistää omalta osaltaan maan hallituksen tavoitetta 110.000 uudesta työpaikasta kuluvan vaalikauden aikana. Valtiovarainministeriön arvion mukaan kilpailukykysopimus voi pitkällä aikavälillä lisätä työllisyyttä 40.000 hengellä. Sopimuksen kattavuus on yli 90 prosenttiin palkansaajista.
Kilpailukykysopimuksen keskeiset toimenpiteet ovat seuraavat:
-Vuosityöaika pitenee 24 tunnilla, joka toteutetaan pääsääntöisesti lisäämällä viikoittaista työaikaa 30 minuutilla
-Julkisen sektorin lomarahat pienenevät 30 prosentilla vuosina 2017–2019.
-Työnantajan sosiaalivakuutusmaksut alenevat ja siirtyvät osittain palkansaajien maksettavaksi.
-Voimassa olevia työ- ja virkaehtosopimuksia jatketaan vuodella ilman palkankorotuksia.
-Hallitus tukee sopimusta 515 miljoonaan euron veronkevennyksillä. Veronkevennyksillä kompensoidaan palkansaajien sosiaalivakuutusmaksujen kasvu täysimääräisesti ja kevennetään verotusta

Yksittäisen kunnan työntekijän osalta kilpailukykysopimus tarkoittaa työajanpidennyksen lisäksi nettopalkan laskua keskimäärin -0,5 prosenttia vuoteen 2016 verrattuna.

Kilpailukykysopimus on yksittäisenä asiana merkittävimmin vuoden 2017 talouteen vaikuttava tekijä. Kilpailukykysopimus alentaa kunnan kustannuksia, mutta samalla verotettavien tulojen laskun myötä vähentää kunnallisverotuottoja. Lisäksi valtionosuusjärjestelmän kautta valtio leikkaa kunnille sopimuksesta koituvia hyötyjä ja siten rahoittaa yksityisille työnantajille tehtäviä työnantajamaksujen alentamista. Valtionvarainministeriön arvion mukaan kilpailukykysopimus on koko kuntasektorille negatiivinen 168 miljoonaa euroa. Pitkällä aikavälillä kilpailukykysopimuksella arvioidaan olevan työllisyyttä ja yritysten tuloksentekokykyä parantavia dynaamisia vaikutuksia, jotka lisäävät kuntien verotuottoja.

Kuntalaki 1.5.2015

Kuntalaki ja muut kuntalakiin liittyvät lait tulivat voimaan 1.5.2015. Merkittävää osaa kuntalain säännöksistä sovelletaan kuitenkin vasta seuraavan vaalikauden alusta eli 1.6.2017 lukien. Monet uudet säännökset edellyttävät kuitenkin kuntien valmistautumista muutoksiin jo ennen säännösten voimaantuloa.

Kuntalain ja vaalilain muutoksen takia nykyinen valtuustokausi jatkuu toukokuun 2017 loppuun ja seuraavien kuntavaalien ajankohta siirtyy syksystä 2016 kevääseen 2017. Uusi kuntalaki edellyttää kunnan hallintosäännön muutoksia mm. kunnan johtamisjärjestelmää koskevat muutokset, jotka tuodaan päätettäväksi alkuvuonna 2017.
Kuntalain taloutta koskevia säännöksiä on muutettu uudessa kuntalaissa. Muun muassa alijäämän kattamisvelvollisuutta koskevaa sääntelyä on tiukennettu ja alijäämän kattamisvelvollisuus on ulotettu kuntayhtymiin, kriisikuntamenettelyä koskevaa sääntelyä on uudistettu ja konserninäkökulmaa on korostettu kunnan toiminnan ja talouden suunnittelussa ja raportoinnissa. Säännösmuutoksilla on pyritty korostamaan kunnan vastuunkantoa ja turvaamaan toiminnan taloudellinen kestävyys pitkällä aikavälillä.

Uuden kuntalain mukaan alijäämän kattamisvelvollisuutta koskevaa sääntelyä on tiukennettu niin, että alijäämä tulee kattaa määräajassa eikä kattamista voida enää siirtää erillisellä toimenpideohjelmalla katettavaksi taloussuunnitelmavuosien yli. Samalla erillisestä toimenpideohjelmasta luovutaan ja yksilöidyt tasapainottamistoimenpiteet hyväksytään jatkossa taloussuunnitelmassa.

Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien (110.3 §). Määräaikaa sovelletaan ensimmäisen kerran vuoden 2015 tilinpäätökseen kertyneeseen alijäämään, jolloin alijäämän tulee olla katettuna vuoden 2020 tilinpäätöksessä (148.1 §). Siirtymäkaudella erityisen alijäämäisillä kunnilla on kaksi vuotta enemmän aikaa kattaa alijäämä. Mikäli kunnalla (ei sovelleta kuntayhtymään) on vuoden 2015 tilinpäätöksessä kertynyt alijäämää yli 500 euroa asukasta kohden, alijäämän tulee olla katettuna vuoden 2022 tilinpäätöksessä (148.2 §). Alijäämän kattamisvelvollisuus koskee vain kunnan tai kuntayhtymän taseeseen kertynyttä alijäämää, ei konsernitaseen alijäämää.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyä ns. kriisikuntamenettelyä koskevat säännökset on siirretty kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetusta laista uuteen kuntalakiin. Uuden kuntalain (118 §) mukaan arviointimenettely voidaan käynnistää, jos
-kunta ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää määräajassa
-kunnan konsernitaseeseen on kertynyt alijäämää viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa asukasta kohden tai
-kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena peräkkäisenä vuotena täyttäneet kaikki laissa säädetyt raja-arvot, jotka ovat:

1. kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen;
2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroveroprosentti;
3. asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;
4. kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

Konsernitason kriisikuntakriteerien osalta uutta arviointimenettelyä sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2017 vuosien 2015 ja 2016 konsernitilinpäätöksiin kertyneisiin alijäämiin ja konsernitilinpäätöksistä laskettaviin tunnuslukuihin (148.4 §). Konsernitason kriisikuntamenettely edellyttää konsernitilinpäätöksiä kaikilta kunnilta.
Alijäämän kattamisvelvollisuus on ulotettu uudessa kuntalaissa myös kuntayhtymiin.

Keskeiset veroperuste- ja valtionosuusjärjestelmän muutokset

Hallitusohjelman mukaisesti hallituksen veroperusteisiin tekemien muutosten verotuottovaikutus kompensoidaan kunnille. Kehyskauden tuloarvioissa on huomioitu hallitusohjelmassa ja hallituskauden aikana päätetyt veroperustemuutokset. Hallitus ei ole päättänyt uusista kehyskaudella 2017–2020 voimaan tulevista, kuntien verotuloihin vaikuttavista veroperustemuutoksista.

Hallitusohjelman mukaisesti ansiotuloverotukseen tehdään vuosittain ansiotason nousua tai inflaatiota vastaavat indeksitarkistukset. Asuntolainan korkovähennysoikeuden supistamista jatketaan siten, että asuntolainan koroista vähennyskelpoinen osuus supistuu 10 prosenttiyksiköllä vuodessa nykyisestä 55 prosentista 25 prosenttiin vuoteen 2019 mennessä. Kotitalousvähennystä kasvatetaan. Liikkeen- ja ammatinharjoittajille, maa-, metsä- ja porotalouden harjoittajille sekä elinkeino- ja verotusyhtymille otetaan käyttöön 5 prosentin yrittäjävähennys. Voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti väliaikaisen lapsivähennyksen voimassaolo päättyy vuoden 2017 lopussa. Kiinteistöverotusta kiristetään vuosittain, yhteensä 100 milj. eurolla hallituskauden aikana. Kehyskauden verotuottoihin vaikuttavat myös eräät edellisellä vaalikaudella tehdyt päätökset, jotka astuvat voimaan kehyskaudella 2017–2020.

Valtionosuusjärjestelmä

Kuntien valtionosuusjärjestelmä on uudistettu 1.1.2015 alkaen eduskunnan päättämän uuden valtionosuuslain mukaisesti. Uudistuksessa järjestelmästä poistettiin erilliset valtionosuusperusteet, jotka koskivat yleisen osan määräytymisperusteita, sosiaali- ja terveydenhuollon laskennallisia kustannuksia, esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennallisia kustannuksia sekä taiteen perusopetuksen ja yleisen kulttuuritoimen määräytymisperusteita. Samalla määräytymisperusteiden lukumäärää vähennettiin 45:stä ja järjestelmästä poistettiin päällekkäisyyksiä. Peruspalvelujen valtionosuuksissa on nykyään 8 määräytymisperustetta (ikärakenne, sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristo ja koulutustausta) ja lisäosissa 3 määräytymisperustetta (syrjäisyys, saamelaisten kotiseutualue ja työpaikkaomavaraisuus). Lisäosissa ei ole omarahoitusosuutta. Uuden järjestelmän laskennalliset kustannukset määräytyvät 95 prosenttisesti ikärakenteen ja sairastavuuden perusteella.
Sairastavuus lasketaan sairastavuuskertoimen perusteella, jonka pohjana ovat keskeiset kansansairaudet.
Uuden järjestelmän mukaan peruspalvelujen laskennallisia kustannuksia koskee yksi yhteinen ikäryhmitys. Ikäryhmitys on seuraava:
- 0–5-vuotiaat
- 6-vuotiaat
- 7-12-vuotiaat
- 13–15-vuotiaat
- 16–18-vuotiaat
- 19–64-vuotiaat
- 65–74-vuotiaat
- 75–84-vuotiaat
- yli 85-vuotiaat

Lisäksi uudistuksessa on korotettu verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen tasausraja 100 prosenttiin. Kunta saa tasauslisää, kun sen verotulot (kunnallisvero ja yhteisövero) asukasta kohden ovat matalammat, kuin maassa keskimäärin ja maksaa tasausvähennystä, kun sen verotulot ovat suuremmat kuin maassa keskimäärin. Tasauslisäksi otettiin 80 prosenttia tasausrajan ja kunnan asukaskohtaisen laskennallisen verotulon (kunnan verotulo ja yhteisöveron tuotto) erotuksesta. Tasausvähennystä muutettiin niin, että se on 30 prosenttia tasausrajan ylittävästä euromäärästä lisättynä mainitun ylityksen luonnollisella logaritmilla, joka muunnetaan prosenttiyksiköiksi. Tasausjärjestelmän uudistamisessa valtionosuusjärjestelmän painopistettä siirretään peruspalvelujen valtionosuudesta tasausjärjestelmään. Kustannustenjaon tarkistus tehdään vuosittain vuodesta 2016 alkaen.

Valtionosuusjärjestelmään sisältyvä valtionosuusprosentti kuvaa valtion ja kuntien välistä kustannusten jakoa. Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden valtionosuusprosentti on 25,23 % vuonna 2017. Näin ollen kunnan rahoitusosuus peruspalveluihin on 74,77 %. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittaman lukiokoulutuksen ja ammatillisen peruskoulutuksen valtionosuusprosentti on 28,91 % ja kuntien rahoitusosuus on 71,09 %. Vapaan sivistystyön koulutuksessa valtionosuusprosentti on 57 % ja kunnan omarahoitusosuus 43 %. Valtionosuusjärjestelmään perustuva valtionrahoitus on kunnille yleiskatteellista korvamerkitsemätöntä rahaa, jonka kohdentamisesta kunnan sisällä päättää kunta itse.

Valtioavut alenevat vuoden 2016 tasosta 7 prosenttia. Laskennallisiin valtionosuuksiin osoitetaan yhteensä 9,4 mrd. euroa, mikä on 5 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2016. Valtionapujen alenemiseen vaikuttavat useat tekijät, joista merkittävimmät ovat perustoimeentulotuen maksatuksen ja rahoituksen siirto kunnilta Kelalle sekä kilpailukykysopimuksen perusteella tehtävät valtionosuuden vähennykset. Valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus tehdään vuosittain. Vuodelle 2017 tehtävä tarkistus lisää peruspalvelujen valtionosuutta 34,5 milj. eurolla. Kustannustenjaon tarkistuksen lisäksi Enontekiön kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen vaikuttaa asukasluku, ikärakenteen muutos, valtionosuuslain mukaiset indeksikorotukset ja laajentuneisiin tehtäviin liittyvät lisäykset.

Valtionosuuksiin tehtävistä leikkauksista vuodelle 2017 on päätetty hallitusohjelmassa ja julkisen talouden suunnitelmissa. Aikaisemmin päätetyt valtionosuusleikkaukset vuodelle 2017 ovat yhteensä 50 miljoona euroa, eli -9,20 euroa asukasta kohden. Vuodelle 2017 uusia valtionosuusleikkauksia päätettiin kehysriihessä keväällä 2016, koska inflaatio on ollut alhaisempi kuin hallitusohjelmaa laadittaessa arvioitiin. Tämän seurauksena hallitusohjelmassa sovittu indeksisäästö on tuottanut tavoiteltua pienemmän säästön. Hallituksen talousarvioesitys sisältää päätettyjen indeksisäästöjen korvaamiseksi 0,85 prosentin tasasuuruista vähennystä vastaaviin menoihin. Päätös vähentää kuntien valtionosuuksia 75 miljoonaa euroa vuodelle 2017, eli -13,80 euroa asukasta kohden. Vuodelle 2017 tehtävien leikkauksien yhteisvaikutus on -23,00 euroa asukasta kohden, eli Enontekiön kunnan osalta noin -43.000 euroa.

Vuonna 2017 otetaan käyttöön yli 60-vuotiaiden pitkäaikaistyöttömien kertaluonteinen eläketuki. Valtion talousarviossa muutoksen on arvioitu vähentävän kuntien työmarkkinatuen kuntaosuutta arviolta noin 33 milj. eurolla, ja peruspalvelujen valtionosuuteen tehdään vastaavan suuruinen vähennys.

Valtionosuuksien arvioinnissa on huomioitava se, että verotuloja ja valtionosuuksia pitää tarkastella kokonaisuutena. Tämä johtuu siitä, että hallitusohjelman mukaisesti verotuksessa tehtävät vähennykset ja niistä aiheutuvat kuntien verotulomenetykset kompensoidaan valtionosuusjärjestelmän avulla. Vuosien 2017—2019 osalta on oletettu, että kaikki kunnallisveron tuottoon vaikuttavat veroperustemuutokset kompensoidaan kunnille nettomääräisinä valtionosuusjärjestelmän kautta aikaisempaan tapaan.

Valtionosuusperusteissa tapahtuvat muutokset on huomioitu talousarvion 2017 valtionosuusarviossa. Valtionosuusarvio vuodelle 2017 on 8,83 miljoonaa euroa.

VÄESTÖ JA TYÖPAIKAT

Enontekiön kunnan asukasluvun kehittyminen

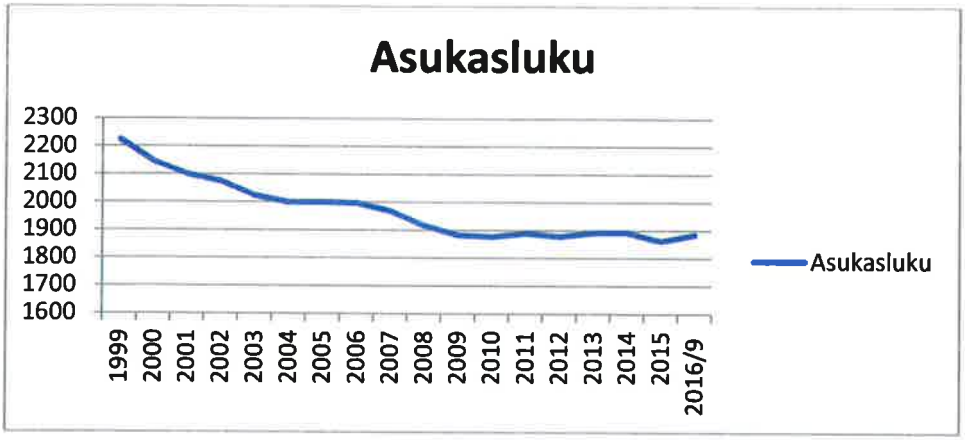

Väestön on lisääntynyt kuluvana vuotena. Syyskuun lopussa 2016 asukasluku oli 1885. Asukasluvuksi vuodelle 2016 on arvioitu 1890.

Enontekiön kunnan väestöennuste vuoteen 2040 (Lähde: Tilastokeskus):

Ikäluokka	2015	2020	2025	2030	2035	2040
-14	238	253	254	248	243	241
15 - 24	168	143	147	157	160	159
25 - 44	344	357	357	345	340	335
45 - 64	647	551	491	460	460	480
65 -	490	589	656	700	704	682
Ikäluokat yhteensä	1 887	1 893	1 905	1 910	1 907	1 897

Väestön pääasiallinen toiminta 31.12.2013

Kunta	Työ-voima	Työlli-set	Työt-tö-mät	Työvoiman ulkopuo-lella olevat	0-14 vuotiaat	Opiskeli-jat, koulu-laiset	Varus-miehet, siviili-palvelus-miehet	Eläke-läiset	Muu t	Huol-to-suhde *)
Enonte-kiö	917	744	173	974	233	104	3	572	62	1,54

*)Huoltosuhde (elatussuhde) kuinka monta työhön osallistumatonta (työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä) on yhtä työllistä kohti eli kuinka monta elätettävää on yhtä elättäjää kohti
Taloudellinen huoltosuhde eli työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien suhde työllisiin, oli vuonna 2014 koko maassa 1,41. Enontekiön taloudellinen huoltosuhde oli 1,60.

Huoltosuhde/ Lapsia ja vanhuksia 100 työikäistä kohti: Väestöllinen huoltosuhde on alle 15-vuotiaiden ja 65+ vuotta täyttäneiden määrän suhde 15–64 –vuotiaiden määrään. (Lähde: kuntaliitto)

2013	2015	2020	2025	2030
52,9	62,8	80,1	91,5	98,5

Työpaikkarakenne (%) 31.12.2012 (Lähde: Kuntaliitto)

Alkutuotanto	Jalostus	Palvelut	Tuntematon
14,3	10,7	71,8	3,2

Alueella työssäkäyvät (työpaikat) toimialan mukaan 2014 (Lähde: Lapin liitto)

Toimialat yhteensä	**703**
Maatalous, metsätalous ja kalatalous	75
Teollisuus	11
Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	7
Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito	3
Rakentaminen	39
Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	84
Kuljetus ja varastointi	38
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	76
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	6
Kiinteistöalan toiminta	4
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	24
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	33
Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	62
Koulutus	47
Terveys- ja sosiaalipalvelut	110
Taiteet, viihde ja virkistys	12
Muu palvelutoiminta	44
Toimiala tuntematon	24

Matkailu on Enontekiöllä merkittävä ja kansainvälistyvä elinkeino. Koko Tunturi-Lapin seutukunnan matkailutulo oli vuonna 2012 arviolta 400 M€:a. Enontekiöllä matkailu painottuu pitkälti Hettaan ja Kilpisjärvelle. Alkutuotannon elinkeinollinen merkitys kunnassa on edelleen varsin suuri. Toimialan työpaikat ovat kuitenkin vähentyneet. Porotaloudella on merkittävä asema kunnan asuttuna säilymisen ja alueen imagon kannalta. Enontekiön yritysten määrä oli 31.3.2014 202 yritystä, lisäystä edellisvuoteen 1 kpl.

Enontekiön kunnan välitön matkailutulo vuonna 2011 oli 21,6 milj. euroa ja kunnallispalkkaverotulo 488.000 euroa. Matkailu työllisti 155 henkilötyövuotta ja matkailutyöllisyyden osuus kaikista toimialoista oli 45,6%. Lisäksi tulevat matkailun välilliset vaikutukset aluetalouteen. (Lähde: Matkailulla maakunta menestyy. Matkailun tulo- ja työllisyysvaikutukset 12 lappilaisessa kunnassa vuonna 2011.)

Enontekiön kunnan porotalouden (5/2014-5/2015) verotettava tulo on n. 1,8 milj. euroa ja pääomavero (30%) n. 300.000 euroa. Osa pääomaverosta palautuu kuntiin valtionosuuksina. Lisäksi tulevat välilliset vaikutukset aluetalouteen. (Lähde: paliskuntain yhdistys)

Työpaikat työnantajasektorin mukaan Enontekiön kunnassa 31.12.2012

Enontekiö	2000	2010	2011	2012	%
Työpaikat yhteensä	647	655	694	713	**100**
Palkansaajat	493	480	520	530	**74,33**
Valtio	121	60	63	75	10,52
Kunta	229	198	214	235	32,96
Valtioenemmistöiset Oy:t	4	24	24	22	3,09
Yksityinen sektori	139	192	213	194	27,20
Tuntematon	0	6	6	4	0,56
Yrittäjät	154	175	174	183	**25,67**

Enontekiön työpaikkaomavaraisuus oli vuonna 2012 94,7 %.

Työttömien työnhakijoiden määrä ja työttömyysaste vuosina 2002 – 2016 (syyskuu)

	2004	2006	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/syyskuu
Työttömiä työnhakijoita	229	203	184	191	173	168	162	171	186	181	151
Työttömyys-aste %	23,6	21,7	18,9	19,9	18,9	19,0	18,2	19,1	20,5	19,5	16,3

Vuonna 2016 (syyskuu) kunnan keskimääräinen työttömyysaste oli 16,3 % (vuonna 2015 19,5%). Vuonna 2016 (syyskuu) Enontekiön kunnan asukkaista oli työvoimaan laskettavia 925. Työttömyysaste on kääntynyt laskuun. Lapin läänin työttömyysaste oli syyskuussa 14,9 %. Koko maan työttömyysaste syyskuun lopussa oli keskimäärin 7,7 %.

Lapissa oli vuoden 2015 lopussa 180 858 asukasta (- 890 edelliseen vuoteen verrattuna). Tunturi-Lapissa oli 14578 asukasta. Seutukunnan pitkään jatkunut positiivinen väestökehitys laski hieman. Enontekiön väkiluku oli vuoden alussa 1860 kun se syyskuun lopussa oli 1885.

TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA

Valtuusto hyväksyy vuoden loppuun mennessä talousarvion seuraavaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on kalenterivuosi, ja se on ensimmäinen vuosi vähintään kolmea vuotta koskevassa taloussuunnitelmassa. Valtuusto hyväksyy talousarvion ja -suunnitelman samanaikaisesti. Talousarvion valmistelusta vastaa kunnanhallitus. Kuntalain 65 §:ssä korostetaan tavoitteiden asettamista ja niiden seurannan merkitystä talouden ohjauksessa ja tavoitteiden kytkemistä määrärahoihin ja tuloarvioihin. Säännös edellyttää valtuuston sitoutumista asettamiinsa tavoitteisiin. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Talousarvio ja -suunnitelma ovat kunnan toiminnan ja talouden ohjausväline. Toiminnan ohjaus tapahtuu toiminnallisten tavoitteiden sekä toimielimille osoitettujen resurssien kautta käyttötalousosassa ja investointiosassa. Talouden ohjaus puolestaan toteutuu tarkastelemalla tuloslaskelmaa ja rahoituslaskelmaa, jotka kokoavat kaikki resurssitarpeet ja niistä voidaan päätellä kunnan tulojen riittävyys koko toiminnan ylläpitämiseksi.

Talousarvion rakenne

Talousarviossa on **käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.** Samaa rakennetta noudatetaan sekä taloussuunnitelmassa että tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutumisvertailussa.

Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovuus on oikeudellisesti vahvempi kuin taloussuunnitelman. Taloussuunnitelma on kuitenkin kunnan viranomaisia ja viranhaltijoita toiminnallisesti velvoittava asiakirja. Taloussuunnitelma ohjaa talousarviovalmistelua. Siitä saa poiketa vain perustellusta syystä. Taloussuunnitelman velvoittavuus korostuu myös alijäämän kattamissäädösten myötä.

Talousarvion **käyttötalousosassa** valtuustoon nähden sitovia ovat kunnanhallituksen, sivistyslautakunnan, perusturvalautakunnan ja teknisen lautakunnan toiminnan tavoitteet sekä toimintakate (ulkoiset nettomenot).

Talousarvion **investointiosassa** valtuustoon nähden sitovia ovat määritellyt investoinnit hankkeittain. **Investointiosassa menot ja tulot sitovat erikseen.**

Talousarvioon hyväksytyt toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sitovat valtuustoa alempia viranomaisia samalla tavoin kuin määräraha. Tavoitteiden muuttaminen kesken vuoden edellyttää myös valtuuston päätöstä.

Tuloslaskelmaosassa sitovia valtuustoon nähden ovat määrärahojen ja tuloerien luonteiset erät. Rahoitusosassa sitovia valtuustoon nähden ovat määrärahojen ja tuloerien luonteiset erät. Poistot lasketaan valtuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti.

Tilivelvolliset

Tilivelvollisia ovat seuraavien toimielinten jäsenet: kunnanhallitus, tarkastuslautakunta, perusturvalautakunta, sivistyslautakunta, tekninen lautakunta ja keskusvaalilautakunta. Tilivelvolliset viranhaltijat ovat seuraavat: Kunnanjohtaja, hallintojohtaja, rehtori-sivistystoimenjohtaja, perusturvajohtaja, tekninen johtaja sekä lautakuntien esittelijät.

Talousarvion seuranta

Kunnanhallitus ja lautakunnat vahvistavat sitovat käyttösuunnitelmat tulosyksikkötasolla. Nämä voivat tarkentaa sitovia tavoitteita käyttösuunnitelman vahvistamisen yhteydessä.

Talouden ja toiminnan seuraamista varten lautakuntien on toimitettava tarkastuslautakunnalle ja kunnanhallitukselle päävastuualueittaisen raportin pohjalta laadittu talouden seurantaraportti kunnanhallituksen antaman täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti.

Käyttösuunnitelman hyväksyminen ja talousarvioon tehtävät muutokset

Käyttösuunnitelman rakenne
- Valtuusto hyväksyy tavoitteet ja määrärahat lautakunnille ja kunnanhallitukselle "Tehtävä-tasolla"

- Lautakunnat ja kunnanhallitus jakavat määrärahat ja määrittävät tarkennetut tavoitteet tulosyksiköille ja vastuuhenkilöille

- Tulosyksikön vastuuhenkilö jakaa määrärahaa edelleen ja määrittää tavoitteita alaisilleen.

Kunnanhallituksen ja lautakuntien (hallintosääntö 45 §) on vahvistettava tehtäväalueilleen käyttösuunnitelmat välittömästi vuoden alussa. Käyttösuunnitelmien vahvistamisen yhteydessä kunnanhallituksen ja lautakuntien tulee jakaa tehtäväalueet tulosyksiköihin (kustannuspaikat) ja nimetä niille vastuuviranhaltijat varahenkilöineen hallintosäännön mukaisesti.

Samalla niiden täytyy nimetä kustannuspaikkojen ja toimialaansa kuuluvien investointihankkeiden vastuuviranhaltijat sekä heille varahenkilöt hallintosäännön mukaisesti. Investointihankkeesta vastaavalla viranhaltijalla on samat tehtävät ja velvollisuudet kuin tulosyksikön vastuuviranhaltijalla.

Investointien osalta on huomioitava hallintosäännön toimivaltamääräykset mm. rakennustöiden pääpiirustusten lopullisen kustannusarvion hyväksymisestä.
Käyttösuunnitelman tulee vastata valtuuston hyväksymää talousarviota (sitovat erät).

Samassa yhteydessä lautakunnat antavat omalta osaltaan ohjeet talousarvion täytäntöönpanosta sekä tarvittaessa tarkempia ohjeita määrärahojen käyttämisestä.

Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää kunnanvaltuusto talousarviovuoden aikana. Talousarvioon tehtävät muutokset tulee lautakunnissa valmistella hyvissä ajoin talousarviovuoden aikana kunnanhallitukselle ja edelleen -valtuustolle.

ENONTEKIÖN KUNNAN TALOUDEN KEHITYS JA TALOUSARVIO 2017

Kunnan talousarvion ja –suunnitelman lähtökohdat

Hidas talouskasvu saa aikaan sen, että kunnan verotulot kasvavat hyvin maltillisesti. Näillä näkymin myös valtionosuuksien kehitys näyttää vaatimattomalta. Tämä asettaa suuren haasteen kunnalle. Kunnan toimintamenot eivät saa kasvaa vaan laskea vaikka mm. ikärakenteen muutos lisää palvelutarvetta. Kuntien vastuuta on myös lisätty esimerkiksi pitkäaikaistyöttömistä. Kunnan toiminnoissa tulee tehdä tuottavuutta lisääviä toimia.

Kunta pyrkii kaikin keinoin jatkamaan aktiivista elinvoimapolitiikkaa. Kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytysten edistäminen edelleen on erittäin tärkeää koko kunnan tulevaisuuden kannalta. Se tulee olemaan sivistyksen ohella keskeisin kunnan tehtävä sote-uudistuksen jälkeen. Alueen yritysten merkitys kunnan elinvoimaisuudelle ja kuntataloudelle mm. kunnallisverotulojen muodossa on erittäin suuri. Matkailuelinkeinon toimintaedellytysten kehittämi-

nen edelleen on erittäin tärkeää, ja alueen saavutettavuuden parantamiseksi on tehtävä työtä. Poroelinkeinon ja luontaiselinkeinojen kehittymismahdollisuuksia tulee tukea.

Kunnan liikkumavara on heikko, kun huomioidaan mm. Enontekiön kunnan korkea veroaste ja lainakanta, kunnan suuri riippuvuus valtionosuuksista sekä kunnan tulevaisuuden investointitarpeet. Keskeistä on kunnan talouden ja toimintojen pitkäjänteinen suunnittelu, johtamisen virtaviivaistaminen, muutosten ennakointi, kuntaorganisaation ja prosessien toimivuus, menokuri sekä kustannustietoisuuden parantaminen kuntaorganisaatiossa laajemmin. Kunnan on panostettava yhä enemmän toiminnan tuotavuuden ja tuloksellisuuden parantamiseen mm. toiminnan ja prosessien suunnittelulla sekä esimiestyön ja johtamisen kehittämisellä sekä digitalisaation mahdollisuuksia hyödyntämällä.Tuottavuutta voidaan parantaa mm. henkilöstösuunnittelulla, osaamisen kehittämisellä, innovaatioilla ja teknologiaa hyödyntämällä. Työhyvinvoinnin kehittäminen on edelleen tärkeää ja tulevan vuoden talousarviossa on toimia työhyvinvointiin liittyen. Henkilöstön eläköitymisen haasteisiin pyritään vastaamaan osaamisen kehittämisellä, uudelleen organisoinnilla, sisäisillä siirroilla ja onnistuneella rekrytoinnilla.

Talousarvion 2017 ja taloussuunnitelman 2017–2019 lähtökohtana on, että kunnan velkamäärän ei kasva. Tämä voidaan saavuttaa, mikäli kunnan käyttömenojen kehitys on laskeva ja investointeja tehdään harkitusti. Käyttötaloudessa tämä edellyttää toimintojen kustannustehokkuuden parantamista. Vuoden 2017 talousarvio on laadittu siten, että kunnan toimintamenot laskevat vuonna 2017 vuoden 2016 talousarvioon verrattuna 1,5 prosenttia.

Kunnassa on pitemmän aikavälin suuntaa antava investointiohjelma kuntakonsernille. Lähivuosien investointiohjelma tulee olemaan maltillinen. Kunnan tulorahoitus ei riitä kattamaan investointeja ja velkaa joudutaan ottamaan investointeihin. Tavoitteena on, että (netto)investoinnit kyettäisiin kattamaan tulorahoituksella (vuosikate). Investoinnit harkitaan tarkasti ja aikataulutetaan, ja niiden tulee olla linjassa kuntastrategian kanssa. Investoinneissa arvioidaan niiden kokonaisvaikutus kunnan toimintaan, selvitetään vaihtoehtoiset ratkaisut ja eri rahoitusmallit investointien rahoituksessa. Tavoitteena on, että vuosikate kattaa netto(investoinnit). Kunta pyrkii tekemään talousarvionsa ja -suunnitelmansa ylijäämäiseksi. Näillä keinoilla myös oma pääoma kasvaisi ja omavaraisuusaste ja taserakenne paranisivat.

Seuraavassa on kunnan omavaraisuusasteen kehittyminen 2009-2015

Vuodet	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Omavaraisuus %	46,27	52,4	52,5	52,4	50,34	49,06	46,64

Kunnan kokonaismenojen kehitys

KUNNAN KOKONAISMENOT (ilman poistoja) (1000 €:a)					
Vuosi	1.Käyttötalous	2.Investoinnit	3.Rahoitus	yhteensä	€/asukas
1998	11.582	922	408	12.912	5.556
1999	11.737	638	447	12.822	5.763
2000	10.596	824	494	11.914	5.554
2001	11.548	894	725	13.167	6.240
2002	12.683	1.602	325	14.610	6.240
2003	12.480	898	818	14.196	7.013
2004	11.976	1.388	309	13.673	6.843
2005	11.980	2.701	230	14.911	7.456
2006	12.461	1.184	473	14.118	7.070
2007	12.345	1.805	416	14.566	7.394
2008	12.887	340	569	13.796	6.968
2009	13.264	334	385	13.983	7.426
2010	13.728	661	436	14.534	7.728
2011	15.316	621	556	16.493	8.726
2012	16.229	908	476	17.613	8.832
2013	16.706	634	301	17.641	9.329
2014	16.913	1738	254	18.905	9.992
2015	17.332	935	261	18.528	9.956
2016ta	17.105	2024	298	19.459	10.406
2017 ta	16.867	3439	306	20.612	10.905

*) Vuontisjärven ja Palojoensuuun koulujen lakkauttaminen v. 1999 ja Leppäjärven koulun lakkauttaminen v. 2003 pienentävät kunnan menoja.

*)Sähkölaitoksen yhtiöittäminen pienentää kunnan kokonaismenoja vuodesta 2000 alkaen.

*)Jätehuollon siirtyminen Lapeco Ky:lle v. 2006 pienentää kokonaismenoja

*) Elinkeinotoimen yhtiöittäminen v. 2007

*) Vesihuollon yhtiöittäminen v. 2008

*) Päiväkotimuotoinen toiminta käynnistyi Hetassa 1.8.2015, jolloin kaikki ryhmäperhepäiväkodit lakkautettiin. Perhepäivähoitajan toiminta lakkasi syksyllä.

Toimintakatteen ja toimintakulujen kehitys ja jakautuminen hallintokunnittain

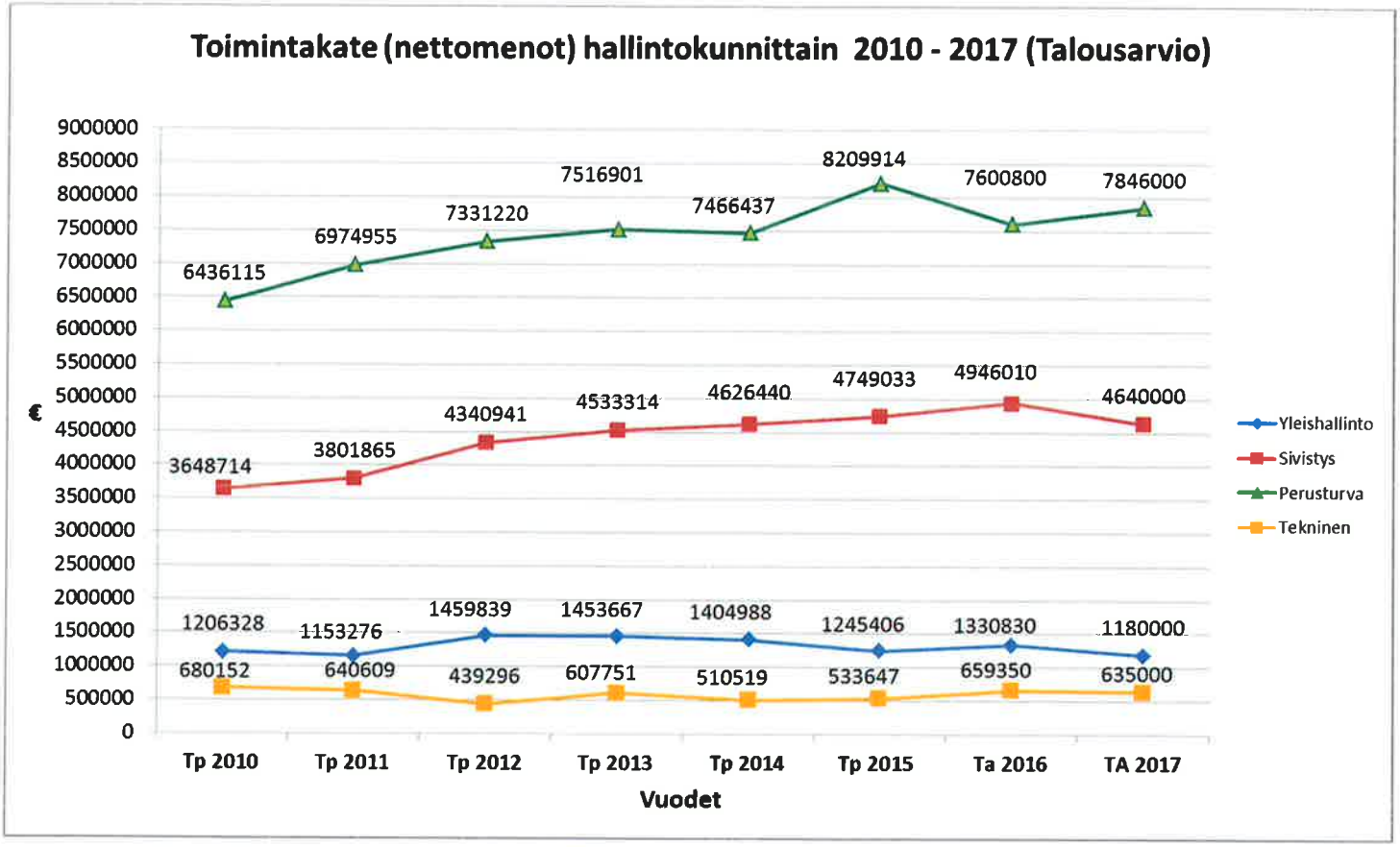

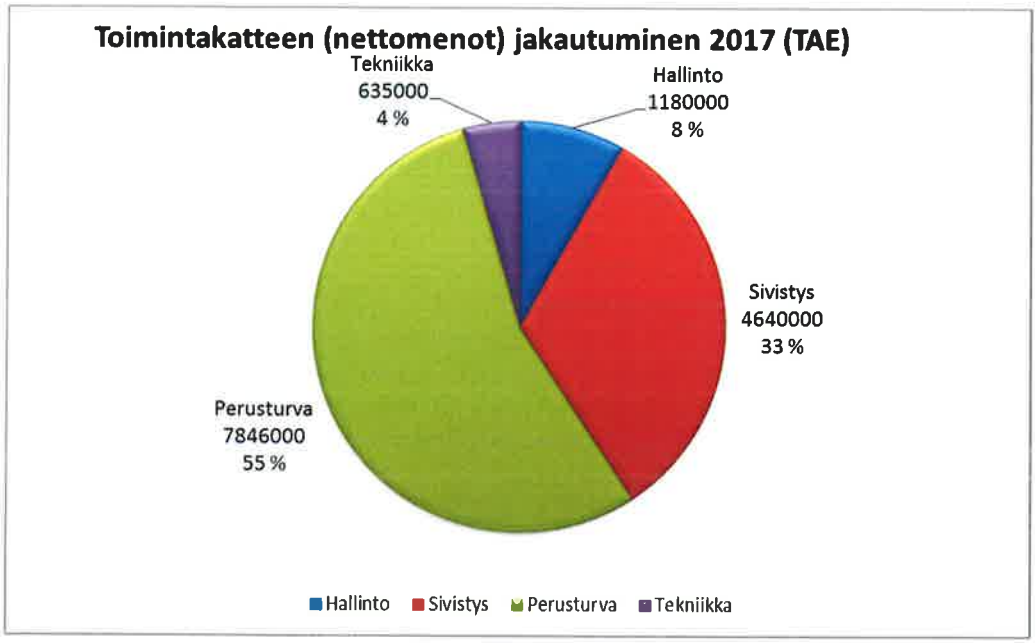

Perusturvan ja sivistyksen nettomenot ovat kasvaneet viimeisten vuosien aikana merkittävästi, kun yleishallinto ja tekninen toimi ovat pysyneet viimeisessä tilinpäätöksessä 2015 vuoden 2010 tasolla. Perusturvan ja sivistystoimen osuus kunnan toimintakatteesta on 88%.

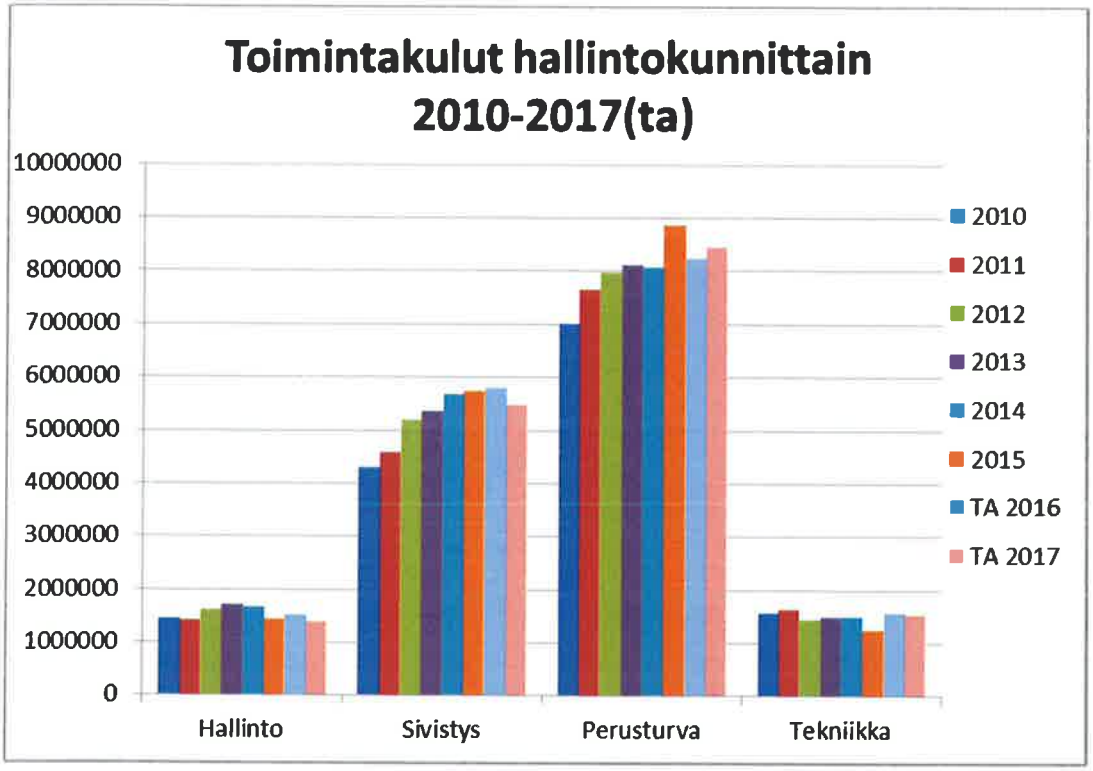

Palvelujen osto hallintokunnittain ta 2017

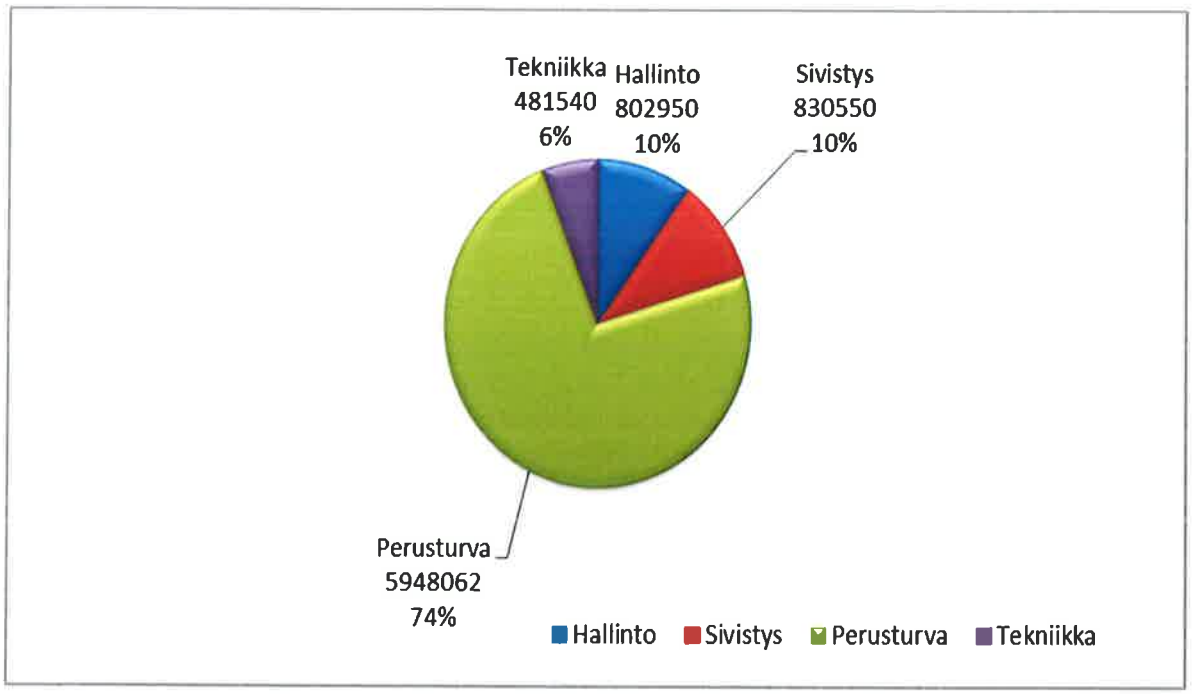

KUNNAN TULOPOHJA VUONNA 2017

Vuoden 2017 veroprosenttien osalta kunnanvaltuusto päätti säilyttää veroprosentit ennallaan. Taloussuunnitelmavuosille 2018–2019 tuloveroprosentit on arvioitu samaksi kuin vuodelle 2017.

Vuonna 2015 uudistetun valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta. Rakenteellisesti valtionosuusjärjestelmä koostuu kahdesta osasta; kustannus- ja tarve-erojen tasauksesta sekä tulopohjan tasauksesta. Valtionosuusjärjestelmän uudistuksella on yksinkertaistettu ja selkeytetty nykyistä valtionosuusjärjestelmää. Laskentakriteerejä on vähennetty ja niistä on poistettu päällekkäisyyksiä. Uutena kriteerinä järjestelmään on tuotu mm. työpaikkaomavaraisuus, mutta Enontekiön kunnan kannalta merkitykselliset erityisen harvaan asuttujen ja syrjäisten kuntien lisä sekä saamelaisalueen lisäosa on säilytetty järjestelmässä.

Verotulot ja valtionosuudet

Kunnan verotulot muodostuvat kunnallisverosta, yhteisöverosta, kiinteistöverosta. Verorahoituksella ei kyetä oikaisemaan riittävästi Enontekiön kunnan rahoitusvajetta.

Vuonna 2017 verotulojen arvioidaan olevan kokonaisuudessaan 6,31 miljoonaa euroa. Kasvua vuoden 2016 arviosta on noin 1,17 prosenttia. Kunnallisveron tuotoksi vuonna 2017 arvioidaan 5.116.000 euroa eli kasvuksi on arvioitu noin 1,2 prosenttia vuoden 2016 arviosta. Yhteisöveron tuotoksi vuonna 2017 arvioidaan 345.000 euroa (v. 2016 342.000 €). Kiinteistöveroja arvioidaan saatavan vuonna 2017 849.000 euroa.

Verotulot ja valtionosuudet	2010	2011	2012	2013	2014	2015	TA 2016	TA2017
Kunnan tulovero	4045	4035	4609	4687	4718	4863	5055	5116
Osuus yhteisöveron tuotosta	291	357	230	282	322	338	342	345
Kiinteistövero	525	506	547	707	809	823	840	849
Valtionosuudet	7.672	7.948	8.387	8.332	8.474	8833	8606	8832
Yhteensä	12533	12846	13773	14008	14323	14857	14843	15142

Vuonna 2017 valtionosuuksia arvioidaan saatavan 8.832.118 euroa (v. 2016 8.605.600 euroa). Valtionosuuksien muutosta vuodelle 2017 selittää kustannustenjaon tarkistuksesta seuraava perushintojen nousu sekä kuntien verotulomenetysten kompensointi valtionosuuksien kautta. Lisäksi edellisen hallituksen tekemä vuodelle 2017 kohdentuva valtionosuusleikkaus vähentää valtionosuuksia. Valtionosuuksien määrään vaikuttaa osaltaan asukasluvun kasvu vuoden 2016 aikana. Asukasluku on vuoden 2016 aikana lisääntynyt syyskuun loppuun mennessä 24 hengellä (tammikuu 1861 asukasta, elokuu 1885 asukasta).

Enontekiön kunta saa saamelaisalueen kuntana saamenkieliseen opetukseen valtionavustusta, Saamelaiskäräjiltä rahoitusta varhaiskasvatukseen ja sosiaalipalveluihin sekä erityistä saamelaisuuden perusteella maksettavaa valtionosuutta, lisäosaa.

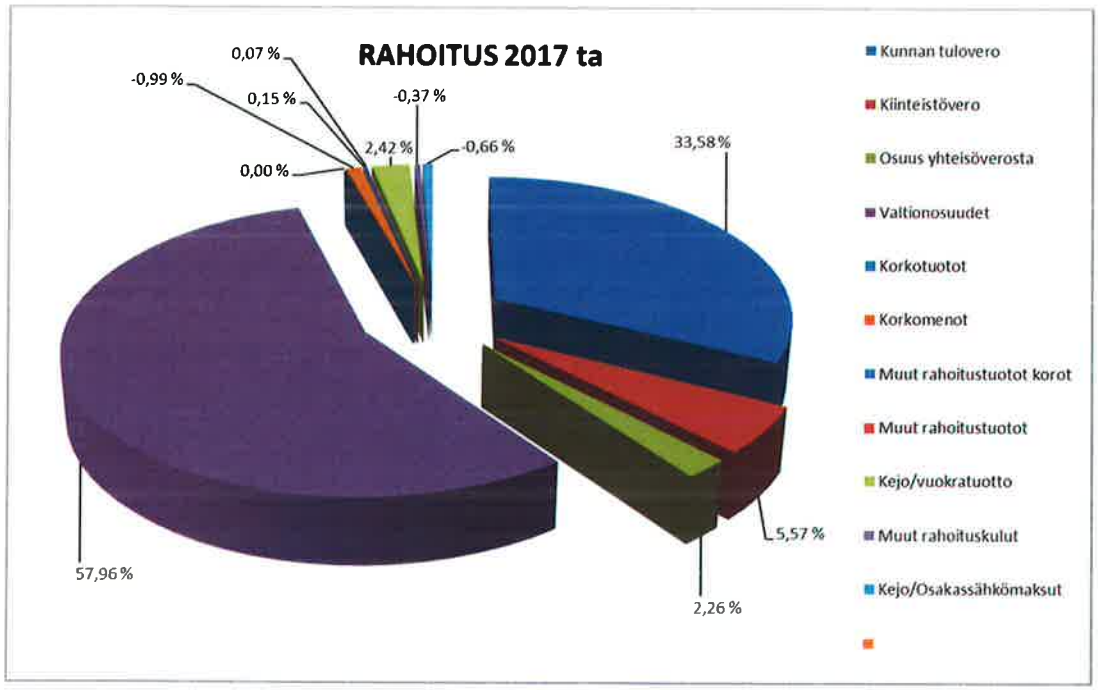

Vuosikate

Toimintakatteen jälkeen esitettävien verotulojen, valtionosuuksien ja rahoitustuottojen ja -kulujen jälkeen muodostuva vuosikate on 936.118 euroa positiivinen. Suunnitelman mukaisten poistojen, 382.600 €, jälkeen tilikauden tulos muodostuu talousarviossa 2017 553.518 € ylijäämäiseksi.

Talouden tasapainon tärkein arviointikriteeri on vuosikate. Vuosikate ilmoittaa rahoitusylijäämän sen jälkeen, kun käyttötalouden nettomenot ja rahoituksen nettomenot on rahoitettu. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:
Vuosikate prosenttia poistoista = 100* Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset
Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenosta valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.
Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Talousarvioesityksessä vuosikate on suurempi kuin poistot.

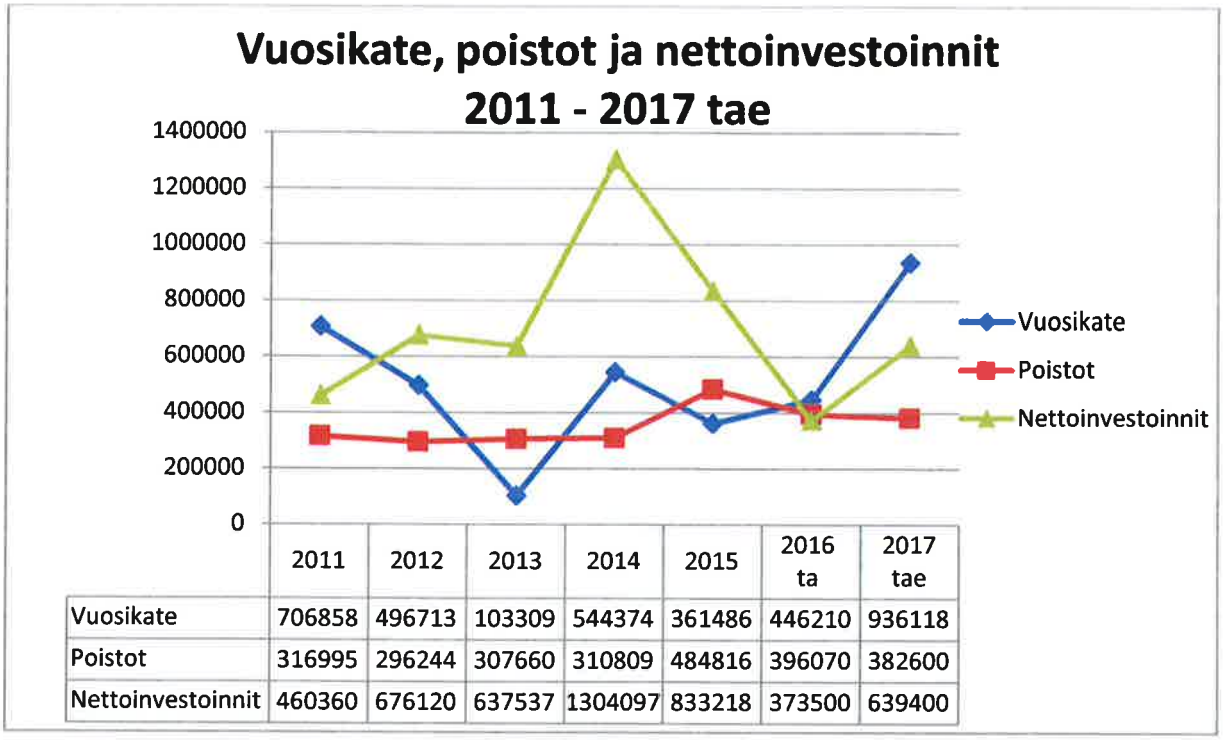

	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ta	2017 tae
Vuosikate	706858	496713	103309	544374	361486	446210	936118
Poistot	316995	296244	307660	310809	484816	396070	382600
Nettoinvestoinnit	460360	676120	637537	1304097	833218	373500	639400

Kuntaliitto on luonut seuraavat kriteerit tulorahoituksen riittävyyden eli vuosikatteen tason arvioinnille:
1.Vahva talous
Vuosikate riittää investointien nettomenon ja lainojen lyhennysten rahoittamiseen.
2. Tasapainossa oleva talous
Vuosikate riittää lainojen lyhennysten ja suunnitelman mukaisten poistojen eli korvausinvestointien rahoittamiseen.
3. Hyväksyttävän alarajalla oleva talous
Vuosikate on yhtä suuri kuin suunnitelman mukaiset poistot eli vuosikate riittää korvausinvestointien mutta ei kokonaan lainojen lyhennysten rahoittamiseen
4.Heikkenevä talous
Vuosikate on positiivinen, mutta tilikauden tulos poistojen jälkeen negatiivinen. Tällöin vuosikatteella ei pystytä rahoittamaan suunnitelman mukaisia poistoja kokonaan eikä lainojen lyhennyksiä ollenkaan.
5. Kriisitalous
Vuosikate on negatiivinen, jolloin käyttö- ja rahoitusmenojen rahoittamiseen joudutaan ottamaan vierasta pääomaa.

Enontekiön kunnan tavoitteeksi asetetaan, että vuosikate kattaa (netto)investoinnit.
Enontekiön kuntaan on perustettu vuonna 2013 taloustyöryhmä, jonka tehtävänä on tarkastella Enontekiön kunnan tulo- ja menorakennetta sekä toteutettavia investointeja pidemmällä tarkastelujaksolla sekä pyrkiä löytämään keinoja, joilla kunnan talouden tasapaino kyetään säilyttämään tulevaisuudessa.

Lainat

Vuonna 2016 ei tulla nostamaan pitkäaikaista lainaa vaan on hyödynnetty matalaa korkotasoa ja käytetään kuntarahoituksen kuntatodistusohjelmaa. Lyhytaikaista lainaa on tällä hetkellä 900.000 €. Vuonna 2017 pitkäaikaisia lainoja on arvioitu lyhennettävän 608.000 euroa. Lainamäärän arvioidaan v. 2017 olevan 6,033 milj. € ollen 3192 €/asukas.

Arvio vuoden 2016 talousarvion toteutumisesta

Vuoden 2016 talousarvio näyttää kokonaisuutena toteutuvan heikompana kuin on ennakoitu, sillä perusturvalautakunta on esittänyt ylitystä toimintakatteeseen 700.000 euroa. Yleishallinnon, teknisen ja sivistystoimen osalta talousarvio toteutunee suunnitellusti. Verotulot ja valtionosuudet toteutunevat suunnitellusti. Valtuuston hyväksymät toiminnalliset tavoitteet tullaan pääosin saavuttamaan. Kunta tullee tämänhetkisen arvion mukaan tekemään alijäämäisen tilinpäätöksen kuluvalta vuodelta.

YHTEENVETO KUNNAN TALOUDEN LUVUISTA (1000€)

	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA2017
Asukasluku	1892	1860	1870	1890
Tuloveroprosentti	20,75	20,75	21,25	21,25
Kiinteistövero				
-yleinen kiinteistöveroaste	1,05	1,05	1,05	1,05
vakituisten asuntojen vero-aste	0,55	0,55	0,55	0,55
muun asuinrakennuksen veroaste	1,15	1,15	1,15	1,15
rakentamattomien kiinteis-töjen veroaste	3,00	3,00	3,00	3,00
voimalaitos	0,90	0,90	0,90	0,90
yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentti	0,00	0,00	0,00	0,00
valtion omistamat suojelu- ja erämaa-alueet	0,90	0,90	0,90	0,90
Toimintatulot	2 904 730	2 593 575	2 568 390	2 566 290
Muutos %	+10,6	-11,9	+0,37	-0,08
Toimintamenot	16 913 114	17 331 575	17 117 380	16 867 290
Muutos%	+1,23	+1,38	-0,23	-1,46
Verotulot	5 848 248	6 023 223	6 237 000	6 310 000
Muutos%	+2,95	+2,32	+4,19	+1,17
Valtionosuudet	8 473 816	8 832 996	8 605 600	8 832118
Muutos %	+1,7	+2,8	-1,2	+2,6
Vuosikate	544 374	361 486	446 210	936 118
	+426,9	-36,2	+28,6	+109,8
% poistoista	175,2	105,4	112,6	244,6
Investoinnit netto	1 304 097	833 218	373 500	639 400
Lainakanta/milj	5,426	6,626	6,395	6033
Lainat/asukas	2868	3455	3420	3192

HENKILÖSTÖ

Talousarvion mukaan vuonna 2017 kunnassa on vakituisessa ja määräaikaisessa palvelussuhteessa viranhaltijoita ja työntekijöitä yhteensä 135,55 htv (henkilötyövuotta). Kunnassa on lisäksi ostopalveluina hankittua työpanosta. Talousarvio ja -suunnitelma sisältää henkilöstösuunnitelman mukaiset palkkausmäärärahat.

Vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön määrä osastoittain vuosina 2011 – 2017 (ilman työllistettyjä)

Vuosien 2011-2014 osalta henkilöstömäärä on vuoden viimeisenä päivänä kunnan palveluksessa olevat (sisältää lyhytaikaiset sijaiset). Talousarviossa ja -suunnitelmassa henkilöstö on ilmoitettu henkilötyövuosina.

	Hallinto-osasto	Perusturvaosasto	Sivistys-osasto	Tekninen osasto	Yhteensä
2011	13,70	35,05	77,20	12,50	138,45
2012	16,00	41,10	84,20	12,50	153,80
2013	12,20	41,00	95,34	13,00	161,54
2014	13,00	41,35	92,27	14,00	160,62
2015	13	41,38	82,76	12,00	149,14
2016 ta	8,30 *)	33,20	80,85	13,2	135,55
2017 ta	8,30	31,70	81,00	15,00	136,00

*) toimistosihteerit (4 henkilöä) siirtyivät ao. hallintokunnan alle vuoden 2016 alusta.

Kunnan henkilöstösuunnittelu edellyttää pitemmän aikavälin suunnittelua, osaamisen kehittämistä ja toimintojen uudelleenorganisointia. Kunnan palvelurakenteen ja toiminnan strateginen suunnittelu ovat keskeisiä ennakoitaessa tulevia haasteita ja tulevan toiminnan tarvetta ja sisältöä. Etenkin lähitulevaisuuden suuret muutokset edellyttävät ennakoimista.

Työhyvinvointiin on kunnissa kiinnitetty huomiota viime vuosina. Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö on kunnan tärkein voimavara muuttuvassa toimintaympäristössä. Työhyvinvointia edistetään kunnassa mm. johtamis- ja esimiestyötä sekä työyhteisötaitoja kehittämällä ja työhyvinvointisuunnitelmien toimilla.

Henkilöstömenot vuonna 2017

Henkilöstömenot ovat vuoden 2017 talousarviossa arvioitu 7.013.538.840 €:a. Vuoden 2016 talousarviossa henkilöstömenot olivat 7.385.640 €.

Palkat vuoden 2017 talousarvioon on valmisteltu 0,00 % korotuksella ja talousarviossa on huomioitu kilpailukykysopimuksen mukainen lomarahaleikkaus 30 %:lla vuoden 2016 palkkatasosta. Kuntaliiton mukaan kilpailukykysopimuksen vaikutus palkkasummaan on koko kuntasektorilla -1,8 prosenttia.

Työnantajan sosiaalivakuutusmaksut on budjetoitu seuraavasti: Sairausvakuutusmaksu 2,02 %, KuEL 17,35 %, työttömyysvakuutusmaksu 2,35 %, tapaturmavakuutusmaksu 0,7 %, muut 0,07 % ja opettajat (VaEL) 21,77 % (valtion eläkejärjestelmän piiriin kuuluvat ennen vuotta 1970 syntyneet peruskoulujen ja lukioiden rehtorit ja opettajat sekä opettajat, jotka ovat aloittaneet palveluksensa ennen 1.1.1999 ja sama työ- tai virkasuhde jatkuu edelleen).

KuEL:n eläkemenoperusteiset maksut kirjataan niin, että menot kohdistuvat niille yksiköille, joista henkilöt ovat jääneet eläkkeelle. Myös tiedossa oleviin VARHE-maksuihin (varhaiseläkemenoperusteinen) on varauduttava erikseen. Maksut kohdennetaan eläkkeelle jäävän henkilön työyksikön mukaan.

Henkilöstökulujen jakautuminen hallintokunnittain vuonna 2017 (TAE)

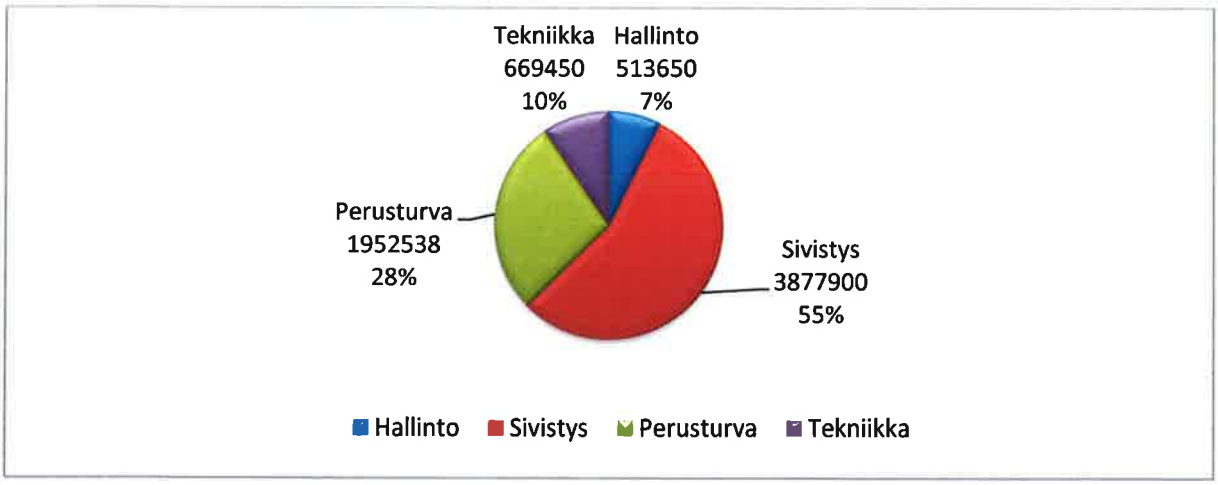

Osaamisen kehittäminen

Henkilöstön osaamisen kehittäminen on tärkeää, jotta kunnan palvelutuotannossa turvataan tarvittava osaaminen jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä, osaaminen liittyy myös työtyytyväisyyteen. Vuoden 2014 alusta kunnat ovat velvoitettuja laatimaan koulutussuunnitelman. Kunnan ikääntyvä henkilöstö tuo haasteita myös työssä jaksamiselle ja työhyvinvoinnille. Nämä kaikki edellyttävät myös johtamiselta ja esimiestyöltä uudenlaisia toimintatapoja. Kunnan johtamis-, esimies- ja asiantuntijatehtävissä toimivia on aloittanut vuonna 2016 johtamisen erikoisammattitutkinnon suorittamisen. Aikaisemmin suuri osa esimiehistä on suorittanut johtamisen erikoisammattitutkinnon.

Eläköityminen

Kunnan vakituisista työntekijöistä ja viranhaltijoista noin kolmanneksella on mahdollisuus siirtyä eläkkeelle vuosina 2016–2022. Eläköityminen on haaste kunnan palvelutuotannolle, joka tulee ottaa huomioon. Eläkkeelle siirtyvien suuri määrä näkyy mm. lisääntyvänä rekrytointitarpeena etenkin peruspalvelujen tuotannossa, toisaalta työvoima pienenee valtakunnallisestikin. Eläköitymisen aiheuttamiin haasteisiin varautuminen henkilöstöjohtamisessa on erityisen tärkeää. Tämä edellyttää hallintokunta- ja yksikkökohtaista suunnittelua ja ennakointia. Kunnan palvelutuotantoon tarvitaan rakenteellisia muutoksia ja uudelleen organisointia, mikä vaatii pitkäjänteistä suunnitelmallisuutta hallintokunnissa. Suunnittelussa on huomioitava erityisesti mm. tehtävien uudelleen organisointi ja toimintojen tehostaminen, oppisopimuksen hyödyntäminen sekä rekrytoinnin kehittäminen. Tärkeällä sijalla on myös myönteisen työnantajakuvan ylläpitäminen ja edelleen parantaminen.

VUODEN 2017 TALOUSARVION KESKEINEN TOIMINNALLINEN SISÄLTÖ

-Kuntastrategian jalkauttaminen koko kuntakonsernissa
-Siirrytään kuntakeskeisestä toimintamallista kuntakonsernimalliin
-Uudistetaan poliittinen valmistelu – ja päätöksentekomalli
-Valmistellaan kunnalle uusi organisaatio ja luovutaan hallintokunnista (uusi malli 1.6.2017 lukien)
-Uudistetaan kunnan nykyinen kehitys- ja elinkeinotoimintamalli
-Kuntalaiset, yhdistykset ja yritykset kuntakonsernin toiminnan keskiöön mm. yhdistysasiakirjan toimet
-Kuntalaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien parantaminen
-Kokeilukulttuuriin kannustaminen kunnan toiminnassa ja kehittämisessä
-Hallintosäännön päivittäminen vastaamaan uutta kuntalakia mm. kunnan johtamisjärjestelmää koskevat muutokset, jotka tuodaan päätettäväksi alkuvuonna 2017
-Kuntakonsernin kestävä talous ja velkaantumisen ehkäisy
-Valmistaudutaan maakuntahallintouudistukseen ja sote-uudistukseen
-Kilpailukykysopimus huomioitu talousarviossa
-Panostetaan saavutettavuuteen (lentoliikenne ja maaliikenne) osallistumalla mm. Aurora-projekteihin
-Viestinnän ja sähköisten palvelujen kehittäminen
-Kunnan tiloja kehitetään monitoimitiloiksi
-Uusien luottamushenkilöiden perehdyttäminen
-Paikallisidentiteetin vahvistaminen mm. juhlavuoden 2017 toiminnoilla
-Edunvalvonta Enontekiölle ja enontekiöläisille tärkeissä asioissa
-Kiintiöpakolaisten vastaanotto vuonna 2017
-Asianhallintajärjestelmän ottaminen käyttöön ml. sähköiset kokoukset
-Työhyvinvoinnin edistäminen
-Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
-Kilpisjärven Virtu-piste (sähköisen asioinnin paikka)
-Työllistämiseen varattu määräraha on varattu opiskelijoiden kesäajan työllistämisen tukeminen, yrityksille suunnattu oppisopimusten tukeminen ja kuntalisään yhdistyksille, yrityksille ja yksityisille pitkäaikaistyöttömän työllistämiseen (kuntalisä 260euroa/kk/työllistetettävä) ja kokeilutoimintaan

-Perustoimeentulotuen siirrosta Kelalle aiheutuva työajan lisäys kohdennetaan lähinnä velkaneuvontaan
-Erikoissairaanhoito ja M-E terveydenhuollon ky sama taso kuin 2016

-Selvitetään kustannukstekokkuuden parantaminen varhaiskasvatuksessa ja peruskoulussa sekä kulttuuri- ja vapaa-ajantoimessa
-Selvitetään lukion kehittämisvaihtoehdot
-Tarjotaan Hetta hiihtomaa ulkopuoliselle taholle, esim. yrittäjälle ja ostetaan lähiliikuntapalveluita ko. taholta
-Kirjaston toimintaa kehitetään.
-Tukipalvelut (ruokahuolto ja siivouspalvelut) siirretään yleishallinnon alaisuuteen 1.1.2017 lukien (budjetoitu vuodelle 2017 annetun raamin vertailtavuuden takia sivistykseen. Siirretään tarkat eurot, kun talousarvio on hyväksytty). Määräraha- ja tuloarviosiirrot tuodaan kunnanhallitukselle ja lautakunnille tiedoksi, kun valtuusto on hyväksynyt talousarvion.

-Kaukolämpötoiminnan ja kaukolämpöverkoston tulevaisuuden selvittäminen ulkoistamisella tai yhdistämisellä johonkin konserniyhtiöön. Tällä varaudutaan tulevaisuudessa edessä oleviin laitteiston investointeihin sekä sopimusten päättymisiin. Tekninen lautakunta tekee ja teettää esiselvitykset sekä kannattavuuslaskelmat kaukolämpöliiketoiminnan järjestämisestä kunnan omana toimintana/liittämisestä konserniyhtiöön.
-Kiinteistöjen osalta tekninen toimi vastaa 1.1.2017 kiinteistöjen menokohdasta 4390/Rakennusten ja alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelu. Em. menokohtaan kirjataan rakennusten ja niihin kuuluvien kiinteiden laitteiden korjauskulut, aurauskulut ja muut pihojen kunnossapitokulut sekä nuohouskulut.

Lentoliikenne

Enontekiön kunnan talousarviossa vuonna 2017 on lentoliikenteeseen varattu lentokenttäkuljetuksiin määrärahaa (5000 euroa). Liikenne- ja viestintäministeriön tueksi on arvioitu 50.000 €, jolloin nettomenoa kunnalle jää 5.000 €. Valtiolliseen rahoitukseen pyritään saamaan sitoumukset tuleville vuosille. Reittilentoliikenteeseen panostaminen nähdään tärkeäksi, sillä ilman reittilentoliikennettä olisi todennäköistä, että Finavia joutuisi sulkemaan Enontekiön lentoaseman ja tällöin kuntalaisten asiointimahdollisuudet ja kunnan matkailun kehittyminen vaarantuisi. Lentoaseman myötä kuntaan saapuu vuosittain merkittävä määrä matkailijoita (charter, v. 2015 n. 20000 henkeä). Lentokentällä työskentelee vuosittain keskimäärin 14 henkilöä Finavia Oy:n ja Airpro Oy:n palveluksessa.

Suurimmat investoinnit talousarviossa 2017

Kunnan investointien 2017 nettomenot ovat 639.400 euroa. Suurimmat hankkeet:

Kiinteistöjen osto (yritystalon hankinta/Osuuspankin kiinteistö)	200.000€
Kilpisjärven monitoimitalo	2.800.000 € menot 2.800.000 € tulot
Kiinteistöjen kunnostus	30.000 €
Tulvasuojaus Tsahkaljoki	45.000 €
Autojen uusiminen	30.000 €
Atk-hankinnat (vuosittaiset hankinnat, asianhallintajärjestelmä, sähköiset kokoukset, sähköinen asiointi)	49.000 €

Projektiluettelo ja yhteistyörahoitukset sekä ostopalvelusopimukset

Vuonna 2017 Enontekiön kunta osallistuu seuraaviin projekteihin. Projektilistauksessa on huomioitu ainoastaan Enontekiön kunnan nettomaksuosuudet eikä hankkeiden kautta saatavia tuloja.

ELINKEINOTOIMEN HANKKEET:	**TAE 2017 € Nettomenot**
TosiLapin MTB (Maastopyöräilyn kehittämishanke)	8100
Aurora Arctic Trone	12000
All Sign Point to the Arctic (Invest in Lapland)	3100
Hyvinvointialan naisyrittäjyys -jatkohanke 2015-2017	1200
Kulttuurisensitiivisen arktisen matkailun kehittämishanke (valmistelu 2017)	
Väylänvarren kalastusmatkailuhanke	3000
Laki ja oikeus matkailuyrittäjän arjessa	950
Visit Arctic Europe	
Kohteena Lappi	
Varaus uusien hankkeiden omarahoitusosuuksiin	9000
Yhteensä:	**37 350**
PERUSTURVAN HANKKEET:	
Virtu-asiointia videoyhteydellä ja Hyvinvointitili	-
Paljon tukea ja apua tarvitsevat -hanke	
Muisti-Kaste-hanke	
Birgen Ruovttus -hanke	7100
Sosiaalipäivystyksen etupäivystys	4500
Yhteensä:	**11 600**

SIVISTYSTOIMEN HANKKEET:	TAE 2017 € Nettomenot
022 029 ESR EMOK (Ennaltaehkäisevä monitoimijuus: Osallisuus ja syrjäytymisen ehkäisy osaksi koulujen toimintakulttuuria	16920
022 033 ESR EMOK 2 /Ennaltaehkäisevä monitoimijuus: Osallisuus ja syrjäytymisen ehkäisy osaksi koulujen toimintakulttuuria	2700
022 030 Hetan koulu ja Erälukio – Soma paikka oppia	70
022 035 Kerhotoiminnan kehittäminen (OPH)	1500
022 037 KalottiKulttuuria tunturilapsille (OKM)	2500
022 038 KV Tuntureiden lapset maailmalla (OPH)	5000
022 039 Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet, saamenkielinen koulunkäynninohjaaja Karesuvantoon (OKM)	4360
022 040 Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistämiseen (OPH) Valokuitua tunturikouluun Kilpisjärvelle.	0
023 006 Saamelaismusiikin aikuiskoulutushanke	2500
023 007 Arktista pedagogiikkaa –hanke (Sakk hallinnoi)	5000
Vapaa-aikatoimi:	
028 007 Nuorten harrastustoiminta (Lapin Avi), harrastekerhot	1360
028 008 Etsivä nuorisotyö (Hallinnoi Muonio) OKM	10 000
028 009 Nuorten työpajahanke Eväitä elämään 2 (Lapin Avi)	11 530
028 011 MOP- (Humak) Monialaisten ohjaus- ja palveluverkostojen koordinointihanke	0
029 003 Liikkuva koulu "Yhessä ja erikseen"-hanke (Lapin Avi)	4080
029 010 100 lumista lahjaa Enontekiöltä (Suomi 100 aluetuki) Tehdään vähintään 100 lumiveistosta eri puolille Enontekiötä.	
Yhteensä	**67 520**

Yhteistyörahoitukset ja ostopalvelusopimukset vuonna 2017

Ostopalvelusopimusten osalta listauksessa on eritelty merkittävimmät kustannuserät.

YHTEISTYÖRAHOITUKSET JA OSTOPALVELUSOPIMUKSET	TAE 2017 €
KKTM - maksuosuus	13 900
Tunturi-Lapin Kehitys Ry maksuosuus	51 000
Maaseutupalvelut	40 600
Joukko- ja asiointiliikenteen järjestäminen (hallinto/ elinkeinotoiimi)	20 000
Kutsutaksiliikenne (perusturva)	35 000
Lentoliikenteen lentopalvelusopimus (sis. taksikuljetukset)	5 000
Lentoliikenteen markkinointiyhteistyö	10 000
Asumispalvelut (ASPA, Kolpene ym.), perusturvaltk.	487 000
Enontekiön Kehitys Oy (Elinkeinotoimen ostopalvelusopimus)	280 000
Revontuliopisto, sivistysltk. (sis. vanhat eläkemenoperusteiset maksut)	84 900
House of Lapland	13000
Lapin elokuvakomissio	10 000
Yhteensä	**1 050 400**

Työllistäminen

Hallinnon alle työllistämisen kustannuspaikalle on varattu nettomäärärahaa 6250 €. Tämä kohta ei sisällä hallintokuntien työllistämistä. Hallintokunnat ovat varanneet työllistämiseensä tarvittavat määrärahat.

Yleishallintoon varattu määräraha on tarkoitettu opiskelijoiden kesäajan työllistämiseen, jonka avulla yritykset voivat työllistää. Kesäajan työllistämisen tuki yrityksille on maksimissaan 300 €/kk.
Yrityksille myönnettävään oppisopimustukeen varataan 1.800 € määräraha, jolla voidaan tukea yhden oppisopimussuhteisen työntekijän palkkausta koko kalenterivuoden ajalle. Yrityksille oppisopimussuhteisen henkilön työllistämistä varten myönnettävä oppisopimustuki on 150 €/kk. Loput määrärahasta varataan pitkäaikaistyöttömien työllistämisen kuntalisään, joka on 260 € / työntekijä / kk. Lisä maksetaan työllistäville yhdistyksille, yrityksille ja yhteisöille, jotka palkkaavat enontekiöläisen pitkäaikaistyöttömän kotona asuvien ikäihmisten palvelujen järjestämiseen. Kuntalisää voidaan perustellusta syystä osoittaa myös muuhun kunnan palvelutuotannon kannalta perusteltuun toimintaan.

Kuntalisää voidaan myöntää myös osatyökykyisten palkkaukseen. Lisäksi kuntalisää voidaan myöntää ei-tukipäätöstä saavien, pitkäaikaistyöttömien palkkaamiseen enintään kolmeksi kuukaudeksi kerrallaan. Enontekiön kunta tukee lyhytaikaisella lainalla yhdistysten työllistämistä. Yhdistykset voivat hakea kunnalta korotonta lainaa yhdistelmätuella työllistetyn ensimmäisen kuukauden palkkakustannusten maksamista varten. Laina maksetaan kunnalle takaisin yhdistyksen saatua viimeisen palkkauskuukauden työllistämistuet.
Yhdistysten työllistämistä tuetaan v. 2017 tehostetusti palkkatukea koskevien muutosten vuoksi. Kuntalisän ja lainoituksen lisäksi yhteistyössä yhdistysten kanssa voidaan sopia myös muista tarvittavista tukitoimista. Työllistämiseen varattua rahaa voidaan käyttää myös kokeilutoimintaan.

KUNTAKONSERNI JA KUNTAKONSERNIIN KUULUVIEN YHTIÖIDEN TAVOITTEET

Kuntakonserni on määritelty kuntalaissa kirjanpitolain konsernimääritelmän mukaisesti. Kuntalain 16 a § mukaan yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta on kunnan tytäryhteisö. Kunnalla katsotaan olevan määräysvalta toisessa yhteisössä, kun sillä on

1) enemmän kuin puolet kohdeyrityksen kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä ja tämä äänten enemmistö perustuu omistukseen, jäsenyyteen, yhtiöjärjestykseen, yhtiösopimukseen tai niihin verrattaviin sääntöihin taikka muuhun sopimukseen
2) oikeus nimittää tai erottaa enemmistö jäsenistä kohdeyrityksen hallituksessa tai siihen verrattavassa toimielimessä taikka toimielimessä, jolla on tämä oikeus, ja oikeus perustuu samoihin seikkoihin kuin 1 kohdassa tarkoitettu äänten enemmistö.

Kunta kirjanpitolain mukaisineen tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin.

Kuntakonserniin kuuluville tytäryhteisöille asetettavat tavoitteet

Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista (KuntaL 14 §). Valtuuston hyväksymässä kuntastrategiassa on 37 §:n mukaan otettava huomioon omistajapolitiikka. Tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä. Konsernijohdolle asetettavat tavoitteet voivat koskea tytäryhteisöjen valvontaa ja raportointia sekä keskitettyjen konsernitoimintojen järjestämistä.

Kunnanhallituksen tehtävänä on kuntalain 39 §:n mukaan vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä huolehtia sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kuntalain uudet säännökset omistajaohjauksesta, kunnan tytäryhteisöjen toiminnasta ja konserniohjeista sekä konsernijohdosta terävöittävät kuntakonsernin johtamista. Omistajaohjausta ja omistajaohjauksen välineitä pyritään selkeyttämään kuntalain 46 §:ssä.

Omistajaohjauksen toimenpiteet voivat liittyä ainakin perustamissopimuksiin, yhtiöjärjestysmääräyksiin, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen kuntaa eri yhteisöissä edustaville henkilöille sekä muuhun kunnan määräysvallan käyttöön. Omistajaohjaus tarkoittaa toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä vaikuttaa yhtiön tai muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Keskeistä omistajaohjauksessa on se, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisetu. Tässä lakisääteisillä kuntalain 47 §:n mukaisilla konserniohjeilla on keskeinen merkitys.

Konserniohjeissa annetaan kuntalain 47 §:n mukaan määräyksiä kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta, konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestämisestä, tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeudesta, velvollisuudesta hankkia kunnan kanta asiaan ennen päätöksentekoa, konsernin sisäisistä palveluista, kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanosta ja nimittämisestä, kunnan tytäryhteisöjen hyvästä hallinto- ja johtamistavasta. Sääntelyn tarkoituksena on yhdenmukaistaa menettelytapoja ja tehostaa kuntakonsernin johtamisen edellytyksiä. Konserniohjeilla ohjataan sekä kunnan omia toimielimiä ja viranhaltijoita että konserniin kuuluvia tytäryhteisöjä.

Kuntalain 47 §:ssä ohjataan myös siihen, että kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus. Sääntelytapa ei estä hallituksen jäsenten valintaa poliittisin perustein, mutta ohjaa ottamaan hallituksen kokoonpanossa huomioon myös yhtiön toiminnan tuntemusta. Kuntalain 48 §:n mukaan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari, kuntaa johtava kunnanhallituksen puheenjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Hallintosäännössä määritellään konsernijohdon tehtävistä.

Keskitetyt toiminnot voivat koskea muun muassa konserniyhteisöjen hankintoja, rahoitusta ja riskienhallintaa sekä taloushallinnon tukipalveluja. Lisäksi konsernijohdolle tulee asettaa konsernin asemaa sekä konsernin tulorahoituksen riittävyyttä ja rahoitusasemaa koskevat tavoitteet. Valtuuston tulee lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisön toimielimissä.

Valtuuston tulee ohjata asettamillaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa.

Konserniohjaus ja Enontekiön kuntakonserni

Enontekiön kunnalla on konserniohje. Ohjeissa on määritelty ohjeen tarkoitus ja tavoite, soveltamisala, ohjeen sitovuus, konsernijohto ja toimielinten toimivallanjako, konserniraportointi, keskitetyt konsernitoiminnot ja -palvelut, konsernin tarkastus ja valvonta, tytäryhteisöjen neuvotteluvelvoitteet sekä tiedottaminen konsernia koskevista asioista. Konserniohje sisältää mm. tytäryhteisöjen neuvotteluvelvoitteet, konserniraportoinnin sekä tarkastusta ja valvontaa koskevat velvoitteet. Konserniohjeessa linjataan hankintoja, henkilöstöpolitiikkaa, riskienhallintaa ja tietoturvapolitiikkaa, konsernipalveluita sekä tiedotusta.

Konserniohjeen mukaan kunnanvaltuusto määrittelee kunnan tavoitteet ja sen mukaiset kunnan omistajapolitiikan linjaukset sekä päättää kuntakonserniin kuuluvien yhtiöiden ja yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista. Enontekiön kuntakonsernin konsernijohdolla tarkoitetaan kunnanhallitusta ja kunnanjohtajaa.

Enontekiön kuntakonserniin kuuluvat seuraavat kunnan määräysvallassa olevat tytäryhteisöt:
- Enontekiön Kehitys Oy
- Enontekiön Sähkö Oy

- Enontekiön Vesihuolto Oy
- Kiinteistö Oy Enontekiön kunnan asunnot

- Kiinteistö Oy Ounasmajat

- Kiinteistö Oy Virastotalo

-Asunto Oy Jussaeno

-Asunto Oy Saanansäde 3

Tavoitteiden asettaminen tytäryhtiöille, konsernijohdolle ja kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konsernioh-jauksen periaatteista (KuntaL 13 §). Valtuusto asettaa strategiset tavoitteet kuntakonsernissa samaan tapaan kuin se määrittelee ne kunnassa. **Tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä.**

Konsernijohdolle asetettavat tavoitteet voivat koskea tytäryhteisöjen valvontaa ja raportointia sekä keskitettyjen konsernitoimintojen järjestämistä. Keskitetyt toiminnot voivat koskea muun muassa konserniyhteisöjen hankintoja, rahoitusta ja riskienhallintaa sekä taloushallinnon tukipalveluja. Lisäksi konsernijohdolle tulee asettaa konsernin asemaa sekä konsernin tulorahoituksen riittävyyttä ja rahoitusasemaa koskevat tavoitteet.

Valtuuston tulee lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisön toimielimissä. Valtuuston tulee ohjata asettamillaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa.

Konsernijohdolle asetettavat tavoitteet :

- Raportointi valtuustolle vähintään kaksi kertaa vuodessa ajankohtaisista asioista

Enontekiön kunnan tytäryhtiöille annettavat yhteiset tavoitteet:

- Yhtiöiden toimintojen pitkän aikavälin suunnittelu, menokuri ja tuottavuuden lisääminen sekä tarvittaessa taksojen tarkistukset.
- Ylijäämäinen tilinpäätös.
- Konserniohjeen noudattaminen.
- Yhtiöiden tulee selvittää omaisuusmassansa tila ja kehittämisvaihtoehdot, ja niihin mahdollisesti liittyvien in-vestointien suunnittelussa tulee suunnitella myös investointien kattamiseen tarvittava rahoitus ja lainojen hoitokustannukset sekä takaisinmaksu koko investoinnin elinkaaren aikana.
- Yhtiöiden tulee selvittää yhdessä kunnan kanssa kiinteistöjen tulevaisuuden käyttö, uusien rakentaminen ja mahdollinen realisointi kuntastrategian linjausten mukaisesti.
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkastelu vuoden 2017 aikana, raportointi konsernijohdolle.

Enontekiön Sähkö Oy

Yhtiön tulee em. yleisten tavoitteiden lisäksi selvittää vuoden 2017 aikana mahdollisuudet yhteistyön tiivistämiseen eri sähköverkkoyhtiöiden kanssa ja mahdolliset omistusjärjestelyt yhteistyössä kunnan kanssa.

Enontekiön Kehitys Oy:

Enontekiön Kehitys Oy:n mahdollisen uudelleenjärjestelyn toimeenpano yhteistyössä konsernijohdon kanssa.

2 KÄYTTÖTALOUSOSA

Talousarvion ja -suunnitelman käyttötalousosassa valtuusto asettaa kunnan **toiminnalliset tavoitteet** ja osoittaa tavoitteiden edellyttämän **nettomenon (toimintakate)** toimielimelle tehtävien hoitamiseen.

Alla yhteenvetotaulukko, jossa sitova erä hallintokunnittain on toimintakate (nettomenot).

KÄYTTÖTALOUDEN TUOTOT, KULUT, NETTOMENOT, HENKILÖSTÖKULUT JA PALVELUJEN OSTOT 2011 - TA 2017

	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Yleishallinto							
Toimintatuotot	264616	155742	262 160	263 536	211 501	179 800	222540
Toimintamenot	1417892	1615581	1 715 827	1 668 523	1 456 907	1 510 630	1402540
Nettomenot	1153276	1459839	- 1 453 667	- 1 404 987	- 1 245 406	1 330 830	1180000
Henkilöstökulut	677608	763847	698 545	697 037	667 995	516 540	513650
Palvelujen ostot	642397	765537	933 998	884 726	712 073	911 850	802950
Sivistyslautakunta							
Toimintatuotot	792092	859045	841 026	1 050 441	1 005 692	844 070	832900
Toimintamenot	4593957	5199987	5 374 340	5 676 882	5 754 725	5 790 080	5472900
Nettomenot	3801865	4340941	- 4 533 314	- 4 626 441	- 4 749 033	4 946 010	4 640 000
Henkilöstökulut	3432691	3717223	3 836 796	4 143 962	4 059 781	4 053 820	3 877 900
Palvelujen ostot	605360	760748	816 963	831 628	894 061	892 730	830 550
Perusturvalautakunta							
Toimintatuotot	696688	647491	603 652	609 743	652 042	639 780	605910
Toimintamenot	7667643	7978711	8 120 553	8 076 180	8 861 956	8 240 580	8451910
Nettomenot	6970955	7331220	- 7 516 901	- 7 466 437	- 8 209 914	7 600 800	7846000
Henkilöstökulut	1619175	1849415	1 805 214	1 891 788	1 958 595	2 121 480	1952538
Palvelujen ostot	5426907	5492416	5 671 760	5 588 058	6 213 691	5 459 140	5948062
Tekninen lautakunta							
Toimintatuotot	991292	995367	887 729	981 010	724 340	904 940	604940
Toimintamenot	1631901	1434663	1 495 480	1 491 529	1 257 987	1 564 290	1539940
Nettomenot	640608	439296	- 607 751	- 510 519	- 533 647	659 350	635000
Henkilöstökulut	505597	458337	529 680	465 463	422 750	693 800	669450
Palvelujen ostot	635980	547138	535 215	576 448	472 392	481 540	481540
Kaikki yhteensä							
Toimintatuotot	2744689	2662647	2594566	2904729	2593574	2 568 590	2 566 290
Toimintamenot	15315617	16232080	16706199	16913114	17331575	17 105 580	16867290
Nettomenot	12570927	13569433	14111632	14008384	14738000	14 536 990	14301000
Henkilöstökulut	6235073	6791148	6870235	7198250	7109119	7 385 640	7013538
Palvelujen ostot	7314868	7565841	7957937	7880861	8292218	7 745 260	8063102

YLEISHALLINTO

Kunnanhallitus johtaa kuntakonsernia ja kunnan strategisten päämäärien saavuttamiseen tähtäävää työskentelyä ja päätöksentekoa sekä käyttää tarvittaessa kunnan ohjausvaltaa kuntakonsernissa. Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valmistelee valtuustossa päätettävät asiat ja vastaa valtuuston päätösten täytäntöönpanosta.
Kunnanhallituksen alaisuudessa toimivat kunnanjohtaja ja hallinto-osasto, joka tuottaa hallinnon ja talouden tukipalvelut. Kunnanhallituksen tehtäväalueita ovat hallinto, työllistäminen, elinkeinotoimi. Kunnanhallituksen alaiset kustannuspaikat ovat seuraavat: vaalit, tarkastuslautakunta, kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, keskustoimisto, henkilöstöhallinto, atk-palvelu, kunnallisverotus, toimikunnat, suhdetoiminta ja edustus, tiedotustoiminta, muu toiminta (mm. jäsenmaksut), oikeustoimi, M-E ky palkanlaskenta, työsuojelu, työllistäminen, elinkeinotoimi, lentoliikenne, maaseututoimi, Väärtipäivät, Enontekiön juhlavuosi 2017, hallinnon auto YHT-280, hallinnon auto YTH-284, ikäihmisten neuvosto ja yhteispalvelupiste.

Vuonna 2017 kuntakonsernin strategiseen johtamiseen panostetaan erityisesti siten, että konserni toteuttaa uutta kuntastrategiaa. Kuntastrategia on valmisteltu kunnanjohtajan johdolla yhdessä kuntalaisten ja muiden sidosryhmien kanssa. Enontekiön elivoimaisuus on keskeinen tavoite vuonna 2017. Tavoitteena on, että uusi elinvoimajohtamisen toimintamalli otetaan käyttöön alkuvuonna 2017.

Elinvoimaisessa kunnassa kuntalaiset osallistuvat kuntakonsernin toimintaan ja kehittämiseen. Uusi kuntalaki myös korostaa kuntalaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien kehittämistä ja kuntalaisten osallisuuden parantamista. Osallistumismahdollisuuksien lisäksi uuden toimintamallin valmistelussa haetaan kuntalaisten uudenlaisia, toimivia vaikuttamisen tapoja yhteistyössä muiden alueen toimijoiden kanssa. Kunta kannustaa kokeilukulttuurin lisäämiseen kunnan toiminnassa ja yhdistys- ja muussa kansalaistoiminnassa.

Vuonna 2017 on vahvistaa luottamuksellista ilmapiiriä ja tiiviistä vuorovaikutusta ihmisten ja yhteisöjen välillä. Tämä työ nähdään erityisen tärkeänä Enontekiöllä, jossa toimijoita on vähän. Kuntakonserni kehittää keinoja vuorovaikutuksen ja kumppanuuden edistämiseen eri tahojen suuntaan. Toimiva vuorovaikutus ja avoin keskusteluyhteys erityisesti kunnan kehittämisen suunnasta vahvistaa kuntalaisten ja eri toimijoiden sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin sekä auttaa toimijoita toimimaan yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Y4-ideologian (Yrittäjyys Ylös Yhteiskunnassa Yhteistyöllä) viemistä päätöksentekoon tulee edelleen parantaa. Enontekiön kunnan yrittäjyysvaikutusten arvioinnin käsikirjan mukainen yrittäjyysvaikutusten arviointi sisällytetään kaikkien hallintokuntien päätöksentekoon myös vuoden 2017 aikana.

Vuoden 2017 haasteena on kunnan talous, jonka tasapaino vaatii tiukkaa menokuria ja kustannustehokkuuden parantamista, jota toteutetaan tekemällä eri toiminnoissa selvitykset kustannustehokkuuden parantamiseksi. Tavoitteena kestävä talous, jossa vuosikate kattaa vähintään (netto)investoinnit ja velkaantuminen pysähtyy. Tulevana vuonna tavoitteena on myös kassan tulovirran tasainen toteutuminen (laskutukset, tilitykset ja perinnät ajoissa).

Kunnan sisäisen ja ulkoisen viestinnän parantaminen on painopistealueena. Tämä on erittäin tärkeää muutostilanteissa. Kunnassa panostetaan aktiiviseen ulkoiseen viestintään, sen oikea-aikaisuuteen sekä kohdentamiseen. Talousarviossa on varattu lisäresursseja viestinnän toteuttamiseen.

Kunnan juhlavuosi 2017 vaatii kuntaorganisaatiolta työtä tulevana vuonna. Juhlavuoden suunnittelu on käynnistynyt vuoden 2016 alussa ja tavoitteena on, että juhlavuosi vahvistaa paikallisidentiteettiä ja lisää positiivista yhdessä yrittämistä. Juhlavuoden tapahtumiin ja tempauksiin on saatu sitoutettua kuntalaisia ja sidosryhmiä monin tavoin.

YLEISHALLINTO 2017

Yleishallinnon painopistealueet

- Kuntaa johdetaan strategiaan nojaten ja muutoksia ennakoidaan
- Toimiva talousprosessi ja kuntakonsernin kestävä talous
- Aktiivinen ja luottamusta herättävä henkilöstöpolitiikka
- Aktiivinen yhteistyö elinkeinoelämän, seutukunnan ja naapurimaiden eri toimijoiden välillä
- Viestintä tukee kunnan strategisia päämääriä ja kuntakonsernin yhteisiä tavoitteita

Tehtävä

- Vastaa kuntakonsernin johtamisesta, kunnanhallituksen asioiden esittelystä, suhdetoiminnan hoitamisesta ja elinvoimajohtamisesta sekä viestinnästä (kunnanjohtaja).
- Järjestää kunnan päätöksenteko- ja hallintopalvelut kunnalle ja osin tytäryhtiöille.
- Antaa hallinnollisia palveluja kunnan eri toimialoille ja tarvittaessa neuvoa eri yksikköjä niille kuuluvien tehtävien hoitamisessa, vastaa taloussuunnittelusta, taloudenhoidosta, henkilöstöasioista, maaseututoimesta, ICT-palveluista ja vaaleista.

YLEISHALLINNON BSC-KORTTI 2017

HYVINVOIVA KUNTALAINEN	Tavoitteet	Mittarit
Kuntalaiset, yhdistykset ja yritykset toiminnan keskiöön (osallistuminen ja vaikutusmahdollisuudet)	Kuntalaisten, yhdistysten ja yritysten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia parannetaan jo asioiden valmisteluvaiheessa Kuntastrategia jalkautettu Myönteinen ja kannustava ilmapiiri	Kysely kuntalaisille ja sidosryhmille Järjestöjen yhteistyöasiakirja valmis ja toimet toteutettu
Asiakaspalvelun hyvä laatu	Luottamushenkilöt, kuntalaiset ja muut asiakkaat (eri toimipisteet) kokevat yhteydenpidon kunnanviraston henkilöstön kanssa sujuvana, luottamusta herättävänä, asiakaslähtöisenä ja informoivana.	Kysely

LUONTOMATKAILUN EDISTÄMINEN	Tavoitteet	Mittari
Kunnan maine, Enontekiön imago ja vetovoimaisuus luontomatkailukohteena	Revontuli-brändin tunnettavuus lisääntyy Enontekiön myönteinen imago Yhteismarkkinointi toimii	Elinvoimakysely Matkailijoiden määrä kasvu + 1 %

	Matkailijoiden määrä kasvaa Yritysmyönteisyys paranee	

PORO- JA LUONTAISELINKEINOJEN TUKEMINEN	**Tavoitteet**	**Mittari**
Yhteistyön kehittäminen eri toimijoiden kanssa jalostusmahdollisuuksien ja lähiruoan saatavuuden lisäämiseksi	"Käsivarren ruoka-aitta –hankesuunnitelma" tehdään	Elinvoimakysely Suunnitelma tehty

HYVÄ JOHTAMINEN JA HALLINTO	**Tavoitteet**	**Mittarit**
Kuntakonsernin johtamisen virtaviivaistaminen ja kestävä talous sekä strategiaa ja kuntakonsernin yhteisiä tavoitteita tukeva viestintä	Uusi luottamushenkilö ja viranhaltijaorganisaatio 1.6.2017 Uusi elinvoimajohtamisen malli alkuvuonna käyttöön Kuntastrategia jalkautettu Yhteistyö ja luottamus kunnan päättäjien ja viranhaltijoiden kanssa hyvä Aktiivinen viestintä Edunvalvonta Yhteistyösuhteet sidosryhmiin	Uusi organisaatio otettu käyttöön. Elinvoimajohtamisen malli otettu käyttöön Konsernin johtoryhmä toimii kuntastrategiaa toteuttavasti ja kokoontuu sovitusti. Kunnanhallituksen ja valtuuston työskentelymuotoja lisätään (iltakoulut, kyselytunnit, infotilaisuudet) Viestintä säännöllistä Edunvalvontatoimenpiteet
Kuntakonsernin talouden tasapaino ja ennakointi	Kuntakonsernin talous on tasapainossa	Vuosikate kattaa vähintään (netto)investoinnit Velkamäärä ei kasva Pysytään talousarvioraamissa Kriisikuntakriteerit eivät täyty
Kunta on hyvä ja turvallinen työnantajana	Henkilöstöpolitiikka koetaan tasapuolisena, oikeudenmukaisena ja luottamusta herättävänä sekä uudistumiseen kannustavana Työhyvinvointi, tuloksellisuus ja luottamus kunnan työpaikoilla paranee edelleen.	Työhyvinvointikysely Sairastavuus pienenee per henkilö edellisvuoteen verrattuna

Vastuualue: Yleishallinto	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Vakinainen henkilöstö kokoaikaiset osa-aikaiset	13	8,30	8,3	8,30	8,30
Määräaikainen henkilöstö (ilman sijaisia ja palkkatuella palkattuja) kokoaikaiset osa-aikaiset					
Yhteensä	13	8,30	8,30	8,30	8,30

*)Toimistosihteerit siirretty hallintokuntien alle 1.1.2016

ELINKEINOTOIMI

Enontekiön kunta hankkii elinkeinotoimen palvelut ostopalveluna Enontekiön Kehitys Oy:ltä, joka on Enontekiön kunnan omistama elinkeinoyhtiö. Tavoitteena on, että uusi elinkeinojohtamisen malli otetaan käyttöön alkuvuonna 2017.

Enontekiön Kehitys Oy toteuttaa Enontekiön kunnan elinkeinostrategiaa, jonka tavoitteena on luoda edellytykset elinkeinoelämän positiiviselle kehittymiselle. Yhtiön toimintoja ohjaavana tavoitteena on, että Enontekiö on tulevaisuudessakin elävien kylien ja hyvinvoivien ihmisten kotikunta, jossa eri elinkeinoelämän toimialat kehittyvät rinnakkain erämaaluonto kunnioittain.

Yhtiöllä on kolme päävastuualuetta:

1. Elinkeinotoimi
2. Kunnan kehittäminen ja palveluntuotanto
3. Kulttuuritoimi, museot ja tapahtumakoordinointi

Enontekiön Kehitys Oy:n kanssa on tehty vuosittain sopimus, jonka hyväksyy kunnanhallitus. Talousarviossa on varattu ostopalvelusopimukseen 280.000 €.

Enontekiön Kehitys Oy:lle kuntastrategiassa asetetut strategiset painopistealueet ovat seuraavat:

- Nykyisen yrityskannan kannattavuus ja kestävyys, sukupolven vaihdokset
- Uusien yritysten ja työpaikkojen syntyminen terveelle pohjalle ja uusille aloille
- Toimitilapalvelut, jotka tukevat yritysten kehittymistä
- Monipuolinen hanketyö, jonka avulla tuetaan elinvoimaa kyliin ja elinkeinoelämään
- Virkeä, ympärivuotinen tapahtumakalenteri ja kulttuuritoiminta
- Kunnan vetovoimaisuuden korostaminen, viestintä ja markkinointi
- Sidosryhmäyhteistyö alueellisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti

SIVISTYSTOIMI

Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunta vastaa päivähoidon/varhaiskasvatuksen, opetustoimen, kirjasto- ja kulttuuritoimen, kansalaisopiston, nuoriso- ja liikuntapalveluiden, työpajan sekä tukipalveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä. Sivistyslautakunnan alaisten tehtäväalueiden toiminnassa turvataan palveluiden riittävä taso ja laadukkuus kuntalaisen asuinpaikasta riippumatta.

Koulutoimi

Sivistystoimen alaisuudessa toimiva koulutoimi vastaa ensisijaisesti kunnan lakisääteisten perusopetuspalveluiden tuottamisesta. Enontekiön kunnassa perusopetusta järjestetään Hetan ja Kilpisjärven yhtenäisessä peruskoulussa sekä Peltovuoman ja Karesuvannon kouluissa. Opetustoiminta on laadukasta, minkä mahdollistavat erityisesti henkilöstön korkea pätevyysaste ja pienet ryhmäkoot. Ei-lakisääteisenä palveluna järjestetään joka koululla mahdollisuus iltapäivätoimintaan. Erilaisten kehittämishankkeiden turvin tarjotaan yhteistyössä kolmannen sektorin, Revontuli-opiston, nuoriso- ja vapaa-aikatoimen, kirjasto- ja kulttuuritoimen ja työpajan kanssa koulujen lapsille ja nuorille vahva ja turvallinen kasvuympäristö.

Perusopetuksen ohella koulutoimi tarjoaa laadukasta toisen asteen lukiokoulutusta kunnan omassa erälukiossa. Toisen asteen ammattilukioyhteistyön suunnittelua yhteistyökumppaneiden kanssa jatketaan siten, että opiskelijoilla on jo lukio-opintojensa aikana mahdollisuus suorittaa ammatillisia erä-, luonto- ja porotalousalan opintoja kotipaikkakunnallaan. Koulutuksen suunnittelussa pyritään parhaalla mahdollisella tavalla huomioimaan paikallinen erä-, luonto- ja matkailualan asiantuntemus sekä kokemus. Elinkeinoelämän, työvoimahallinnon, kuntalaisten, paikallisten yrittäjien, yhteisöjen, riistanhoitoyhdistyksien ja paliskuntien sitouttaminen yhteistyöhön on ensiarvoisen tärkeää samalla, kun erälukion houkuttavuutta lisätään panostamalla paikallisten vetovoimatekijöiden markkinointiin ympäri Suomen. Lukuvuonna 2016-2017 lukionsa aloittaville uusille opiskelijoille turvataan viihtyisä ja motivoiva työ- ja asuinympäristö, jossa Kalottialue- ja eräteema huomioidaan.

Varhaiskasvatus

Sivistystoimen alaisuudessa toimiva Enontekiön kunnan päivähoito tarjoaa lapsille päivähoitoa kunnan varhaiskasvatussuunnitelman määrittelemissä puitteissa. Ryhmäperhepäiväkoteja on kolmessa eri kylässä; Peltovuoma, Karesuvanto ja Kilpisjärvi. Päiväkoti on valmistui Hettaan vuonna 2015. Ruotsin Karesuandossa toimii saamenkielinen päivähoitoyksikkö Lavvu, jossa Suomen puolella asuvat saamenkieliset lapset käyvät hoidossa. Päivähoidon tulosyksikkö toimii läheisessä yhteistyössä koulutoimen erityisopetuksen sekä neuvolan kanssa ja tarjoaa niin yksilö- kuin pienryhmäkuntoutusta niille lapsille, joilla on ongelmia puheen tai tarkkaavaisuuden kehityksessä. Varhaiskasvatuksessa huomioidaan varhainen puuttuminen mahdollisiin tuleviin oppimisvaikeuksiin sekä erityisopetuksen tarpeeseen.

Vapaa-aikatoimi

Vapaa-aikatoimen tehtävänä on edistää kaikenikäisten yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, tukea ja luoda edellytyksiä nuorten kansalaistoiminnalle, elinolojen parantamiselle, syrjäytymisen ennaltaehkäisylle ja kasvun tukemiselle ja luoda edellytyksiä liikunnan harrastamiselle sekä edistää terveyttä ja hyvinvointia.. Ennaltaehkäisevällä päihdetyöllä on keskeinen asema erityisesti nuorisotyössä.

Tukipalvelut

Keskuskeittiön toimintana on ateriapalvelujen tuottaminen koko päivän aterioiden osalta vanhainkodin asukkaille ja avopalveluasiakkaille joko kotiin kuljetettuna tai ruokailumahdollisuutena vanhainkodin ruokasalissa sekä Hetan koulukeskuksen ja Peltovuoman koulun oppilaille lakisääteinen kouluruoka jokaisena koulupäivänä. Oppilailla on myös mahdollisuus maksulliseen välipalaan. Lounasruokia lähetetään ryhmäperhepäiväkoteihin Hetassa ja Peltovuomassa sekä toimintakeskus Hyrylään. Karesuvannon ja Kilpisjärven koulukeittiöt siirrettiin keskuskeittiön alaisuuteen v. 2015 ja 2016 aikana.

Kunnan ja terveysaseman henkilöstöllä on työpaikkaruokailumahdollisuus eri ruokailupisteissä. Lisäksi järjestetään esimerkiksi kahvitilaisuuksia, jotka liittyvät kunnan toimintaan. Keskuskeittiön erityisenä painopistealueena on lähiruoan käytön lisääminen sekä paikallisen tilaaja-toimittajaketjun luominen.

Valtakunnalliset ravitsemissuositukset ovat pohjana suunniteltaessa eri ikäryhmien ruokailua. Suosituksilla halutaan edistää ja tukea ravitsemuksen sekä terveyden myönteistä kehitystä. Ruokahuollon ohjaimina ovat myös eri lait, mm. laki kouluruokailusta, elintarvikelaki. Keskuskeittiö myös ylläpitää valmiutta järjestää poikkeusolojen ruokahuolto.

Siivouspalveluyksikön tavoitteena on ylläpitää siivoustaso sovitun vaatimustason mukaisena nykyaikaisten ja taloudellisten menetelmien mukaan asiakaskunta huomioiden. Siivoustyön kokonaistarkastelua ja mitoituksen ajantasaistamista jatketaan v. 2017 aikana. Selvitellään myös mahdollisuuksia tehtävien ulkoistamiseen erityisesti siivouksen osalta.

SIVISTYSTOIMEN HANKKEET 2017 (Päivitetty 25.11.2016)

022 035 Kerhotoiminnan kehittäminen (OPH)
15 000 €+ OR 5000 € , käytettävä 20 000. OR 2017 on 1500 euroa.
1.1.2016- 30.6.2017 (sai jatkoaikaa) käytetty n. 10 000. Vakiinnuttaa hyväksi havaittuja kerhoja eri kouluihin.

022 030 Hetan koulu ja Erälukio – Soma paikka oppia (OPH)
Oppimisympäristön kehittäminen ja monipuolistaminen, 26.9.2014-30.6.2017. Saatu 30 000 + OR 7 500 €. Hetan koulu ja Erälukio, kouluviihtyvyyden lisääminen ja oppimistulosten parantaminen.

022 029 Ennaltaehkäisevä monitoimijuus (EMOK): Osallisuus ja syrjäytymisen ehkäisy osaksi koulujen toimintaa
Lapin yliopisto hallinnoi, eu-hanke, 2015-2018. Yhteistyötahoja Enontekiön kunta, Rovaniemi,
OR 16 920 euroa.
022 033 Ennaltaehkäisevä monitoimijuus (EMOK), OR 2700 eur.

022 037 KalottiKulttuuria tunturilapsille, Lastenkulttuurin saatavuuden parantaminen (OKM)
Tarkoituksena lisätä lasten mahdollisuuksia harrastaa taidetta ja kulttuuria koulupäivän yhteydessä *(kärkihankekerho)*. Haettu 26 320 (OR 6580), saatu 20.000,- Käytettävä 25. 000,-. Käyttöaika lukuvuosi 2016-2017. Saamen kulttuuriharrastetunnit Hetassa ja Karesuvannossa sekä harrastetunnit Hetassa.

022 038 KV Tuntureiden lapset maailmalla (OPH)
Kansainvälistymisen kehittämishanke (peruskoulun saamenkielisten kansainvälistyminen ja lukiolaisten saamen opiskelijoiden alkuperäiskansayhteyksien verkostoituminen). Haettu 30.700,- (josta omarahoitus 6.140,-). Saatu 10.000 €, käytettävä 12.500 €. Hanke päättyy 31.12.2017

022 039 Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet, erityisopetuksen laadun kehittäminen, siihen liittyvään koulunkäyntiavustajien palkkaamiseen ja opetusryhmäkoon pienentämiseen. (OKM)
Saamenkielinen koulunkäynninohjaaja Karesuvantoon. Saatu 15.000 € (Vuosille 2016-2017).

022 040 Valokuitua tunturikouluun Kilpisjärvelle. Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistämiseen esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa. (OPH) Avustusta 6400 €, käytettävä 8000 € (hyv. kokonaismenot) Käytetään 2016.

MUITA

023 006 Saamelaismusiikin aikuiskoulutushanke, Utsjoki hallinnoi
Hankkeen tarkoituksena on järjestää kaksi vuoden kestävää saamelaismusiikin koulutusta Utsjoella. Projektin omarahoitusosuudesta vastaavat Utsjoen, Inarin ja Enontekiön kunnat. OR 2017 on 2500 €.

023 007 Arktista pedagogiikkaa -hanke, 1.3.2016-28.2.2018. Sakk hallinnoi.
Hankkeessa luodaan ja kehitetään arktista pedagogiikkaa, jonka avulla ylitetään haasteita kuten etäisyydet, harva

asutus ja muut olosuhteet. Arktinen pedagogiikka on koulutusta alueen ihmisiä ja kulttuuria kunnioittaen, tieto- ja viestintäteknologian uusia mahdollisuuksia hyödyntäen. Enontekiön kunnan rahoitus yht. 10.000 euroa, (2016: 4000 €, 2017: 5000 €, 2018: 1000 €). Lisäksi Enontekiön kunnan henkilöstö osallistuu hankkeen toteuttamiin koulutuksiin erikseen raportoitavilla kustannuksilla 1667 €:lla (2016: 695 €, 2017: 834 €, 2018: 138 €).

KIRJASTO (AVI) haettu

Kirjastosta kiinnostava lukupaikka ja toimintatupa
Haettu 28 000, josta omarahoitus 5 800 (päätös keväällä 2017)

VAPAA-AIKATOIMI

028 008 Etsivä nuorisotyö (OKM)
Muonion kunnan hakema, Enontekiön OR osuus 10 000 €

028 011 MOP- (Humak) Monialaisten ohjaus- ja palveluverkostojen koordinointihanke

028 009 Nuorten työpajahanke Eväitä elämään 2 (Lapin Avi), saatu 35 000 €, OR 11 530

029 003 Liikkuva koulu "Yhessä ja erikseen"-hanke (Lapin Avi)
Haettu 16 620 €, saatu 8 200 €. Käytettävä 16 400 € , OR 4080

028 007 Nuorten harrastustoiminta (Lapin Avi), harrastekerhot
Saatu 3 000 €, käytettävä 5 500 €, OR 1360

029 010 100 lumista lahjaa Enontekiöltä
Tehdään vähintään 100 lumiveistosta eri puolille Enontekiötä. Saatu 3000 € OR 2000

SIVISTYS 2017

Sivistyksen painopistealueet

- turvataan palveluiden riittävä taso ja laadukkuus kuntalaisten asuinpaikasta riippumatta
- lasten ja nuorten koulumotivaation lisääminen
- paikallisen kulttuurin ja perinteisten arvojen kunnioittaminen
- terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen
- viihtyisät toimintaympäristöt
- Kalotti-yhteistyö

Tehtävä

Järjestää laadukkaat, monipuoliset ja kehittyvät sivistyspalvelut.

HYVINVOIVA KUNTALAINEN	Tavoitteet	Mittarit
Sivistystoimen palvelut tukevat jatkumoa lapsuudesta aikuisuuteen ja vanhuuteen	Lakisääteisten palveluiden ja tehtävien turvaaminen. Kuntalaisen sivistyksen edistäminen mukaan lukien vapaa-ajantoiminta	Palautteet.
Työhyvinvointi ja terveys	Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö, joka sopeutuu muuttuviin toimintaympäristöihin.	Sairauspoissaolomäärät.

LUONTOMATKAILUN EDISTÄMINEN	Tavoitteet	Mittarit
Lapset ja nuoret kasvavat luontomatkailuyrittäjyyteen	Luontomatkailuyrittäjyys osaksi varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmia (toiminnallisesti näkyy päivittäisessä työssä) Luontomatkailu huomioidaan vapaa-aikatoimen toiminnoissa	Sisällytetty suunnitelmiin

PORO- JA LUONTAISELINKEINOJEN TUKEMINEN	Tavoitteet	Mittarit
Lapset ja nuoret kasvavat poro- ja luontaiselinkeinojen lähellä	Poro- ja luontaiselinkeinoyrittäjyys osaksi varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmia (toiminnallisesti näkyy päivittäisessä työssä)	Sisällytetty suunnitelmiin

HYVÄ JOHTAMINEN JA HALLINTO	Tavoitteet	Mittarit
Ammattitaitoisen henkilöstön tehokas käyttö.	Ammattitaitoisen henkilöstön käyttö koko kunnan alueella, hyödyntää osaamista eri työyksiköissä.	Virkasiirtojen määrä, työpisteiden vaihdokset.
Tieto- ja viestintäteknologian hyödyntäminen.	Pedanetin käytön kehittäminen.	Käyttäjien määrä.
Kalotti-yhteistyö ja kansainvälisyys	Lähialueyhteistyön syventäminen ja vakinaistaminen, kansainvälinen toiminta (matkat ulkomaille).	Hankkeiden määrä, vierailujen määrä.
Realistinen budjetointi, talouden hallinta ja budjetissa pysyminen	Taloudellisen tilanteen aktiivinen tarkastelu ja muutoksiin reagointi.	Raportointi osavuosikatsausten yhteydessä, budjettilukujen vertailu eri vuosilta alkaen vuodesta 2010
Ulkopuolisen kehittämisrahoituksen hankkiminen	Perustoiminnan kehittäminen ulkopuolisella rahoituksella, määrää vähennetään nykyisestä omarahoitusosuuden kasvun lisääntymisen vuoksi.	Hankkeiden määrä ja laatu

Vastuualue: **Sivistyslautakunta**	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
SIVISTYSTOIMI					
Vakinainen henkilöstö					
kokoaikaiset		72,35	70	69	69
osa-aikaiset			1		
Määräaikainen henkilöstö (ilman sijaisia ja palkkatuella palkattuja)					
kokoaikaiset		8,5	7,5	6,5	6,5
osa-aikaiset			2,5	1,5	1
Yhteensä	**82,76**	**80,85**	**81,00**	**77**	**76,5**

TP 2015 = otettu 2015 tilinpäätöksestä yhteensä vak. + määräaik.
TA 2016 = otettu 2016 talousarviosta

Koulujen ja varhaiskasvatuksen lukukausi vaihtuu aina 1.8.,
joten henkilömäärissä voi tapahtua muutoksia, mitä ei voi
välttämättä ennakoida.

PERUSTURVA

Perusturvalautakunta

Perusturvalautakunnan tehtävänä on järjestää kuntalaisille yhteistyössä terveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon kuntayhtymien kanssa hyvinvointia ja terveyttä tukevat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut, jotka tuotetaan taloudellisesti ja tehokkaasti, laadukkaasti, lainsäädännön mukaisesti, oikein kohdennettuina ja mitoitettuina. Tavoitteena on tukea ja edistää kuntalaisten omaehtoista suoriutumista ja elämänhallintaa sekä ennaltaehkäistä sosiaalisia ja terveydellisiä ongelmia.

Perusturvalautakunta tekee yhteistyötä seutukunnan, saamelaisalueen toimijoiden sekä naapurikuntien kanssa.

Perusterveydenhuollon palvelut hankitaan ostopalveluna Muonion-Enontekiön terveydenhuollon kuntayhtymältä ja erityissairaanhoito Lapin sairaanhoitopiiriltä.

Sosiaalipalvelut ja toimeentuloturva

Sosiaalipalvelut ja toimeentuloturva järjestää sosiaalihuoltolain, lastensuojelulain, vammaispalvelulain, toimeentulotukilain, Laki kuntouttavasta työtoiminnasta sekä Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja ikääntyneiden palveluista sekä muun erityislainsäädännön mukaiset lakisääteiset sosiaalipalvelut Enontekiön kuntalaisille. Tavoitteena on toimia ennaltaehkäisevästi sekä luotettavasti ja tehdä poikkihallinnollista yhteistyötä hyvinvointipalvelujen tuottamiseksi.

Toimeentulotuenavulla turvataan välttämätön toimeentulo sekä edistetään henkilön tai perheen itsenäistä selviytymistä. Perustoimeentulotuki siirtyy Kelalle 1.1.2017. Kunnalle jää täydentävä ja ennalta ehkäisevä toimeentulotuki, jonka avulla edistetään sosiaalista turvallisuutta ja omatoimista suoriutumista, ehkäistään syrjäytymistä ja pitkäaikaista riippuvuutta toimeentulotuesta sekä edistetään työllistymistä. Vapautuva työaika kohdennetaan syrjäytymisen ehkäisyyn ja velkaneuvontaan sekä työttömien palveluihin.

Sosiaalityön tarkoituksena on ylläpitää ja edistää yksilöiden ja perheiden turvallisuutta ja suoriutumista sekä yhteisöjen toimivuutta ammattihenkilöstön neuvonnan ja ohjauksen sekä sosiaalisten ongelmatilanteiden selvittelyn ja muiden tukitoimien avulla.

Lastensuojelun tarkoituksena on turvata lapsen oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun lapsi- ja perhekohtaisella lastensuojelulla sekä ehkäisevällä lastensuojelulla.

Vanhus- ja vammaispalvelut

Kotipalvelun tehtävänä on turvata vanhusten, vammaisten ja pitkäaikaissairaiden kotona asumisen edellytykset. Omaishoidontukea käytetään tehokkaana kotona asumisen tukena.

Enontekiön vanhainkoti eli Luppokoti tarjoaa mahdollisuuden kodinomaiseen asumiseen ja vuorotteluhoitoon niille enontekiöläisille ikäihmisille sosiaalihuollon laitoksessa, jotka eivät enää selviydy kotipalvelun turvin kotihoidossa. Keskeistä on yhteisöllisyyden ja virikkeellisyyden lisääntyminen sekä lämmin ja avoin ilmapiiri, jossa asukkaiden on hyvä elää ja työntekijöiden työskennellä.

Kehitysvammaisille ja näkö- ja kuulovammaisille sekä mielenterveyskuntoutujille järjestetään tavoitteellista ja kuntouttavaa työtoimintaa toimintakeskuksessa ja avotyötoimintana sekä kotihoidonohjauksena kotona oleville. Erityishuollon asiakkaille järjestetään myös muut lain mukaiset palvelut. Asumispalveluita kunta hankkii ostopalveluna ASPA PALVELUT OY:N toimintayksiköltä ASPA-koti Riekonmarjasta.

Työtoiminta tukee asiakkaiden elämänhallintaa ja asumista kotipaikkakunnalla, kuntouttaa ja vähentää asiakkaiden kokemaa erilaisuuden tunnetta ja tarvetta pitkäaikaiseen sairaala/ laitoshoitoon. Tarvittavat erityisosaamista vaativat tutkimus- ja kuntoutuspalvelut ostetaan edelleen Kolpeneen palvelukeskuksesta.

Päihdehaittoja vähennetään jatkamalla yhteistyötä Sami Soster ry:n päihdetoiminnan kanssa: mettäterapia jatkuu. Paljon alkoholia käyttävien elämän laatua ja hyvinvointia kohennetaan heille järjestettävällä kerhotoiminnalla.

Työttömien osallisuutta ja työttömien työelämävalmiuksia ylläpidetään ja kehitetään tukityöllistämisellä sekä kuntouttavalla työtoiminnalla.

Yhteistyökumppanina Raha-automaattiyhdistyksen rahoitusta saavassa yhdistystoiminnassa:
Sámi Soster ry:

Birgen ruovttus-pärjään kotona toiminta (työhuonekulut 1000 € /vuosi), yhteistyö omaishoitajien vertaistukiryhmässä sekä yhteistyö ikäihmisten kerhoja koskien sekä Luovatupaa koskeva yhteistyö (avustus Luovatuvan työntekijän palkkaukseen 3000 € /vuosi 2015)

Päihdetyö: mettäterapia, toteuttajana Sámi Soster ry., työparina sosiaalityöntekijä.
Paljon alkoholia käyttävien kerho, toteuttajan Enontekiön sosiaalitoimi, yhteistyökumppanina Sámi Soster ry.

Hyvinvointialan naisyrittäjyyden kehittämishanke, jonka hallinnoijana ja toteuttajana on Lapin yliopisto. Kuntaosuus varattu yleishallintoon/elinkeinotoimi. Sosiaalitoimi osallistuu työpanoksella, n. 10 työpäivää tavoitteena Sosiaalihuoltolain mukaisen kotipalvelun tukipalveluja koskevan tarjonnan lisääminen paikkakunnalla.

Paljon sosiaali- ja terveyspalveluita käyttävien palvelua koskeva kehittämishanke on alkanut syksyllä 2015. Kolpeneen palvelukeskus hallinnoi, Lapin sairaanhoitopiirin perusterveydenhuollon kehittämisyksikkö maksaa kuntaosuuden. Toteuttajana : Pohjois-Suomen sosiaalialan kehittämiskeskus ja Lapin sairaanhoitopiirin perusterveyden huollon kehittämisyksikkö. Kunta on osatoteuttajana.

Valtakunnallisesti pyritään vanhustenhuoltopalvelujen rakenteen muuttaminen niin, että laitospainotteisesta hoidosta siirrytään kotona asumisen tukemiseen. Enontekiön kunta on mukana tässä alueellisen hankkeen kautta.

PERUSTURVAN BSC-TULOSKORTTI 2017

PERUSTURVA 2017

Perusturvan painopistealueet

- turvataan palveluiden riittävä taso ja laadukkuus kuntalaisille
- tuetaan ja edistetään kuntalaisten omaehtoista suoriutumista ja elämänhallintaa sekä ennalta ehkäistä sosiaalisia ja terveydellisiä ongelmia.

Tehtävä

Perusturvalautakunnan tehtävänä on järjestää kuntalaisille yhteistyössä terveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon kuntayhtymien kanssa hyvinvointia ja terveyttä tukevat sosiaali-ja terveydenhuollon palvelut, jotka tuotetaan taloudellisesti ja tehokkaasti, laadukkaasti , lainsäädännön mukaisesti , oikein kohdennettuina ja mitoitettuina. Tavoitteena on tukea ja edistää kuntalaisten omaehtoista suoriutumista ja elämänhallintaa sekä ennalta ehkäistä sosiaalisia ja terveydellisiä ongelmia.

HYVINVOIVA KUNTALAINEN	Tavoite	Mittarit
	Asiakas saa vaikuttavaa tukea pärjäämiseensä	Kotona asuvien yli 75 vuotiaiden vanhusten suhteellinen osuus nousee Yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneiden määrä
	Työnohjaus varmistaa laatua ja työhyvinvointia. Säännölliset tulosalueen vastaavan vetämät työpaikkakokoukset	Työnohjaus kerrat Kokoontumiskerrat sairauspoissaolot vähenevät

LUONTOMATKAILUN EDISTÄMINEN	Tavoitteet	Mittarit
	Yrittäjien perheiden palveluiden varmistaminen	Kysely

LUONTOMATKAILUN EDISTÄMINEN SEKÄ PORO- JA LUONTAIS-ELINKEINOJEN TUKEMINEN	Tavoitteet	Mittarit
	Poro- ja luontaiselinkeinoyrittäjien tukeminen mm. velkaneuvonta	Kysely

HYVÄ JOHTAMINEN JA HALLINTO	Tavoitteet	Mittarit
	Vanhustenhuollon palvelurakennetta kehitetään yhdessä Lapin maakunnan muiden toimijoiden kanssa kotona asumista edistäväksi osana sote-valmistelua . Suunnitelma ikäihmisten tukemisesta ja palveluista tarkistetaan. Toimintakykyä ja pärjäämistä edistetään yhteistyössä paikkakunnan muiden toimijoiden ja järjestöjen kanssa. Perustoimeentulotuen Kelalle siirtymisestä vapautuva työaika siirretään työttömien palvelujen ja velkaneuvonnan tehostamiseen.	Kotipalvelun ja vanhainkotihoidon uudet kriteerit käytössä. Vuodeosaston käyttö vähenee Mielenterveys-ja päihdetyössä sovittu yhteistyökäytännöt terveydenhuollon kanssa. Paljon apua tarvitsevien palveluohjauksen malli sovittu. Järjestöyhteistyöasiakirjan mukainen yhteistyö järjestöjen kanssa
	Asukaskohtaisten kustannusten määrä verrattuna Lapin maakunnan muihin kuntiin , ei kasva Terveydenhuollon menojen seuranta ja nopea reagointi muutoksiin	Talous-ja toimintatilasto
	Henkilökunta tuntee kuntastrategian ja hallintokunnan tavoitteet.	Kuntastrategian ja hallintokunnan toteuttamisesta on laadittu työpaikalla suunnitelma.

Vastuualue: Perusturva	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Vakinainen henkilöstö kokoaikaiset osa-aikaiset	30,7	31,2	30,7	30,7	
Määräaikainen henkilöstö (ilman sijaisia ja palkka-tuella palkattuja) kokoaikaiset osa-aikaiset	1	1	1	1	
Yhteensä	31,7	32,2	31,7	31,7	

TEKNINEN TOIMI

Teknisen lautakunnan tehtävänä on vastata kunnan rakentamisesta, tilapalveluista, kunnallistekniikasta lukuun ottamatta vesi- ja viemärihuoltoa, mittaustoimesta, maankäytön suunnittelun valmistelusta, yleisistä alueista, kunnalle kuuluvista liikenneväylistä, yksityisteistä, kunnan metsistä, kaukolämmöstä ja moottorikelkkareiteistä, kunnan rakennusvalvonnasta ja ympäristönsuojelusta sekä maastoliikennelain ja vesilain mukaisista lupa- ja valvontaviranomaistehtävistä.

TEKNINEN 2017

Tekniikan painopistealueet

- Kaavoitettuja tontteja elinkeinotoimintaan, asumiseen ja lomarakentamiseen
- Yleisten alueiden ja asemakaavakatujen yllä- ja kunnossapito
- Viranomaislupien käsittely
- Kiinteistöhuollon ja –palvelun järjestäminen kunnan omistuksessa olevissa kiinteistöissä
- Kunnan rakentaminen ja peruskorjaustoimet ennakoivasti ja taloudellisesti
- Lähiliikuntapaikkojen yllä- ja kunnossapito
- Toiminta Enontekiön sähkö Oy:n, Enontekiön Vesihuolto Oy:n sekä Enontekiön Kehitys Oy:n kanssa yhteistyössä

Tehtävä

Luoda puitteet kuntalaisten jokapäiväiselle hyvinvoinnille sekä elinkeinotoiminnalle: kaavoituksen, rakentamisen, rakennusvalvonnan sekä ympäristösuojelullisten näkökulmien kautta.

Tekniikan tehtävänä on vastata kunnan rakentamisesta, tilapalveluista, kunnallistekniikasta lukuun ottamatta vesi- ja viemärihuoltoa, mittaustoimesta, maankäytön suunnittelun valmistelusta, yleisistä alueista, kunnalle kuuluvista liikenneväylistä, yksityisteistä, kunnan metsistä, kaukolämmöstä ja moottorikelkkareiteistä, kunnan rakennusvalvonnasta ja ympäristönsuojelusta sekä maastoliikennelain ja vesilain mukaisista lupa- ja valvontaviranomaistehtävistä.

HYVINVOIVA KUNTALAINEN	**Tavoitteet**	**Mittarit**
Tekniset palvelut mahdollistavat viihtyisän ja terveellisen asumisen, toiminnan, rakentamisen sekä elinkeinotoiminnan kunnan alueella.	Enontekiön kunnan alueella riittävästi eri toimintoihin kaavoitettuja tontteja Lähiliikuntapaikat hoidettuna	Tonttien määrä ja myydyt tontit. Huomautusten määrä
Koulutus ja ammattitaidon ylläpito Työhyvinvointi	Työssä kehittymistä ja ammattitaidon ylläpitoa kannustetaan Työhyvinvointisuunnitelman tavoitteiden saavuttaminen Henkilöstön kuormitus kohtuullinen	Koulutussuunnitelman toteutumisen seuranta Sairauspoissaolojen lkm. Työtyytyväisyys, kysely 2 kertaa valtuustokaudessa
LUONTOMATKAILUN EDISTÄMINEN SEKÄ PORO- JA LUONTAISELINKEINOJEN TUKEMINEN	**Tavoitteet**	**Mittarit**

Kunnan maapoliittisen ohjelman toteuttaminen ekologiset näkökohdat huomioon ottaen	Kaavoituksella tuetaan kunnan kehitys-strategiaa	Voimassa olevat kaavat Käynnissä olevat kaava-prosessit
Viranomaisten toiminta lupa-asioiden käsittelyssä asiantuntevaa ja asiakas-ta neuvovaa	Viranomaislupien käsittely jouhevaa, käsittelyaikojen ollessa kohtuulliset	Lupien käsittelyaika Lupien lukumäärä
HYVÄ JOHTAMINEN JA HALLINTO	**Tavoitteet**	**Mittarit**
Teknisen lautakunnan toiminta ja laadukas val-mistelu	Kokoustoiminta säännöllistä	Käsiteltyjen pykälien lu-kumäärä Kokousmateriaalin laatu ja siitä tehdyt huomau-tukset
Realistinen budjetointi, talouden hallinta ja bud-jetissa pysyminen	Taloudellisen tilanteen aktiivinen seu-ranta	Kokousten lukumäärä
	Ulkopuolisen rahoituksen hankkiminen hankkeisiin	Vuosittainen talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukainen seuranta ja raportointi Rahoitusta saaneiden hankkeiden määrä

Vastuualue: Tekninen lautakunta	**TP 2015**	**TA 2016**	**TA 2017**	**TS 2018**	**TS 2019**
Vakinainen henkilöstö					
kokoaikaiset	13	13	13	13	13
osa-aikaiset					
Määräaikainen henkilöstö (ilman sijaisia ja palkka-tuella palkattuja)					
kokoaikaiset	4	4	2	2	2
osa-aikaiset					
Yhteensä	17	17	15	15	15

3 TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa osoittaa, kuinka tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Tuloslaskelma sisältää varsinaisten käyttötalouden toimintojen menojen ja tulojen yhdistelmät, joista johdetaan toimintakate. Lisäksi tuloslaskelmassa **määritellään vuosikate ja tilikauden tulos.**

Toimintakate ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulos. Vuosikate ilmoittaa, riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuneet kulut eli käyttöomaisuuden poistot. Ennen vuosikatetta esitetään vain säännönmukaisen toiminnan tuotot ja kulut.

Talouden tasapainon tärkein arviointikriteeri on vuosikate. vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:
Vuosikate prosenttia poistoista = 100* Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset.
Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenosta valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan varauksia tai vapaata omaa pääomaa Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään tuloksen käsittelyerät eli vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset.

4 INVESTOINTIOSA

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille. Useamman vuoden aikana toteuttava investointihanke jaetaan eri vuosille.

Investointiosassa valtuusto hyväksyy kustannusarviot, määrärahat ja tuloarviot hankkeille tai hankeryhmille. Hankkeet ja hankeryhmät ryhmitellään toimielimittäin ja tarvittaessa tehtävittäin. Investoinneiksi katsotaan kunnassa 8.400 € tai yli maksavat hankkeet ja hankinnat.

Investointiosan tuloarviona esitetään arvioidut valtion ja muiden yhteisöjen rahoitusosuudet investointimenoihin.

Vuonna 2013 perustettu taloustyöryhmä tekee laajan tarkastelun kunnan investointitarpeista. Taloustyöryhmä myös seuraa tiiviisti investointien toteutumista.

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj.uutos 2017	%	TS2017 2018	TS2018 2019	Tot 12
099031 Kiinteistöjen osto							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Muut menot		-50.000	-200.000	00,0	-50	-50	-1.240
9030 MUUT INVESTOINTI		-50.000	-200.000	00,0	-50	-50	-1.240
9000 INVESTOINTIMENOT		-50.000	-200.000	00,0	-50	-50	-1.240
9049 INVESTOINTITULOT							
9050 KÄYTTÖOMAISUUDEN							
Inv/Käyttöomaisuuden							2.185
9050 KÄYTTÖOMAISUUDEN							2.185
9049 INVESTOINTITULOT							2.185
9080 INVESTOINNIT NETT	0	-50.000	-200.000	00,0	-50	-50	945
099032 Lapin sähkövoima (Kejo lainanlyhennys)							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Muut menot	-1.339						-2.515
9030 MUUT INVESTOINTI	-1.339						-2.515
9000 INVESTOINTIMENOT	-1.339						-2.515
9080 INVESTOINNIT NETT	-1.339	0	0		0	0	-2.515
099051 Kilpisjärven monitoimitalo							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Tarvikeet, oma r							-162.034
Inv/Palvelukset, oma		-1.650.000	-2.800.000	69,7			-724.455
Inv/Muut menot, oma							-1.300
9001 OMA RAKENTAMINEN		-1.650.000	-2.800.000	69,7			-887.789
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Muut menot							-149
9030 MUUT INVESTOINTI							-149
9000 INVESTOINTIMENOT		-1.650.000	-2.800.000	69,7			-887.938
9049 INVESTOINTITULOT							
9060 RAHOITUSOSUUDET							
Inv/Rahoitusosuudet		1.650.000	2.800.000	69,7			685.004
9060 RAHOITUSOSUUDET		1.650.000	2.800.000	69,7			685.004
9070 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Muut tulot							100.000
9070 MUUT INVESTOINTI							100.000
9049 INVESTOINTITULOT		1.650.000	2.800.000	69,7			785.004
9080 INVESTOINNIT NETT	0	0	0		0	0	-102.933
099053 Liikuntahallin kunnostaminen							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Alv-palkat/Statu							-14.942
Inv/Muut henkilöstöm							-177
Inv/Tarvikeet, oma r	-12.445						23.607
Inv/Palvelukset, oma	-127.512				-500	-500	-56.753
Inv/Muut menot, oma	-228		-20.000	00,0			
9001 OMA RAKENTAMINEN	-140.185		-20.000	00,0	-500	-500	-48.265
9000 INVESTOINTIMENOT	-140.185		-20.000	00,0	-500	-500	-48.265
9049 INVESTOINTITULOT							
9060 RAHOITUSOSUUDET							
Inv/Rahoitusosuudet					250	250	

Budjetti ja suunnitelma

Virallinen talousarvio EUR
Ulkoinen 01.01.2017 - 31.12.2017

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj.uutos 2017	%	TS2017 2018	TS2018 2019	Tot 12
Inv/Rahoitusosuudet	60.000						
9060 RAHOITUSOSUUDET	60.000				250	250	
9049 INVESTOINTITULOT	60.000				250	250	
9080 INVESTOINNIT NETT	-80.185	0	-20.000	00,0	-250	-250	-48.265
099055 Terveysaseman kunnostus							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Alv-palkat/Statu	-10.657						-8.771
Inv/Muut henkilöstöm	-392						-95
Inv/Tarvikeet, oma r	-12.385						-10.868
Inv/Palvelukset, oma	-12.719	-100.000		00,0			-92.439
Inv/Muut menot, oma							-355
9001 OMA RAKENTAMINEN	-36.152	-100.000		00,0			-112.528
9000 INVESTOINTIMENOT	-36.152	-100.000		00,0			-112.528
9080 INVESTOINNIT NETT	-36.152	-100.000	0	00,0	0	0	-112.528
099057 Päiväkoti Hetta							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Alv-palkat/Statu	-180.957						
Inv/Muut henkilöstöm	-1.709						
Inv/Tarvikeet, oma r	-303.093						
Inv/Palvelukset, oma	-177.421						
Inv/Muut menot, oma	-94						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-663.275						
9000 INVESTOINTIMENOT	-663.275						
9080 INVESTOINNIT NETT	-663.275	0	0		0	0	0
099058 Luppokoti							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Tarvikeet, oma r		-40.000		00,0			-3.746
Inv/Palvelukset, oma							-37.091
9001 OMA RAKENTAMINEN		-40.000		00,0			-40.837
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Muut menot						-750	
9030 MUUT INVESTOINTI						-750	
9000 INVESTOINTIMENOT		-40.000		00,0		-750	-40.837
9049 INVESTOINTITULOT							
9060 RAHOITUSOSUUDET							
Inv/Rahoitusosuudet						375	
9060 RAHOITUSOSUUDET						375	
9049 INVESTOINTITULOT						375	
9080 INVESTOINNIT NETT	0	-40.000	0	00,0	0	-375	-40.837
099059 Karesuvannon koulun/monitoimitalo							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Rakennuttaminen						-650	
9030 MUUT INVESTOINTI						-650	
9000 INVESTOINTIMENOT						-650	
9049 INVESTOINTITULOT							
9060 RAHOITUSOSUUDET							
Inv/Rahoitusosuudet						325	
9060 RAHOITUSOSUUDET						325	
9049 INVESTOINTITULOT						325	

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj.uutos 2017	%	TS2017 2018	TS2018 2019	Tot 12
9080 INVESTOINNIT NETT	0	0	0		0	-325	0
099065 Kiinteistöjen kunnostus							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Muut menot, oma		-30.000	-30.000				
9001 OMA RAKENTAMINEN		-30.000	-30.000				
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Rakennuttaminen					-30	-30	
9030 MUUT INVESTOINTI					-30	-30	
9000 INVESTOINTIMENOT		-30.000	-30.000		-30	-30	
9080 INVESTOINNIT NETT	0	-30.000	-30.000		-30	-30	0
099066 Hetan paloasema							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Rakennuttaminen					-50		
9030 MUUT INVESTOINTI					-50		
9000 INVESTOINTIMENOT					-50		
9080 INVESTOINNIT NETT	0	0	0		-50	0	0
099067 Rami-tilat							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Muut menot, oma	-19.300						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-19.300						
9000 INVESTOINTIMENOT	-19.300						
9080 INVESTOINNIT NETT	-19.300	0	0		0	0	0
099068 Vanhusten tehost.palv.as.yksikkö							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Muut menot					-85		
9030 MUUT INVESTOINTI					-85		
9000 INVESTOINTIMENOT					-85		
9080 INVESTOINNIT NETT	0	0	0		-85	0	0
099101 Kilpisjärven osayleiskaava							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Palvelukset, oma		-30.000	-20.000	33,3			-6.233
9001 OMA RAKENTAMINEN		-30.000	-20.000	33,3			-6.233
9000 INVESTOINTIMENOT		-30.000	-20.000	33,3			-6.233
9080 INVESTOINNIT NETT	0	-30.000	-20.000	33,3	0	0	-6.233
099106 Karesuvannon asemakaava							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Palvelukset, oma						-15	
9001 OMA RAKENTAMINEN						-15	
9000 INVESTOINTIMENOT						-15	
9080 INVESTOINNIT NETT	0	0	0		0	-15	0
099108 Pohjois Kilpisjärven asemakaava							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Palvelukset, oma		-20.000	-25.000	25,0			-5.193

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj.uutos 2017	%	TS2017 2018	TS2018 2019	Tot 12
9001 OMA RAKENTAMINEN		-20.000	-25.000	25,0			-5.193
9000 INVESTOINTIMENOT		-20.000	-25.000	25,0			-5.193
9080 INVESTOINNIT NETT	0	-20.000	-25.000	25,0	0	0	-5.193
099110 Moottorikelkkareitit							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Tarvikeet, oma r	-194						
Inv/Palvelukset, oma	-7.429		-20.000	00,0			
9001 OMA RAKENTAMINEN	-7.622		-20.000	00,0			
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Rakennuttaminen					-30	-30	
9030 MUUT INVESTOINTI					-30	-30	
9000 INVESTOINTIMENOT	-7.622		-20.000	00,0	-30	-30	
9080 INVESTOINNIT NETT	-7.622	0	-20.000	00,0	-30	-30	0
099111 Kemi-Ounasjoen kalatien rahoitusosuus							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Muut menot	-1.188	-10.000	-8.400	16,0	-8	-8	-1.112
9030 MUUT INVESTOINTI	-1.188	-10.000	-8.400	16,0	-8	-8	-1.112
9000 INVESTOINTIMENOT	-1.188	-10.000	-8.400	16,0	-8	-8	-1.112
9080 INVESTOINNIT NETT	-1.188	-10.000	-8.400	16,0	-8	-8	-1.112
099112 Hetan alueen moottorikelkkareiti							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Alv-palkat/Statu							-2.500
Inv/Palvelukset, oma		-30.000		00,0			-175
9001 OMA RAKENTAMINEN		-30.000		00,0			-2.675
9000 INVESTOINTIMENOT		-30.000		00,0			-2.675
9080 INVESTOINNIT NETT	0	-30.000	0	00,0	0	0	-2.675
099114 Hetan kaukolämpöverkko							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Tarvikeet, oma r	-3.379						
Inv/Palvelukset, oma	-21.782						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-25.161						
9000 INVESTOINTIMENOT	-25.161						
9049 INVESTOINTITULOT							
9060 RAHOITUSOSUUDET							
Inv/Rahoitusosuudet	9.140						
9060 RAHOITUSOSUUDET	9.140						
9049 INVESTOINTITULOT	9.140						
9080 INVESTOINNIT NETT	-16.021	0	0		0	0	0
099116 Jyppyrän kaavatiet							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Palvelukset, oma			-165.000	00,0			
9001 OMA RAKENTAMINEN			-165.000	00,0			
9000 INVESTOINTIMENOT			-165.000	00,0			
9080 INVESTOINNIT NETT	0	0	-165.000	00,0	0	0	0
099118 Tuulivoimarakentamista ohjaava kaava							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj.uutos 2017	%	TS2017 2018	TS2018 2019	Tot 12
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Palvelukset, oma	-34.614						
9001 OMA RAKENTAMINEN	-34.614						
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Muut menot	-506						
9030 MUUT INVESTOINTI	-506						
9000 INVESTOINTIMENOT	-35.120						
9049 INVESTOINTITULOT							
9060 RAHOITUSOSUUDET							
Inv/Rahoitusosuudet	32.312						
9060 RAHOITUSOSUUDET	32.312						
9049 INVESTOINTITULOT	32.312						
9080 INVESTOINNIT NETT	-2.809	0	0		0	0	0
099120 Tulvasuojaus Tsahkaljoki/Kilpisjärvi							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Palvelukset, oma		-45.000	-45.000				
9001 OMA RAKENTAMINEN		-45.000	-45.000				
9000 INVESTOINTIMENOT		-45.000	-45.000				
9080 INVESTOINNIT NETT	0	-45.000	-45.000		0	0	0
099121 Enontekiön opas- ja virkistyskartta							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Palvelukset, oma			-12.000	00,0			
9001 OMA RAKENTAMINEN			-12.000	00,0			
9000 INVESTOINTIMENOT			-12.000	00,0			
9080 INVESTOINNIT NETT	0	0	-12.000	00,0	0	0	0
099151 ATK-Hankinnat							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Tarvikeet, oma r	-1.198				-20	-20	
9001 OMA RAKENTAMINEN	-1.198				-20	-20	
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Käyttöomaisuuden	-4.129						
9030 MUUT INVESTOINTI	-4.129						
9000 INVESTOINTIMENOT	-5.327				-20	-20	
9080 INVESTOINNIT NETT	-5.327	0	0		-20	-20	0
099163 Autojen uusiminen							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Käyttöomaisuuden					-30	-15	
Inv/Muut menot			-30.000	00,0			
9030 MUUT INVESTOINTI			-30.000	00,0	-30	-15	
9000 INVESTOINTIMENOT			-30.000	00,0	-30	-15	
9080 INVESTOINNIT NETT	0	0	-30.000	00,0	-30	-15	0
099168 ATK/vuosittaiset hankinnat							
Sisältää vuosittaiset tietokonehankinnat, asianhallintajärjestelmän sekä sähköinen kokous ja sähköinen asiointi -järjstelmät.							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Muut menot		-18.500	-49.000	64,9	-28	-19	

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj.uutos 2017	%	TS2017 2018	TS2018 2019	Tot 12
9030 MUUT INVESTOINTI		-18.500	-49.000	64,9	-28	-19	
9000 INVESTOINTIMENOT		-18.500	-49.000	64,9	-28	-19	
9080 INVESTOINNIT NETT	0	-18.500	-49.000	64,9	-28	-19	0
099169 Mediatri-tietojärjestelmä							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Käyttöomaisuuden			-25.000	00,0			
9030 MUUT INVESTOINTI			-25.000	00,0			
9000 INVESTOINTIMENOT			-25.000	00,0			
9080 INVESTOINNIT NETT	0	0	-25.000	00,0	0	0	0
099170 Kirjastoautomaatti							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Muut menot			-10.000	00,0			
9030 MUUT INVESTOINTI			-10.000	00,0			
9000 INVESTOINTIMENOT			-10.000	00,0			
9080 INVESTOINNIT NETT	0	0	-10.000	00,0	0	0	0
Yhteensä							
0005 INVESTOINNIT							
9000 INVESTOINTIMENOT							
9001 OMA RAKENTAMINEN							
Inv/Alv-palkat/Statu	-191.614						-26.212
Inv/Muut henkilöstöm	-2.100						-271
Inv/Tarvikeet, oma r	-332.694	-40.000		00,0	-20	-20	-153.041
Inv/Palvelukset, oma	-381.478	-1.875.000	-3.087.000	64,6	-500	-515	-922.340
Inv/Muut menot, oma	-19.622	-30.000	-50.000	66,7			-1.655
9001 OMA RAKENTAMINEN	-927.508	-1.945.000	-3.137.000	61,3	-520	-535	-1.103.520
9030 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Käyttöomaisuuden	-4.129		-25.000	00,0	-30	-15	
Inv/Rakennuttaminen					-110	-710	
Inv/Muut menot	-3.033	-78.500	-297.400	78,9	-171	-827	-5.016
9030 MUUT INVESTOINTI	-7.162	-78.500	-322.400	10,7	-311	-1.552	-5.016
9000 INVESTOINTIMENOT	-934.670	-2.023.500	-3.459.400	71,0	-831	-2.087	-1.108.536
9049 INVESTOINTITULOT							
9050 KÄYTTÖOMAISUUDEN							
Inv/Käyttöomaisuuden							2.185
9050 KÄYTTÖOMAISUUDEN							2.185
9060 RAHOITUSOSUUDET							
Inv/Rahoitusosuudet	32.312				250	575	
Inv/Rahoitusosuudet	69.140	1.650.000	2.800.000	69,7		375	685.004
9060 RAHOITUSOSUUDET	101.452	1.650.000	2.800.000	69,7	250	950	685.004
9070 MUUT INVESTOINTI							
Inv/Muut tulot							100.000
9070 MUUT INVESTOINTI							100.000
9049 INVESTOINTITULOT	101.452	1.650.000	2.800.000	69,7	250	950	787.190
9080 INVESTOINNIT NETT	-833.218	-373.500	-659.400	76,5	-581	-1.137	-321.346

5 RAHOITUSOSA

Rahoitusosassa osoitetaan, miten kunnan menot rahoitetaan ja kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin. Rahoitusosaan kootaan tulorahoituksen ja investointien sekä anto- ja ottolainauksen kassavirrat yhteen laskelmaan. Kunnan toiminnan häiriötön jatkuminen edellyttää, että rahan lähteiden on katettava rahan käyttö. Mikäli tulorahoitus ei riitä menoihin, kunnan on rahoitusosassa osoitettava tarvittava rahoitus. Kunta voi kattaa rahoitustarvettaan lainanotolla tai vapauttamalla rahoitus- tai vaihto-omaisuuteen sitoutunutta pääomaa.

ENONTEKIÖN KUNTA	TP 2015	Bud.2016	Bud.2017	Bud.2018	Bud.2019
RAHOITUSLASKELMA					
9315 TULORAHOITUS					
9320 VUOSIKATE	361486	446 210	936 120	1 093 000	3 453 000
9325 SATUNNAISET ERÄT					
9330 TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT					
9331 Pakolliset varaukset					
9332 MUUT OIKAISUT					
9330 TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT					
9315 TULORAHOITUS	361 486	446 210	936 120	1 093 000	3 453 000
9350 INVESTOINNIT					
9355 KÄYTTÖOMAISUUSINVESTOINNIT	-934 670	2 023 500	-3 459 400	-831 000	-2 087 000
9360 RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTE	101 452	1 650 000	2 800 000	250 000	950 000
9365 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTITULO					
9366 KÄYTTÖOMAISUUDEN VARS.MYYN					
9365 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTITULO					
9350 INVESTOINNIT	-833 218	-373 500	-639 400	-581 000	-1 137 000
9310 KASSAVIRTA/VARS.TNTA JA INVES	-471 732	72 710	296 720	512 000	2 316 000
9400 RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA					
9410 ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
9411 ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSE					
9415 ANTOLAINOJEN VÄHENNYKSET					
9410 ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
9460 LAINAKANNAN MUUTOKSET					
9461 PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LIS	1 970 000	1 140 000	1 620 000	1 200 000	1 400 000
9465 PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄH	-930 943	-1 131 000	-608 000	-768 000	-830 000
9468 LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUU	-653000				
9460 LAINAKANNAN MUUTOKSET	386 057	9 000	1 012 000	432 000	570 000
9480 MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSE					
9481 TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA					
9482 VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS					
9485 LYHYTAIKAISTEN SAAMISTEN MU					
9486 KOROTT. PITKÄ- JA LYHYTAIK.					
9480 MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSE	176 690	81 710	1 308 720	1 029 000	2 886 000
9400 RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA					
9490 KASSAVAROJEN MUUTOS					
9500 KASSAVARAT 31.12.					
9501 KASSAVARAT 1.1.					
9502 KASSAVAROJEN MUUTOS					

Budjetti ja suunnitelma

Virallinen talousarvio
Ulkoinen

01.01.2017 - 31.12.2017

EUR

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2018 2018	TS2019 2019	Tot5 2016
080001 Toiminnan rahoitus							
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄ	0	0	0		0	0	0
0003 TULOSLASKELMA							
5000 Verotulot							
5000 Kunnan tulovero	4.862.702	5.055.000	5.116.000	1,2	5.167	5.219	2.305.320
5100 Kiinteistövero	822.630	840.000	849.000	1,1	857	866	4.016
5200 Osuus yhteisöve	337.891	342.000	345.000	0,9	345	345	180.095
5000 Verotulot	6.023.223	6.237.000	6.310.000	1,2	6.369	6.430	2.489.431
5500 Valtionosuudet							
5500 Yleinen valtion	8.832.996	8.605.600	8.832.118	2,6	8.943	3.412	3.698.538
5500 Valtionosuudet	8.832.996	8.605.600	8.832.118	2,6	8.943	3.412	3.698.538
6999 VUOSIKATE	14.856.219	14.842.600	15.142.118	2,0	15.312	9.842	6.187.969
8499 TILIKAUDEN TULOS	14.856.219	14.842.600	15.142.118	2,0	15.312	9.842	6.187.969
8800 TILIKAUDEN YLI-/	14.856.219	14.842.600	15.142.118	2,0	15.312	9.842	6.187.969
080002 Korot							
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄ	0	0	0		0	0	0
0003 TULOSLASKELMA							
6000 Rahoitustuotot j							
6001 Korkotuotot							
6000 Korkotuotot an	137						
6020 Korkotuotot si	0						
6030 Maksuliikennet							39
6001 Korkotuotot	137						39
6100 Muut rahoitustu							
6100 Osinkotuotot j		500	500		1	1	
6120 Verotilitysten	1.519	500	500		1	1	130
6130 Viivästyskorko	5.301	7.000	7.000		7	7	3.825
6140 Peruspääoman k	-6.471	13.000	13.000		13	13	
6170 Muut rahoitust	12						3
6100 Muut rahoitustu	362	21.000	21.000		22	22	3.958
6200 Korkokulut							
6210 Korkokulut lai	-93.174	-141.400	-150.000	6,1	-150	-150	-32.062
6240 Maksuliikennet		-500	-500		-1	-1	-36
6200 Korkokulut	-93.174	-141.900	-150.500	6,1	-151	-151	-32.098
6300 Muut rahoitusku							
6310 Verotilitysten		-200	-200				-18
6320 Viivästyskorot	-1.584	-2.000	-2.000		-2	-2	-340
6350 Luottoprovisio	-1.108	-1.700	-1.700		-2	-2	-274
6380 Muut rahoitusk	-172	-2.000	-2.000		-2	-2	-315
6300 Muut rahoitusku	-2.864	-5.900	-5.900		-6	-6	-947
6000 Rahoitustuotot j	-95.540	-126.800	-135.400	6,8	-135	-135	-29.049
6999 VUOSIKATE	-95.540	-126.800	-135.400	6,8	-135	-135	-29.049
8499 TILIKAUDEN TULOS	-95.540	-126.800	-135.400	6,8	-135	-135	-29.049
8800 TILIKAUDEN YLI-/	-95.540	-126.800	-135.400	6,8	-135	-135	-29.049
080003 Muu rahoitus							
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄ	0	0	0		0	0	0
0003 TULOSLASKELMA							
6000 Rahoitustuotot j							
6100 Muut rahoitustu							
6100 Osinkotuotot j	1.781	2.000	2.000		2	2	
6130 Viivästyskorko							7
6140 Peruspääoman k	18						
6170 Muut rahoitust	34.662	10.000	10.000		10	10	566
6171 Kejo/Vuokratuo	466.921	405.400	368.400	-9,1	368	368	149.300
6100 Muut rahoitustu	503.382	417.400	380.400	-8,9	380	380	149.874
6300 Muut rahoitusku							
6380 Muut rahoitusk	-68.695	-50.000	-50.000		-50	-50	-49.277

Budjetti ja suunnitelma

Virallinen talousarvio EUR
Ulkoinen 01.01.2017 - 31.12.2017

	Tilinp. 2015	Ed.budj 2016	Budj. 2017	Muutos %	TS2018 2018	TS2019 2019	Tot5 2016
6382 Osakassähkömak	-95.879	-100.000	-100.000		-100	-100	-56.170
6300 Muut rahoitusku	-164.574	-150.000	-150.000		-150	-150	-105.448
6000 Rahoitustuotot j	338.807	267.400	230.400	-13,8	230	230	44.426
6999 VUOSIKATE	338.807	267.400	230.400	-13,8	230	230	44.426
8499 TILIKAUDEN TULOS	338.807	267.400	230.400	-13,8	230	230	44.426
8800 TILIKAUDEN YLI-/	338.807	267.400	230.400	-13,8	230	230	44.426
RAHOITUS							
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄ	0	0	0		0	0	0
0003 TULOSLASKELMA							
5000 Verotulot							
5000 Kunnan tulovero	4.862.702	5.055.000	5.116.000	1,2	5.167	5.219	2.305.320
5100 Kiinteistövero	822.630	840.000	849.000	1,1	857	866	4.016
5200 Osuus yhteisöve	337.891	342.000	345.000	0,9	345	345	180.095
5000 Verotulot	6.023.223	6.237.000	6.310.000	1,2	6.369	6.430	2.489.431
5500 Valtionosuudet							
5500 Yleinen valtion	8.832.996	8.605.600	8.832.118	2,6	8.943	3.412	3.698.538
5500 Valtionosuudet	8.832.996	8.605.600	8.832.118	2,6	8.943	3.412	3.698.538
6000 Rahoitustuotot j							
6001 Korkotuotot							
6000 Korkotuotot an	137						
6020 Korkotuotot si	0						
6030 Maksuliikennet							39
6001 Korkotuotot	137						39
6100 Muut rahoitustu							
6100 Osinkotuotot j	1.781	2.500	2.500		3	3	
6120 Verotilitysten	1.519	500	500		1	1	130
6130 Viivästyskorko	5.301	7.000	7.000		7	7	3.832
6140 Peruspääoman k	-6.452	13.000	13.000		13	13	
6170 Muut rahoitust	34.674	10.000	10.000		10	10	569
6171 Kejo/Vuokratuo	466.921	405.400	368.400	-9,1	368	368	149.300
6100 Muut rahoitustu	503.743	438.400	401.400	-8,4	402	402	153.831
6200 Korkokulut							
6210 Korkokulut lai	-93.174	-141.400	-150.000	6,1	-150	-150	-32.062
6240 Maksuliikennet		-500	-500		-1	-1	-36
6200 Korkokulut	-93.174	-141.900	-150.500	6,1	-151	-151	-32.098
6300 Muut rahoitusku							
6310 Verotilitysten		-200	-200				-18
6320 Viivästyskorot	-1.584	-2.000	-2.000		-2	-2	-340
6350 Luottoprovisio	-1.108	-1.700	-1.700		-2	-2	-274
6380 Muut rahoitusk	-68.867	-52.000	-52.000		-52	-52	-49.592
6382 Osakassähkömak	-95.879	-100.000	-100.000		-100	-100	-56.170
6300 Muut rahoitusku	-167.438	-155.900	-155.900		-156	-156	-106.395
6000 Rahoitustuotot j	243.268	140.600	95.000	-32,4	95	95	15.377
6999 VUOSIKATE	15.099.486	14.983.200	15.237.118	1,7	15.407	9.937	6.203.346
8499 TILIKAUDEN TULOS	15.099.486	14.983.200	15.237.118	1,7	15.407	9.937	6.203.346
8800 TILIKAUDEN YLI-/	15.099.486	14.983.200	15.237.118	1,7	15.407	9.937	6.203.346

LIITTEET

LIITE 1

ENONTEKIÖN KUNNAN OPPILASENNUSTE **13.9.2016**

Lukuvuosi 2016 - 17

Lk	Hetta	Karesuvanto	Peltovuoma	Kilpisjärvi	yht.
0.	11	6	4	2	23
1.	9	6	2	2	19
2.	10	3	0	1	14
3.	14	3		0	17
4.	5	3		2	10
5.	7	2		2	11
6.	10	4		0	14
YHT.	**66**	**27**	**6**	**9**	**108**
7.	11			2	13
8.	12			0	12
9.	12			1	13
YHT.	**35**			**3**	**38**
YHT.	**101**	**27**	**6**	**12**	**146**

Lukuvuosi 2017 - 18

Lk	Hetta	Karesuvanto	Peltovuoma	Kilpisjärvi	yht.
0.	8	6	3	2	19
1.	11	6	4	2	23
2.	9	6	2	2	19
3.	10	3		1	14
4.	14	3		0	17
5.	5	3		2	10
6.	7	2		2	11
YHT.	**64**	**29**	**9**	**11**	**113**
7.	14			0	14
8.	11			2	13
9.	12			0	12
YHT.	**37**			**2**	**39**
YHT.	**101**	**29**	**9**	**13**	**152**

Lukuvuosi 2018 - 19

Lk	Hetta	Karesuvanto	Peltovuoma	Kilpisjärvi	yht.
0.	11	5	4	2	22
1.	8	6	3	2	19
2.	11	6	4	2	23
3.	11	6		2	19
4.	10	3		1	14
5.	14	3		0	17
6.	5	3		2	10
YHT.	**70**	**32**	**11**	**11**	**124**
7.	9			2	11
8.	14			0	14
9.	11			2	13
YHT.	**34**			**4**	**38**
YHT.	**104**	**32**	**11**	**15**	**162**

Lukuvuosi 2019 - 20

Lk	Hetta	Karesuvanto	Peltovuoma	Kilpisjärvi	yht.
0.	11	4	2	0	17
1.	11	5	4	2	22
2.	8	6	3	2	19
3.	15	6		2	23
4.	11	6		2	19
5.	10	3		1	14
6.	14	3		0	17
YHT.	**80**	**33**	**9**	**9**	**131**
7.	8			2	10
8.	9			2	11
9.	14			0	14
YHT.	**31**			**4**	**35**
YHT.	**111**	**33**	**9**	**13**	**166**

Lukuvuosi 2020 - 21

Lk	Hetta	Karesuvanto	Peltovuoma	Kilpisjärvi	yht.
0.	6	1	5	0	12
1.	11	4	2	0	17
2.	11	5	4	2	22
3.	11	6		2	19
4.	15	6		2	23
5.	11	6		2	19
6.	10	3		1	14
YHT.	**75**	**31**	**11**	**9**	**126**
7.	17			0	17

8.	8			2	10
9.	9			2	11
YHT.	**34**			**4**	**38**
YHT.	**109**	**31**	**11**	**13**	**164**

Lukuvuosi 2021 - 22

Lk	Hetta	Karesuvanto	Peltovuoma	Kilpisjärvi	yht.
0.	4	2	4	2	12
1.	6	1	5	0	12
2.	11	4	2	0	17
3.	15	5		2	22
4.	11	6		2	19
5.	15	6		2	23
6.	11	6		2	19
YHT.	**73**	**30**	**11**	**10**	**124**
7.	13			1	14
8.	17			0	17
9.	8			2	10
YHT.	**38**			**3**	
YHT.	**111**	**30**	**11**	**13**	**165**

Lukuvuosi 2022 - 23

Lk	Hetta	Karesuvanto	Peltovuoma	Kilpisjärvi	yht.
0.	5	0	1	1	7
1.	4	2	4	2	12
2.	6	1	5	0	12
3.	13	4		0	17
4.	15	5		2	22
5.	11	6		2	19
6.	15	6		2	23
YHT.	**69**	**24**	**10**	**9**	**112**
7.	18			2	20
8.	13			1	14
9.	17			0	17
YHT.	**48**			**3**	**51**
YHT.	**117**	**24**	**10**	**12**	**163**

Liite 2

Toimintakatteen (nettomenot) jakautuminen hallintokunnittain tp 2015 ja tae 2017

	2015 tp		2017 ta-esitys	
HALLINTO	Toimintakate €	%	Toimintakate €	%
Vaalit	4758	0,0 %	12000	1,02 %
Tilintarkastus	7703	0,6 %	11860	1,01 %
Kunnanvaltuusto	16952	1,4 %	20540	1,74 %
Kunnanhallitus	122724	9,9 %	151640	12,85 %
Keskustoimisto	162564	13,1 %	278720	23,62 %
Henkilöstöhallinto	-209	0,0 %	2570	0,22 %
Toimistopalveluyksikkö	256969	20,6 %	0	0,00 %
ATK-palvelu	101661	8,2 %	113070	9,58 %
Kunnallisverotus	43707	3,5 %	42800	3,63 %
Toimikunnat	2189	0,2 %	2720	0,23 %
Suhdetoiminta ja edustus	810	0,1 %	7000	0,59 %
Tiedotustoiminta	12101	1,0 %	15900	1,35 %
Muu toiminta	35481	2,8 %	33200	2,81 %
Oikeustoimi	10150	0,8 %	10000	0,85 %
Työsuojelu	3790	0,3 %	4710	0,40 %
M-E Ky palkanlaskenta	1480	0,1 %	530	0,04 %
Työllistäminen	-311	0,0 %	6250	0,53 %
Elinkeinotoimi	368997	29,6 %	397000	33,64 %
Lentoliikenne	41293	3,3 %	5000	0,42 %
Maaseututoimi	49719	4,0 %	49600	4,20 %
Väärtipäivät	5466	0,4 %	6000	0,51 %
Hallinnon auto yht 280	-3122	-0,3 %	-2940	-0,25 %
Hallinnon auto yht 284	-3287	-0,3 %	-2940	-0,25 %
Ikäihmisten neuvosto	1055	0,1 %	1570	0,13 %
yhteispalvelupiste/virtu	2765	0,2 %	5200	0,44 %
Kunnan juhlavuosi 2017			8000	0,68 %
Yhteensä	**1245405**	99,6 %	**1180000**	100,00 %

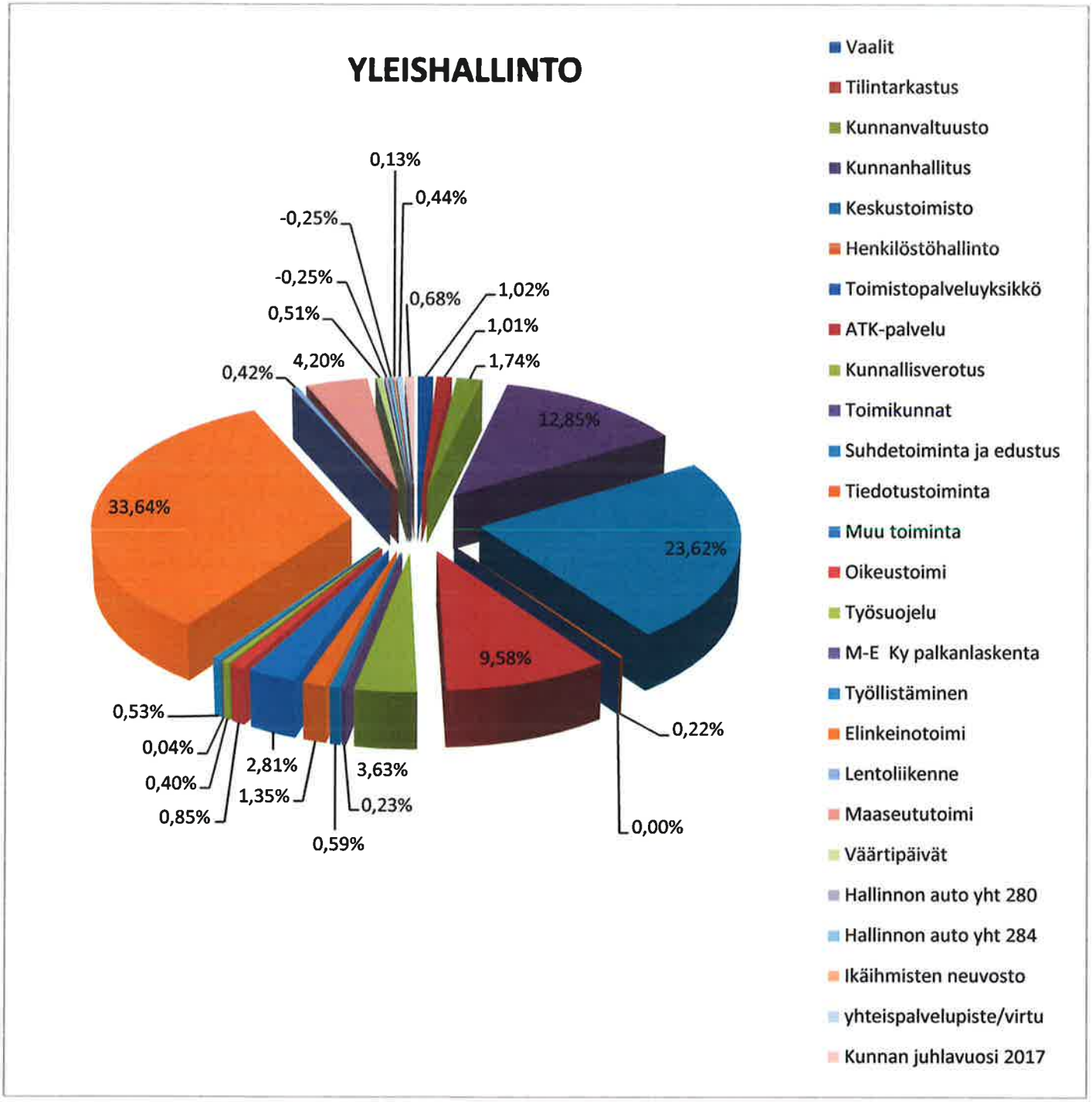
YLEISHALLINTO
0,13%
0,44%
-0,25%
-0,25%
0,68%
1,02%
0,51%
1,01%
4,20%
1,74%
0,42%
12,85%
33,64%
23,62%
9,58%
0,53%
0,22%
0,04%
2,81%
3,63%
0,40%
1,35%
0,23%
0,85%
0,59%
0,00%
Vaalit
Tilintarkastus
Kunnanvaltuusto
Kunnanhallitus
Keskustoimisto
Henkilöstöhallinto
Toimistopalveluyksikkö
ATK-palvelu
Kunnallisverotus
Toimikunnat
Suhdetoiminta ja edustus
Tiedotustoiminta
Muu toiminta
Oikeustoimi
Työsuojelu
M-E Ky palkanlaskenta
Työllistäminen
Elinkeinotoimi
Lentoliikenne
Maaseututoimi
Väärtipäivät
Hallinnon auto yht 280
Hallinnon auto yht 284
Ikäihmisten neuvosto
yhteispalvelupiste/virtu
Kunnan juhlavuosi 2017

	2015 tp		2017 ta-esitys	
SIVISTYSTOIMI	Toimintakate €	%	Toimintakate €	
Sivistystoimen hallinto	68449	1,4 %	76410	1,65 %
Sivistystoimen auto YHT-286	-6258	-0,1 %	-2250	-0,05 %
Hetan yhtenäinen peruskoulu	1262875	26,6 %	1221030	26,32 %
Karesuvannon koulu	318951	6,7 %	317980	6,85 %
Kilpisjärven koulu	337248	7,1 %	331880	7,15 %
Peltovuoman koulu	275861	5,8 %	202640	4,37 %
Osaava-hanke pol 203aLAAVI	787	0,0 %	0	0,00 %
Tasa-arvo koulukoutsi	6086	0,1 %	0	0,00 %
Kerhotoiminnan kehittäminen 242-517-2014	5347	0,1 %	0	0,00 %
KV-hanke	1611	0,0 %	0	0,00 %
ESR EMOK Hanke	5718	0,1 %	16920	0,36 %
Somapaikka oppia hanke	8450	0,2 %	70	0,00 %
Osaava-opetuksella tulevaisuuteen	1032	0,0 %	0	0,00 %
ESR EMOK 2/Flat Rate	4932	0,1 %	2700	0,06 %
KV Hanke 2	2690	0,1 %	0	0,00 %
Kerhohanke 2015-2016			1500	0,03 %
Esi- ja perusopetuksen kehittäminen	1753	0,0 %	0	0,00 %
KalottiKulttuuri tunturilapsille			2500	0,05 %
KV tuntureiden lapset maailmalla			5000	0,11 %
Tasa-arvo saamenkielinen koulunk. Ohj.			4360	0,09 %
Erälukio	446775	9,4 %	534160	11,51 %
Saamelaismusiikin aikuiskoulutushanke	2000	0,0 %	2500	0,05 %
Arktista pegogiikkaa			5000	0,11 %
Revontuliopisto	78495	1,7 %	92720	2,00 %
Keskuskeittiö	301421	6,3 %	393140	8,47 %
Siivouspalveluyksikkö	216629	4,6 %	249740	5,38 %
Ruuankuljetusauto	1568	0,0 %	4450	0,10 %
Erityis-ja varhaiskasvatus	72078	1,5 %	40520	0,87 %
Perhepäivähoito	59207	1,2 %	24000	0,52 %
Päiväkoti Miessi	34257	0,7 %	0	0,00 %
Päiväkoti Peltovuoma	58260	1,2 %	112630	2,43 %
Päiväkoti Saana	122351	2,6 %	135580	2,92 %
Päiväkoti Touhula	160383	3,4 %	140760	3,03 %
Päiväkoti Vilpertti	72639	1,5 %	0	0,00 %
Esikoululaisten iltapäivätoiminta			0	0,00 %
Karesuvanto saamenk.päivähoito	62148	1,3 %	51000	1,10 %
Saamenk.kielikylpykerho	-115	0,0 %	6000	0,13 %
Päiväkoti Vekkula	88729	1,9 %	0	0,00 %
Päiväkoti Vesseli	71929	1,5 %	0	0,00 %
Albbas ryhmäpäiväkoti	10061	0,2 %	0	0,00 %
Peltovuoman saamenkielinen ryhmäpäiväkoti	33300	0,7 %	0	0,00 %
Päiväkoti Riekko osasto Miessi	33852	0,7 %	75990	1,64 %
Päiväkoti Riekko osasto 2 pienet	40794	0,9 %	107690	2,32 %
Päiväkoti Riekko osasto 3	53241	1,1 %	140320	3,02 %
Kirjastotoimi	145182	3,1 %	58470	1,26 %
Kirjastoauto	4498	0,1 %	8000	0,17 %
Kaamoksesta kesään 387-2014	3395	0,1 %	0	0,00 %
Kulttuuripalvelut	27501	0,6 %	56860	1,23 %
Nuorisotoimi	28940	0,6 %	33350	0,72 %
NUKU-projekti	103	0,0 %	0	0,00 %
Nuorisoneuvosto	4	0,0 %	0	0,00 %
Tietopankki lanit nuorille	887	0,0 %	0	0,00 %
Elokuvatoiminta	-5869	-0,1 %	0	0,00 %
3-9 luokkien iltapäiväkerho	4304	0,1 %	1360	0,03 %
Etsivä nuorisotyö	6070	0,1 %	10000	0,22 %
Elokuvateatteri	8840	0,2 %	0	0,00 %
Nuorten työpaja	63210	1,3 %	11530	0,25 %
Monialainen MOP	4734	0,1 %	0	0,00 %
Monialainen MOP Flat rate	70	0,0 %	0	0,00 %
Liikuntatoimi	58158	1,2 %	75270	1,62 %
Liikuntatapahtumat	472	0,0 %	2000	0,04 %
Liikunnan kehittämisraha	1974	0,0 %	4080	0,09 %
KKI-toiminta	3301	0,1 %	4230	0,09 %
Lihku Matkai hanke	1847	0,0 %	2300	0,05 %
Maastopyöräreitit	-11298	-0,2 %	0	0,00 %
Liikuntahalli	19311	0,4 %	34820	0,75 %
Hetta Hiihtomaa	54812	1,2 %	17430	0,38 %
Lumen ja jäänveisto			5000	0,11 %
Terveet tavat	12553	0,3 %	18360	0,40 %
Yhteensä	**4748533**	100,0 %	**4640000**	100,00 %

SIVISTYSTOIMI

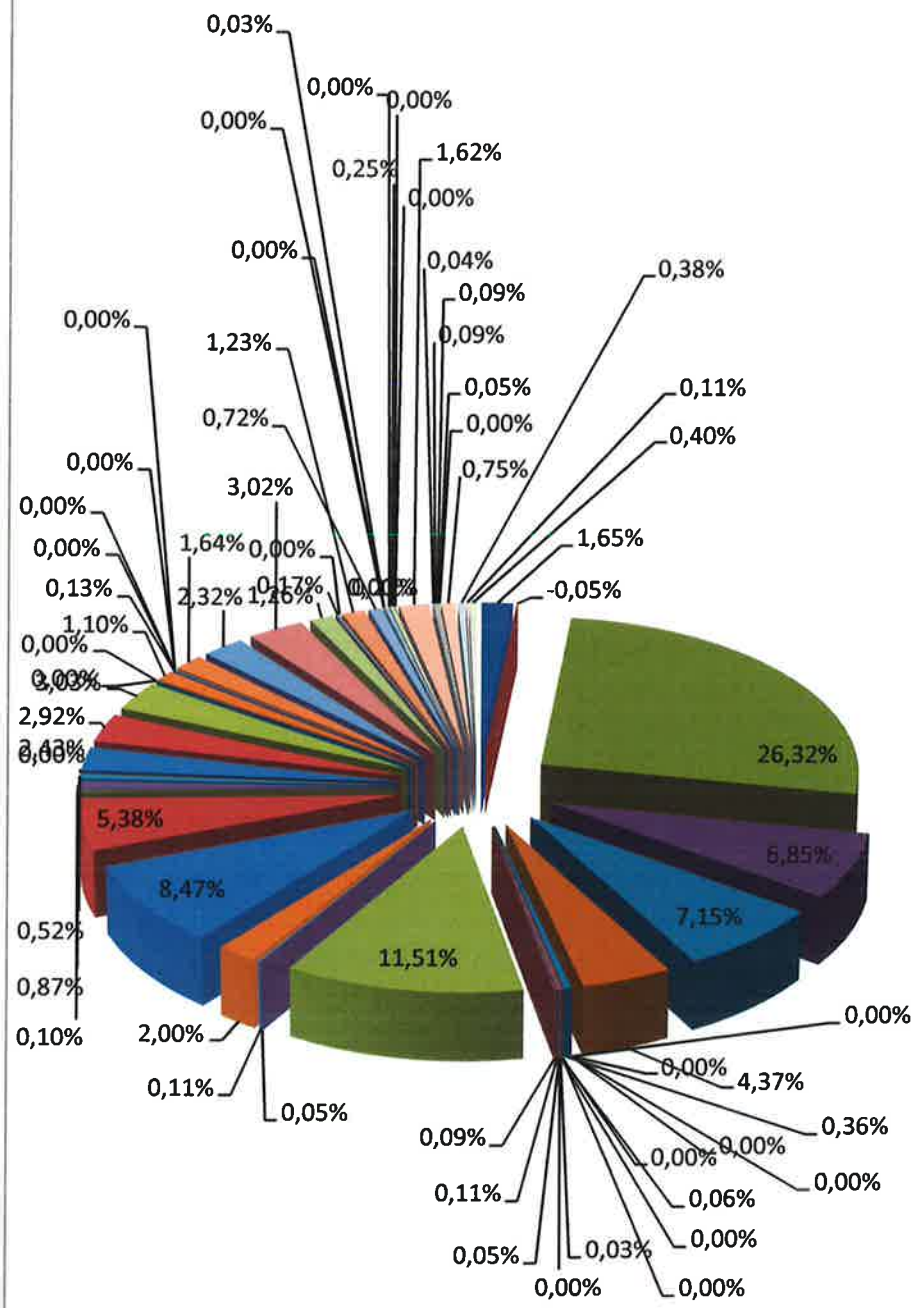

- Sivistystoimen hallinto
- Sivistystoimen auto YHT-286
- Hetan yhtenäinen peruskoulu
- Karesuvannon koulu
- Kilpisjärven koulu
- Peltovuoman koulu
- Osaava-hanke pol 203aLAAVI
- Tasa-arvo koulukoutsi
- Kerhotoiminnan kehittäminen 242-517-2014
- KV-hanke
- ESR EMOK Hanke
- Somapaikka oppia hanke
- Osaava-opetuksella tulevaisuuteen
- ESR EMOK 2/Flat Rate
- KV Hanke 2
- Kerhohanke 2015-2016
- Esi- ja perusopetuksen kehittäminen
- KalottiKulttuuri tunturilapsille
- KV tuntureiden lapset maailmalla
- Tasa-arvo saamenkielinen koulunk. Ohj.
- Erälukio
- Saamelaismusiikin aikuiskoulutushanke
- Arktista pegogiikkaa
- Revontuliopisto
- Keskuskeittiö
- Siivouspalveluyksikkö
- Ruuankuljetusauto
- Erityis-ja varhaiskasvatus
- Perhepäivähoito
- Päiväkoti Miessi
- Päiväkoti Peltovuoma
- Päiväkoti Saana
- Päiväkoti Touhula
- Päiväkoti Vilpertti
- Esikoululaisten iltapäivätoiminta
- Karesuvanto saamenk.päivähoito
- Saamenk.kielikylpykerho
- Päiväkoti Vekkula
- Päiväkoti Vesseli
- Albbas ryhmäpäiväkoti
- Peltovuoman saamenkielinen ryhmäpäiväkoti
- Päiväkoti Riekko osasto Miessi
- Päiväkoti Riekko osasto 2 pienet
- Päiväkoti Riekko osasto 3
- Kirjastotoimi
- Kirjastoauto
- Kaamoksesta kesään 387-2014
- Kulttuuripalvelut
- Nuorisotoimi
- NUKU-projekti
- Nuorisoneuvosto
- Tietopankki lanit nuorille
- Elokuvatoiminta
- 3-9 luokkien iltapäiväkerho
- Etsivä nuorisotyö
- Elokuvateatteri
- Nuorten työpaja
- Monialainen MOP
- Monialainen MOP Flat rate
- Liikuntatoimi
- Liikuntatapahtumat
- Liikunnan kehittämisraha
- KKI-toiminta
- Lihku Matkai hanke
- Maastopyöräreitit
- Liikuntahalli
- Hetta Hiihtomaa
- Lumen ja jäänveisto
- Terveet tavat

	2015 tp		2017 ta-esitys	
	Toimintakate €	%	Toimintakate €	
PERUSTURVA				
Sosiaalitoimen hallinto	64509	0,8 %	59208	0,75 %
Sosiaalityö	50977	0,6 %	80202	1,02 %
Sosiaalipäivystys	14303	0,2 %	18200	0,23 %
Birgen Ruovttus	1715	0,0 %	1100	0,01 %
Nuorten työpaja/sosiaalipalvelut	2845	0,0 %	8410	0,11 %
Terveyden hyvinvointi ryhmää	490	0,0 %	1030	0,01 %
Hyvinvointi hukassa-riippuvuus ris	413	0,0 %	0	0,00 %
Velkaneuvonta	4797	0,1 %	7990	0,10 %
Sosiaaliasiamies	692	0,0 %	0	0,00 %
Paljon tukea tarvitsevat Kaste hanke			0	0,00 %
Lasten kodinhoito tuki	100891	1,2 %	90000	1,15 %
Lasten perhehoito	3833	0,0 %	8910	0,11 %
Lastensuojelun tukitoimet	27802	0,3 %	11050	0,14 %
Aikuisten mielenterveys- ja päihdetyö	400	0,0 %	0	0,00 %
Saamenkielisten sos.palv kehittäminen	1281	0,0 %	0	0,00 %
Luppokoti	844337	10,3 %	699539	8,92 %
Kehitysvammalaitokset	29650	0,4 %	23000	0,29 %
Toimintapiste Hyrylä	136318	1,7 %	146601	1,87 %
Kodinhoitoapu	380024	4,6 %	365829	4,66 %
Saamenk.kotipalvelu/Veahkki	11514	0,1 %	7448	0,09 %
Saamenkielinen lähihoitaja	12122	0,1 %	12966	0,17 %
Sotainvalidien kotipalvelu			-1680	-0,02 %
Asumispalvelut / Ounasmajat	13486	0,2 %	6560	0,08 %
Kotipalvelun auto Karesuvanto	2959	0,0 %	3850	0,05 %
Kotipalvelun auto Hetta	1449	0,0 %	2800	0,04 %
Muut tukipalvelut	4888	0,1 %	5500	0,07 %
Turvapuhelin	-744	0,0 %	870	0,01 %
SHL:n mukainen kuljetuspalvelu	51735	0,6 %	37730	0,48 %
Omaishoidontuki	207891	2,5 %	197316	2,51 %
Vammaispalvelulain muk. Palvelut	244921	3,0 %	265939	3,39 %
Asumispalvelut/Aspa	362696	4,4 %	317000	4,04 %
Avohoidon ohjaus	8962	0,1 %	15230	0,19 %
Vammaisten perhehoito	22138	0,3 %	30300	0,39 %
Kuntoutusohjaus	24117	0,3 %	25850	0,33 %
Päihdehuolto	11958	0,1 %	-500	-0,01 %
Toimeentuloturva	216443	2,6 %	205170	2,61 %
Ehkäisevä toimeentulotuki	14172	0,2 %	5500	0,07 %
Kuntouttava työtoiminta	34343	0,4 %	42110	0,54 %
ESR-Hanke	4621	0,1 %	0	0,00 %
Muonion-Enontekiön ky	2300843	28,0 %	2230400	28,43 %
Ympäristöterveydenhuolto	105487	1,3 %	114572	1,46 %
Erikoissairaanhoito LKS	2888635	35,2 %	2800000	35,69 %
YHTEENSÄ	**8209913**	**100,0 %**	**7846000**	100,00 %

PERUSTURVA

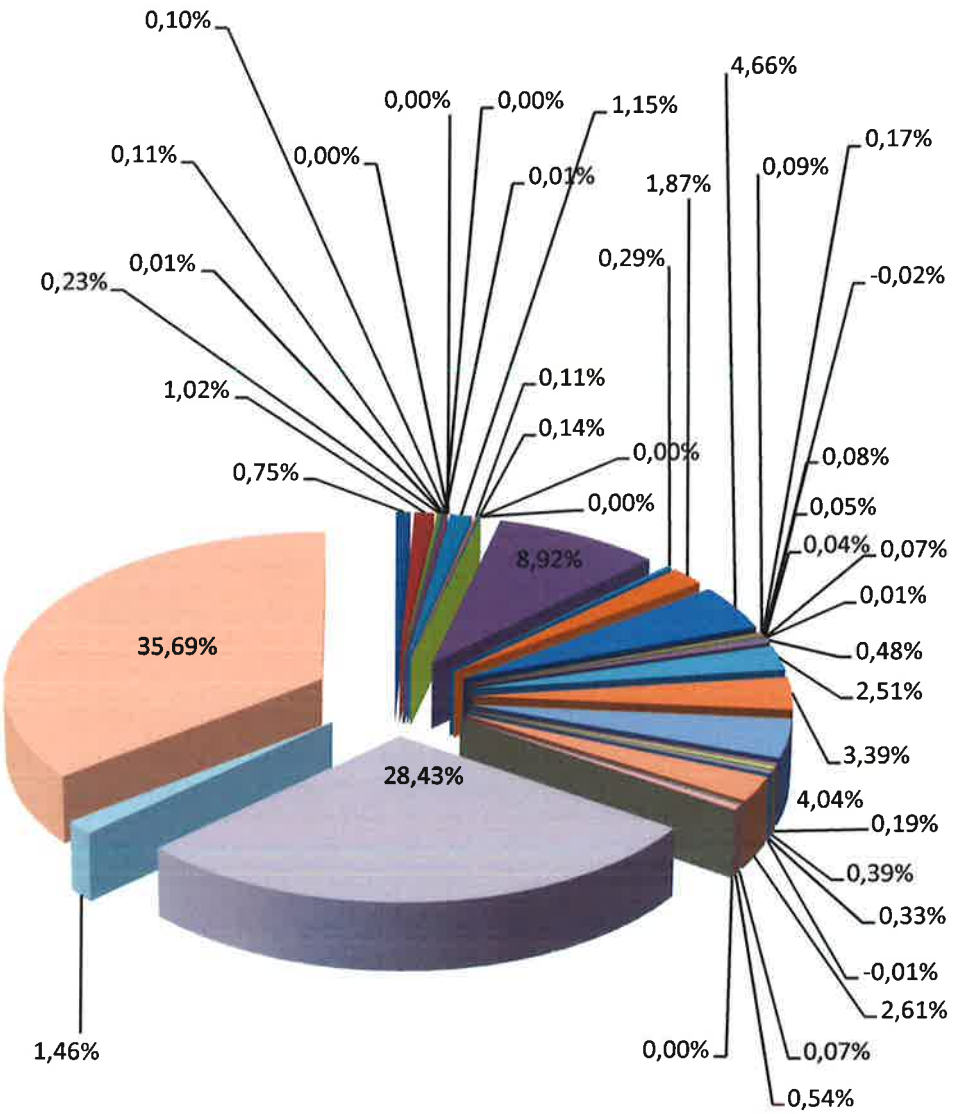

- Sosiaalitoimen hallinto
- Sosiaalityö
- Sosiaalipäivystys
- Birgen Ruovttus
- Nuorten työpaja/sosiaalipalvelut
- Terveyden hyvinvointi ryhmää
- Hyvinvointi hukassa-riippuvuus ris
- Velkaneuvonta
- Sosiaaliasiamies
- Paljon tukea tarvitsevat Kaste hanke
- Lasten kodinhoito tuki
- Lasten perhehoito
- Lastensuojelun tukitoimet
- Aikuisten mielenterveys- ja päihdetyö
- Saamenkielisten sos.palv kehittäminen
- Luppokoti
- Kehitysvammalaitokset
- Toimintapiste Hyrylä
- Kodinhoitoapu
- Saamenk.kotipalvelu/Veahkki
- Saamenkielinen lähihoitaja
- Sotainvalidien kotipalvelu
- Asumispalvelut / Ounasmajat
- Kotipalvelun auto Karesuvanto
- Kotipalvelun auto Hetta
- Muut tukipalvelut
- Turvapuhelin
- SHL:n mukainen kuljetuspalvelu
- Omaishoidontuki
- Vammaispalvelulain muk. Palvelut
- Asumispalvelut/Aspa
- Avohoidon ohjaus
- Vammaisten perhehoito
- Kuntoutusohjaus
- Päihdehuolto
- Toimeentuloturva
- Ehkäisevä toimeentulotuki
- Kuntouttava työtoiminta
- ESR-Hanke
- Muonion-Enontekiön ky
- Ympäristöterveydenhuolto
- Erikoissairaanhoito LKS

	2015 tp		2017 ta-esitys	
	Toimintakate €	%	Toimintakate €	
TEKNINENTOIMI				
Rakennusvalvonta	46021	8,6 %	80560	12,69 %
Teknisen auto YHT279	-3654	-0,7 %	-1800	-0,28 %
Ytyäympäristön työpaja	756	0,1 %	18530	2,92 %
Ympäristönsuojelu	12688	2,4 %	12760	2,01 %
Pelastustoimi	307692	57,7 %	307740	48,46 %
Kaavoitus ja mittaus	-668	-0,1 %	500	0,08 %
Talonmiesrengas	2890	0,5 %	-940	-0,15 %
Talonmioespalvelujen myynti	-15	0,0 %	-470	-0,07 %
Tekninen hallinto	137364	25,7 %	206470	32,51 %
Kiinteistöyhtiöiden hallinto	554	0,1 %	450	0,07 %
Teknisentoimen auto XCZ	-3957	-0,7 %	-1350	-0,21 %
Jätehuolto	2241	0,4 %	12690	2,00 %
Vuokratalo	20	0,0 %	0	0,00 %
Rivitalo 1	-332	-0,1 %	2250	0,35 %
Rivitalo 2	188	0,0 %	0	0,00 %
Rinne	490	0,1 %	600	0,09 %
Eläinlääkäritalo	-2400	-0,4 %	-6400	-1,01 %
Kilpisjärven koetalo	-3514	-0,7 %	-5470	-0,86 %
Asuntoyhtiöt	-22809	-4,3 %	-3910	-0,62 %
koulujen asunnot	-2	0,0 %	0	0,00 %
Hetanranta	-16190	-3,0 %	-12360	-1,95 %
Hetan terveysasema	0	0,0 %	1960	0,31 %
Karesuvannon terveysasema	1410	0,3 %	-100	-0,02 %
Hetan koulu	14060	2,6 %	25680	4,04 %
Kilpisjärven huolto- ja majoitusra	7153	1,3 %	2510	0,40 %
Hetan paloasema	-170	0,0 %	-20670	-3,26 %
Karesuvannon paloasema	-10219	-1,9 %	-11480	-1,81 %
Kilpisjärven paloasema	-6223	-1,2 %	-5820	-0,92 %
Maa- ja metsätilat	-51801	-9,7 %	-102000	-16,06 %
Rakennuskaavatiet	33270	6,2 %	29520	4,65 %
Puistot, ja yleiset alueet	6012	1,1 %	5050	0,80 %
Vene- ja lentosatama	-279	-0,1 %	2140	0,34 %
Lähiliikuntapaikat ja ladut	70432	13,2 %	102300	16,11 %
Moottorikelkkareitit	9400	1,8 %	13260	2,09 %
Kaukolämpö	3239	0,6 %	-17200	-2,71 %
YHTEENSÄ	**533647**	**100,0 %**	**635000**	**100,0 %**

TEKNINEN TOIMI

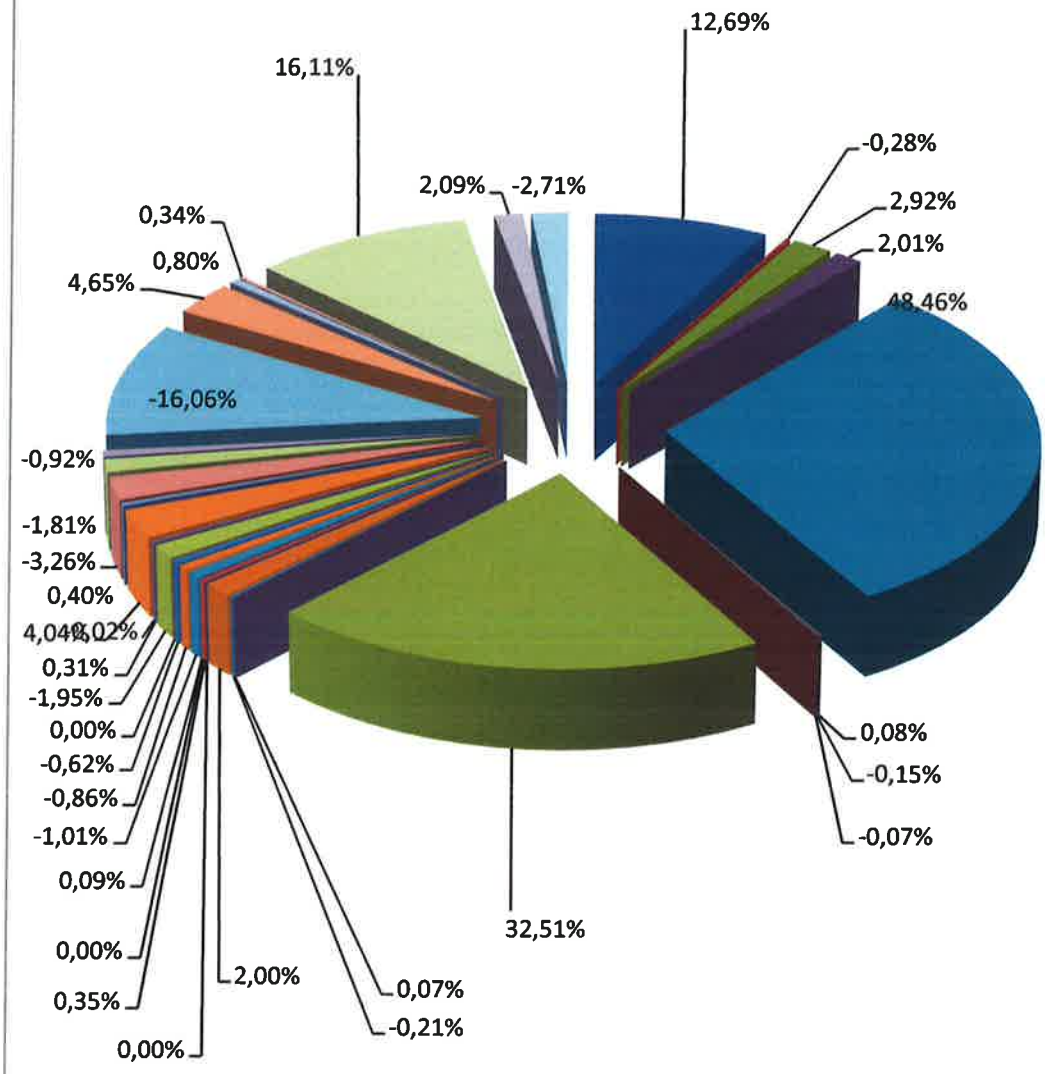

- Rakennusvalvonta
- Teknisen auto YHT279
- Ytyäympäristön työpaja
- Ympäristönsuojelu
- Pelastustoimi
- Kaavoitus ja mittaus
- Talonmiesrengas
- Talonmioespalvelujen myynti
- Tekninen hallinto
- Kiinteistöyhtiöiden hallinto
- Teknisentoimen auto XCZ
- Jätehuolto
- Vuokratalo
- Rivitalo 1
- Rivitalo 2
- Rinne
- Eläinlääkäritalo
- Kilpisjärven koetalo
- Asuntoyhtiöt
- koulujen asunnot
- Hetanranta
- Hetan terveysasema
- Karesuvannon terveysasema
- Hetan koulu
- Kilpisjärven huolto- ja majoitusra
- Hetan paloasema
- Karesuvannon paloasema
- Kilpisjärven paloasema
- Maa- ja metsätilat
- Rakennuskaavatiet
- Puistot, ja yleiset alueet
- Vene- ja lentosatama
- Lähiliikuntapaikat ja ladut
- Moottorikelkkareitit
- Kaukolämpö

	2015 tp		2017 ta-esitys	
	Toimintakate €	%	Toimintakate €	
RAHOITUS				
Kunnan tulovero	-4862702	32,2 %	-5116000	33,58 %
Kiinteistövero	-822630	5,4 %	-849000	5,57 %
Osuus yhteisöverosta	-337891	2,2 %	-345000	2,26 %
Valtionosuudet	-8832996	58,5 %	-8832118	57,96 %
Korkotuotot	-1923	0,0 %	0	0,00 %
Korkomenot	93174	-0,6 %	150500	-0,99 %
Muut rahoitustuotot korot	-34674	0,2 %	-23000	0,15 %
Muut rahoitustuotot	-361	0,0 %	-10000	0,07 %
Kejo/vuokratuotto	-466921	3,1 %	-368400	2,42 %
Muut rahoituskulut	71559	-0,5 %	55900	-0,37 %
Kejo/Osakassähkömaksut	95879	-0,6 %	100000	-0,66 %
Rhoitus yhteensä	**-15099486**	**100,0 %**	**-15237118**	100,00 %
Rahoitus yhteensä				
	15099486			
TOIMINTAKATTEET:				
Yleishallinto	**1245406**		1180000	
Sivistyslautakunta	**4749033**		4640000	
Perusturvalautakunta	**8209914**		7846000	
Tekninen lautakunta	**533647**		635000	
Enontekiön kunta toimintakate yht.:	**14738000**		14301000	
Rahoitus	**-15099486**		-15237118	
Vuosikate	**-361486**		-936118	
Poistot, arvonalenemiset	366723		382600	
Poistot, Kilpisjärven monitoimitalo	118093			
Tilikauden ylijäämä	**123330**		553518	

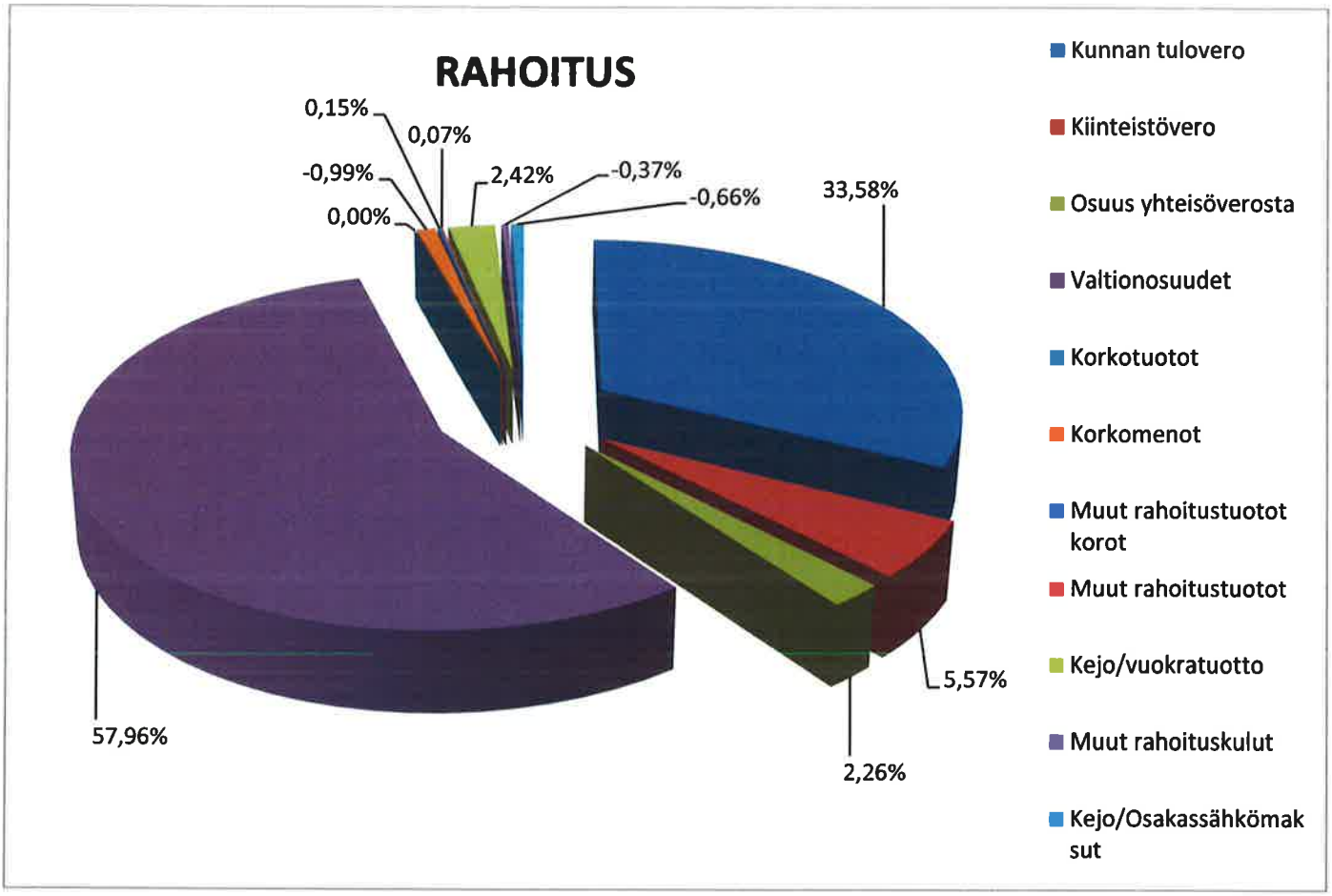
RAHOITUS
0,15%
0,07%
-0,99%
2,42%
-0,37%
0,00%
-0,66%
33,58%
57,96%
5,57%
2,26%
Kunnan tulovero
Kiinteistövero
Osuus yhteisöverosta
Valtionosuudet
Korkotuotot
Korkomenot
Muut rahoitustuotot korot
Muut rahoitustuotot
Kejo/vuokratuotto
Muut rahoituskulut
Kejo/Osakassähkömak sut

Liite 3

YHTEENVETO SUURIMPIEN TYTÄRYHTIÖIDEN TALOUSARVIOISTA 2017

	ENONTEKIÖN KEHITYS OY	ENONTEKIÖN SÄHKÖ OY	ENONTEKIÖN VESIHUOLTO OY	KOY ENONTEKIÖN KUNNAN ASUNNOT	KOY OUNASMAJAT	KOY ENONTEKIÖN VIRASTOTALO	AS OY SAANAN-SÄDE III
TUOTOT							
Myyntituotot	313 000	1 513 680	489 400				
Maksutuotot							
Tuet ja avust.							
Vuokratuotot	75 360	6 200		339 897	268 204	105 095	48 576
Muut tuotot				29 717		30 207	
TUOTOT YHT	**388 360**	**1 519 880**	**489 400**	**369 614**	**268 204**	**135 302**	**48 576**
KULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat	142 650	280 500	-3 000	47 877	15 255	42 164	
Sivukulut	32 810	65 000		15 959	5 085	10 142	
Korvaukset						3 570	
Henkilöstökulut	**175 460**	**345 500**	**-3 000**	**63 836**	**20 340**	**55 876**	
Palvelujen ostot							
As.palv.ostot							
Muut palvelut	12 000	153 000	-174 600				
Palvelujen ostot	**12 000**	**153 000**	**-174 600**				
Aineet ja tarv.							
Ostot tk:n aik.	2 400	479 400	-57 000				
Aineet ja tarv.	**2 400**	**479 400**	**-57 000**				
Avustukset							
Muut kulut	**150 640**	**255 000**	**-173 800**	**154 634**	**176 423**	**62 455**	**48 576**
KULUT YHT.	**340 500**	**1 232 900**	**-408 400**	**218 470**	**196 763**	**118 331**	**48 576**
TOIMINTA-KATE	**47 860**	**286 980**	**81 000**	**151 144**	**71 441**	**16 971**	**0**
Rah.tuotot ja kulut							
Osinkotuotot		10 000					
Korkotuotot		10 000	3 050				
Korkokulut		35 372	-7 000	39 756	28 815		
Muut korkok.		1 000					
Rah.tuotot ja kulut yht.		**-16 372**	**-3 950**	**-39 756**	**-28 815**		
VUOSIKATE	**47 860**	**270 608**	**77 050**	**111 388**	**42 626**	**16 971**	**0**
Poistot	**46 733**	**270 000**	**-74 000**	**111 378**	**42 626**		
Satunn.tulot							
Satunn.menot							
TILIKAUDEN TULOS	**1 127**	**608**	**3050**	**10**	**0**	**0**	**0**